

A KECSKEMÉTI KEGYESRENDI
RÓM. KAT. GIMNÁZIUM
ÉRTESÍTŐJE.

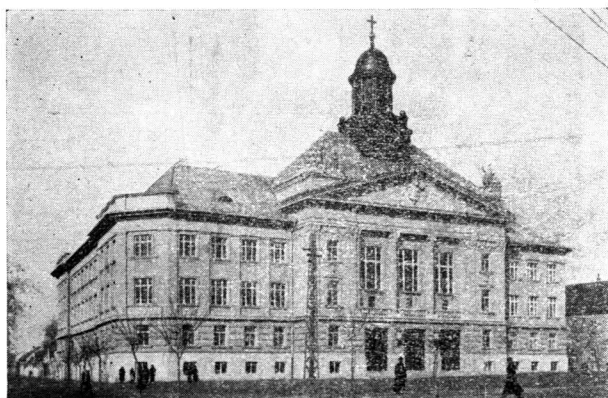
KÖZZÉTETTE :
Dr. ORBÁN JÁNOS
IGAZGATÓ.

SZEGEDI TANKERÜLET.

1933—34. ISKOLAÉV.

A KECSKEMÉTI KEGYESRENDI
RÓM. KAT. GIMNÁZIUM
ÉRTESÍTŐJE.

KÖZZÉTETTE:
Dr. ORBÁN JÁNOS
IGAZGATÓ.

Hungária-nyomda és Lapkiadó Vállalat Kecskemét, 1934.

Pirotti Szent Pompilius
1710 – 1766.

Pirotti Szent Pompilius.*

A piaristarend Olaszországban is, hazánkban is a XVIII. században élte virágkorát. Jóllehet már Galilei utóda is piarista a pisai egyetemen, a kezdet nehézségein átjutva a Rend most aratja nagy diadalait a tudományok terén. Giraldi, Maschat, Corsini, Bonada, Politi, Chelucci, Lampredi, Pozzetti, Gandolfi, Tosetti, Canovai, Del Ricco, Bosco, Beccaria dicsőséges nevek az olasz piaristaság XVIII. századi történetében. Ebben az időben homályosítja el a jezsuita Collegio Romano-t a Rend római reprezentatív intézete, a mai nap is álló Collegio Nazareno, amely annyiszor látott pápákat és fejedelmeket falai között, s ahova még külföldről is szívesen küldték mágnások a gyermekeiket. Megtörtént, hogy a biborosok között 19 volt piarista diák.

Ebben a tudományok és az iskola annyira dicsőséges korában Pirotti Domonkos, szerzetesi nevén Szent Miklósról nevezett Pompilius Mária atya képviseli a pietást. És nem képviseli rosszul.

Addig is, míg önmagához és hozzá méltó módon adózna tiszteletének a magyar piaristaság, emelje ki a régmúlt idők ködéből ez a néhány sor, s hozza közelebb diákjaink szívéhez az új Szent Piaristát.

Az egész Montecalvo együtt örvendett az ősi Pirotti családdal, mikor negyedik gyermekük, a kis Domonkos megszületett. Atyja Jeromos, édesanyja Bozzuto Orsolya. A családnak ma is birtokában van az ősi ház, ahol Domonkos született, s a kapun ma is ott van a családi címer jelmondatával: Virtus et honor in Domo Pirotti semper. Valóban már 1380-ban találkoztunk egy, a családból való nápolyi érsekkel s a XVII. században is került ki belőle püspök.

A kis Domonkos gyermekségében feltűnő, hogy meglehetősen korán, 4 éves korában bérnalkozik; valóban korán lefoglalta magának az Úristen. A komoly kis gyermek nagy örömet találja a lelkiekben: végtelenül szereti a Szentszűzet s elnevezi Mamma bellának, Szép Anyácskámnak, s így is hívja egész életén át. Kis pajtásai közt is apostolkodik, kibékíti őket, ha összevesztek, s nagyon szereti a szegényt. Csak úgy árasztja szívéből a szeretetet, míg magával szemben kemény: hogy csak egyet mondjunk, gyakran alszik ágya helyett a házikápolna oltára előtt.

* Felhasznált munkák: P. F. R.: Vita del B. Pompilio Pirotti. Michelangelo Monti: Compendio della vita di B. P. P. Ephemerides Calasanctianae és La Voce del Calasanzio idevágó számai.

A növekvő gyermek lelkiéletét később az ágostonrendi atyák irányították. De a katolicizmus az egész vallása; ég és föld, test és lélek: egyiket sem akarja, de nem is engedi letagadni: Domonkos is él nagystílű lelkiéletet, s a mellett úgy tanul, hogy úgy kell kivenni kezéből a könyvet, hogy egészségének ne ártson a sok tanulás.

Az ifjú Domonkos 16 éves koráig talán nem is hallott piaristákról, történt azonban, hogy 1726 nagybőjtjében ép egy piarista mondott Montecalvóban szentbeszédet. Domonkos is ott volt a beszédeken, sőt a piarista atyával megbeszélte lelki ügyeit, s többször is meglátogatta. A piarista nem tudta mire vélni Domonkos gyermeki kedvességét, ragaszkodását. Mintha mindig valamit rejtegetett volna . . . s egyszer segítségére jött Domonkosnak: Fiam, talán rendünkbe akarsz lépni? S akkor kiesett Domonkos száján az igen.

És már ebben a lépésben is kitetszik a hős. Mert minden szent hős. Érzi, hogy atyjához nehezen járulhat kérésével, viszont neki minden perc új kint jelent a világban, ezért arra gondolva: ha valaki jobban szereti atyját vagy anyját, nem lehet az én tanítványom . . . egyszerűen megszökik hazulról.

Milyen jó lenne tudni ennek az utazásnak történetét, de csak annyit tudunk, hogy 1726. február 2-án Nápolyban felvette a piarista reverendát, s csak ekkor írt haza szülei áldásáért. Ez a levél fennmaradt. Megható, mikor ezt hagyja emlékül szeretteinek: Deum quaerite, nullum laedite. Ekkor változtatta Domonkos nevét a Szt. Miklósról nevezett Pompiliusra.

Miként viselkedett a noviciátusban, onnan tudjuk, hogy a próbaidő második évét elengedték neki, és mindjárt tanulmányaihoz foghatott Chietiben. 1733 ban kezdett tanítani Turi és Bari városokban. Francavillában már mint az irodalom tanárát találjuk. Pappá épen 200 éve hogy szentelték Brindisiben.

Rendtársai, úgy látszik, tudták, kicsoda Pompilius és 24 éves kora dacára 2 évig áll a francavillai iskola élén.

Ugyanekkor már a későbbi apostolkodás buzgalma jelentkezik: nem elégszik meg az iskolai munkával, hanem elvállalja még melléje a Jó halál egyesületének vezetését is. Tekintélye pedig egyre nőtt az emberek között. Mert aki fut az emberek után, azt rendszerint nem sokra becsülik, de aki fut tőlük, annak, mint az Úr Krisztussal is történt, utána mennek — hogy királyné tegyék.

Olyan buzgó most is, mint egy novicius. Szeret magányosan a szabad ég alatt imádkozni és nem veszi észre, hogy belepi a harmat, vagy hogy a szállongó hópihék meglepik, és megnagyítva pontosan kirajzolják imádkozó alakját.

Gyakran jár csupasz lábakkal; nem fél sem a meghűléstől, sem a feltűnéstől. Télen nyári, nyáron téli ruhában jár. Ágya néhány szál deszka,

amelyet nappal gondosan letakar, hogy észre ne vegyék. Étele alig valami csekélység. Gyomrát annyira tönkretette a nagy bűjtöléseivel, hogy ha akart, sem tudott volna mást enni, mint zöldségféléket. Életrajzírói borzalmas dolgokat írnak ép az étkezésben való önmegtagadásáról.

Ez már mind odatartozik a magis miranda, quam imitanda közé. Ez már mind az, amit Sz. Pál úgy mond: *Omnia arbitratus sum stercora . . . ut Christi lucrifacerem.* De azért igaz, és van benne valami végtelenül szép, többé már nem e világi. S ha ez talán nem „modern“, s ha a „műveltek“ fejüket csóválják, mégsem hallgathatjuk el sem ezeket, sem bámulatos csodáit, mert nem vállalkozhatunk arra, hogy amit a kegyelem beleszólt Pompilius életébe, azt mi kilúgozzuk onnan. Megesalna bennünket, ha valaki odanyujtana egy rózsaszírmot, s azt mondaná: Ime ez a rózsza, mert az nem a rózsza, az csak valami a rózsából.

Egészen I-tenben élve másokat is hozzá akar vezetni az iskolában és az iskolán kívül. Így otthon rózsafüzéreket készít, hogy tanítványai közt elosztogassa, hogy ők is gyakran üdvözöljék a Szép Anyácskát. S egy ilyen alkalommal történik a rózsafüzéresoda: keveset hozott magával, s kérő kar annyi nyúl felé. Letérdel, inádkozik, belenyúl a zsebébe, és ép annyit talált benne, ahánynak még nem jutott.

Szent Pompilius élete esupa vándorlás. Az 1736-i tartományi káptalanon hitszónoknak teszik meg, látván, hogy milyen nagy hajlama van hozzá. Rengeteg helyen megfordul; átlag két évnél nem marad tovább egy helyben. Vándorlása közben bejárja az Abruzzokat és lesz az Abruzzok apostola.

Lelkiélete egyre mélyül, s egyre buzog mások üdvösségéért. Ez a lelkeket menteni akarás állítja az iskolából a szószékre, és nyitja meg ajkát tüzes beszédekre. A nép özönlik szónoklataira, de nemesak az egyszerű népnek, hanem meghívásra igen sokszor püspöki városok papsága előtt is prédikál; sokszor vezet lelkigyakorlatokat. A lelkekért égő szeretete mondja szavait, és kerül minden mesterkedést prédikációiban.

1746 nagyessütörtökén Fornavecciában prédikál, utána nehéz keresztet vesz vállára és töviskoszorús fejjel, esupasz lábbal, láncokat hordva elmegy a húsz kilométernyire levő Alessába, és még aznap visszatér: negyven kilométert tett meg a nehéz keresztel; a nép ne csak halljon Krisztus szenvedéséről, de lásson is belőle valamit. Utána gondolhatjuk, nem volt nehéz Pompiliusnak Krisztus szenvedéséről beszélnie. A napot pihenés helyett önostorozással fejezte be.

Ez viszont Lancianóban történt: Éjnek idején kirohan az utcákra, végigfut a városon, felkelti az emberéket, meghúzatja a harangokat: a nép hamar tolongva áll a templom körül, ő pedig ott az egész nép előtt halát mond a Szűzanyának, hogy elhárította hívei fejéről a veszedelmet, a föld-rengést; e pillanatban megrendül a föld -- ő most már mindenki látja

az Isten ujját. Vele imádkozik az egész nép. Lancianóban egy ház sem dőlt össze.

Ilyenek után nem lehet esodálni, hogy a városok és falvak úgy fogadják, mint a királyokat. Egy alkalommal Chietibe érkezik, de még aznap este továbbmegy. Másnap a nép akarja látni a Szentet; nem hiszik el, hogy nincs a házban. Erőszakkal be akarnak menni, és mikor nem sikerül, létrákat hoznak, beverik az emeleti ablakokat, végigkutatják az egész rendházat és csak akkor nyugszanak meg, mikor maguk győződnek meg róla, hogy nincs sehol.

Ha utazásai közben néha betér szülővárosába, egy pillanat alatt tele lett a város az örvendő hírel: Megérkezett a Szent!

1747-től 1754-ig Nápolyban működik Pompilius. Ezért a hét esztendőért mondja Nápoly oly szívesen magáénak. Nápolyban finom nép lakik; nagyvárosi, nem olyan kopott, mint az abruzzai parasztok, mégis nehezebb a dolga Pompiliusnak, mint a hegyek között: ott nem voltak ellenségei, itt vannak.

Nápolyban a Caravaggio piarista templomban prédikált és gyóntatott. Ebben az időben tűnik fel nagy szeretete a tisztítóűz lelkei iránt. Hogy rajtuk mások is segítsenek, alapítja az Isteni Szeretet egyesületet, melynek szabályokat ad. Ez az egyesület ma is fennáll és minden hétfőn imádkozzák ma is a Pompiliustól előírt imákat a S. Carlo all Arena mai piarista templomban és a Caravaggióban a Szentnek oltára előtt.

Nagy a részvéte a szenvedő lelkek iránt. Szereti nagyon az olasz templomok altemplomait; a halottakkal úgy beszél, mintha élnének; mondja velük a rózsafüzért.¹ Köszöntésére a halottak felelnek: Dícsértessék Jézus és Mária! — ráfelelik: Most és mindörökké! Egy nap a szokott felelet elmaradt, mire a Szent így szólt: Talán többre tartjátok magatokat a Szentséges Szűznél?! Valami megrázó lehetett, mikor a holtak kórusa sokkal erősebben, mint egyébkor, rázúgta: Most és mindörökké!²

Ez is azokhoz a rózsaszírmokhoz tartozik.

Ebben az időben avatta boldoggá XIV. Benedek Calasanzi Józsefet és — ez egészen szokatlan dolog, s nem tudjuk, hogy mással megtörtént: még szenttéavatása előtt felállította szobrát a rendalapítók között a Szt. Péterben. El lehet gondolni Pompilius szent örömet Atyjának megdicsőülésén. Életében sokszor tükröződik a Szent Alapító élete, de legjobban mégis az Isten Anyjának tiszteletében követte Mesterét. De a Szép Anyácska is úgy bánt vele, mint édes gyermekével. Hogy csak egyet említsünk: cserébe azért a sok Üdvözlégyért, ami Pompilius szívéből szállt Feléje, páratlan figyelem és kedvességképen Ő is így szólította tisztelőjét egyszer: Ave Pompili! Az emberek sejtették, hogy valami titokzatos beszélgetést folytat

¹ Proc. Ord. Benev. 188. és 245. l.

² Proc. Apost. Benev. 295. l.

a Szüzanyával és elbujtak, hogy kiléssék. Ezekről tudjuk, hogy ilyenkor kedves-keserves szemrehányást tett a Mamma Bellának némaságáért. Esténként így búcsúzott a Szüzanyától: Santa notte Mamma Bella, Szép Anyácskám, szent éjszakát!¹

Az égieket könnyű szeretni, sokszor nehéz az embereket. De ő mint tanár tudta szeretni a más gyermekét, s mint pap mindenkifelett szerette a lelkeket. Egy haldoklónak például megígérte, hogy el fogja helyette szenvedni a tisztílótüz szenvedéseit, ne rettegjen azoktól. Moscheni Millo meghalt csendesen, Pompilius pedig hazament rendházába, lefeküdt egy padra, és úgy maradt negyven napon keresztül: étlen, szomjan. Mint később maga mondta, egész testében rettentő kínokat szenvedett, mintha szögeket vertek volna belé.²

Ehhez lélek kell, de ő győzi. Ez a lélek nyilatkozik meg egykori gyónó-gyermekeihez írt leveleiben is. A szent barátság hangja csendül ki ezekből. Szent türelmetlenséggel buzdítja a lelkeket az egyre „jobbán“ felé, s közben a maga lelkéről, küzdelmeiről s örömeiről is sokat elárul, nem számítva arra, hogy ezeket nemcsak a jóbarát szemei futják majd végig, hanem nyilvánossá is lesznek egykor. Valóban már szenttéavatása óta is jelent meg egy kötet Szentünk válogatott leveleiből.

Egész Nápoly ismeri már a Szentet, határtalanul bíznak benne. És nem hiába.

Egy szegény asszony keresi egyszer. Lélekszakadva jön, arcán rémület és kétségbeesés, alig tudja elmondani, hogy gyermeke beleesett a kútba és segítségért jött. „Ne félj — mondja — nem hal meg a fiad; megyek és segítek rajta. Te pedig imádkozzál, és legyen bizalmad a Szüzanyában.“ Azután odaszalad a kúthoz, keresztet vet vizére, s a víz megmozdul, és dagadni kezd a kútban, és mintha karján hordozná, úgy ringatja a kisgyermeket, és hozza egyre feljebb. A víz kicsordul a kútnak kávéján, s a gyermek mosolyog és gögicsél, mikor megpillantja elvesztett édesanyját. Az az Anya, Aki állt a kereszt alatt, megkímélte testvérét az anyasorsban, és visszaadta neki gyermekét.³

Nápolyban történt legfeltűnőbb esodája is. Egy házaspár szakítani készült egymással, s a férfi egyszer csak megértést színlelt újból. Egy vasárnap elhívta feleségét egy közeli faluba, s az úton, mikor senkit sem látott a közelben, hirtelen előkapja elrejtett bicskáját, és az asszonyra támad. Az asszony meglepetésében Pompilius nevét kiáltja, s e pillanatban előtűnik terem valóban Pompilius, arca haragos, szemei fenyegetők, ahogy a gyilkosra néz, kiragadja kezéből a kést, és eltűnik. Másnap sokakkal együtt két ember megy a Caravaggióba, az egyik, hogy háláját lerója, a másik,

¹ Proc. Apost. Lyciens. 92. és 488. l.

² Proc. Apost. Anconit. 126. l.

³ Proc. Apost. Anconit. 180. l. Proc. Ord. Lyc. 267. l.

hogy vezekeljen. Pompilius tud mindent: hisz a kés most ott van az ő kezében. Rendtársai előtt csak most világos, hogy előző nap, ugyanazon órában, miért szakította félbe minden magyarázat nélkül prédikációját, és miért állt ott oly sokáig egy szó nélkül.¹

Az is említésreméltó, hogy Mamma Bella hogyan jutalmazta földi édesanyjához való gyengéd szeretetét.

Ép a Caravaggióban prédikált, s hirtelen meglátja édesanyját, ép mikor halálos ágyán elszáll belőle a lélek: megszakítja mondanivalóját, s elszomorodva kéri hallgatóit, imádkozzanak vele együtt megholt édesanyjáért; utána már Isten akaratában teljesen megnyugodva, mintha a esoda nem is vele történt volna, folytatja szentbeszédét. Felesleges mondani, hogy néhány nap mulva csakugyan jött a hír, hogy a drága édesanya meghalt.

Pompiliust esodatevőnek hűták már életében; így talán értjük, hogy miért.

Folytonos imádságban, lélekmentésben, önmegtagadásban és segítségben telik el a nápolyi hét esztendő. Ha valaki elolvassa Pompilius életrajzát, akkor igazán nem tud esodálkozni eleget a hét esztendő furesa befejeztén. Az ember azt sem hinné el könnyen, hogy Pompilius ellenségei papok. A janzenizmus túlzott szigora hódít a nápolyi papság körében: Pompiliust azzal vádolják, hogy könnyelműen osztogatja a feloldozást. Egy igaz ebben, hogy senkit sem bocsátott el feloldozás nélkül: de nem is volt senki, akiben ne tudott volna lünein bánatot kelteni. Mégis Sersale bíborosérsek megfosztja gyónatási joghatóságától. Ezzel kezdődik Pompilius életében a szenvedések korszaka. Eléggé váratlanul szakadt rá, de ő szinte megeléje. S ettől kezdve jelszava: Pati, non mori! és az emberi fülnek, mikor szenvedésről van szó, oly ritka hang: Plura, Domine, plura! Nem sok idő telik bele, mikor egyik gyónójának majd írja: Fiam, a kereszten vagyok!

Ellenségeinek be kell látniok, hogy célt nem értek, és a nép most is kerüli az ő gyónatószekeiket. Ha megpillantják Pompiliust, nagyon kényelmetlenül érzik magukat, azért elhatározzák, hogy magából a városból is elűzik. A kormánnyal, mely békőiban tartja az Egyházat, könnyen el lehet hitetni, hogy az egyszerű szerzetes tagadhatatlanul nagy tömegekre irányuló működése veszélyezteli a dinasztia érdekeit, s így aránylag könnyen jutottak egy nyílt parancshoz, mely szerint Pompiliusnak a legrövidebb idő alatt el kell hagynia Nápolyt.

Fegyveres katonák jönnek útikocsival érte, s ő oly nyugodtan, mintha csak sétakocsizásra menne, belül a kocsiba, az őrég is lovára száll, a kocsis a parancsnokra figyel, indulhat-e már, s inditaná is a kocsit, de a lovak esőkönnyösek, toporzékolnak, ágaskodnak az ostoresapásokra, megbokrosodnak, de a kocsit nem tudják helyéről kimozdítani. Pompilius fel sem néz, esendesen imádkozik; nem vesz tudomást semmiről; talán épen

¹ Proc. Apost. Neap. 188. l.

most mondja: Plura, Domine, plura! Ellenségei jelenvannak; gyönyörködni akartak diadalukban, de most megdöbbennek; egy pillanat múlva azonban nem átallják segítségül hívni a teljes győzelem összeomlása előtt azt a felsőbb erőt, mely ellen oly elkeseredetten küzdenek. Egyikük felszalad a rendház főnökéért, ki egy emeleti ablakból nézi a nem sikerült indulást, s a rektornak le kell jönnie, s a maga elüljárói szavával kell feloldania a bűvös erőt, mely a lovakat iszonyú erőfeszítéseik ellenére nem engedi mocanni helyükből: A szent engedelmesség nevében parancsolom, indulj el! S a lovak abban a pillanatban úgy ragadták magukkal a kocsit, mintha paraszat ettek volna. A nép sokáig beszélt erről az elindulásról.

Pompilius ellenségei kivitték, hogy rendtársai is, mint gyanúst kezelték. Nápolyból rendfőnöke Posilipóba rendelte, ahol zár alatt tartották, s büntetésül lelkigyakorlatot kellett tartania. Amikor már szabad volt beszélnie rendtársaival, nem volt nehéz észrevenni, hogy Pompilius üldözés áldozata. Pompilius azonban nem panaszkodott, csak annyit mondott, sokkal inkább sajnálja, hogy ellenségeinek eszköze, a nápolyi rendtartományt Rómában képviselő asszisztens, rendtársa egyébként, már nincs az élők között. Néhány nap múlva valóban megjött az illetőnek a haláthíre. Ezután Anconába kell mennie, s így el kell hagynia azt a rendtartományt, melyben nevelkedett s egyúttal a nápolyi királyság területét.

Itt, az üldözések között nyilatkozik meg az a vonása, amit a szenttéavatás miséjében mondott homiliájában a Szentatya is ünnepelt benne: a buzgóság, amely nem engedi letörni magát, a lélek, mely nem omlik össze, az ember, aki erősebb, mint a külső körülmények, akit nem lehet tönkretenni, mert semmit sem lehet elvenni tőle, egyszerűen azért, mert nincs semmije, csak Istene. Pompilius lassan eljutott oda, hogy mindenkiben Isten akaratát lássa; ezért mikor Anconából rövidesen Lugóba rendelik, egész magától értetődően készül útra. Gyönyörű díszeteket írt róla az anconai rektor: Kétszer vagy háromszor mozdult csak ki a házból, s az egész vidék mégis mint szentet tisztelte. A közszeretetnek volt fényes megnyilatkozása az, mikor a hivatalos látogatását végző Giuria generálist arra kéri az őt nagy tisztelettel fogadó városi magisztratus, hogy Pompiliust helyezze vissza Anconába.

A sok meg nem értés közt egy kis enyhülést jelent az 1758. év. A nápolyi nép sok-sok kérésére egy, a király saját kezével írt rendelet visszaadja a népek a Szentet: Pompilius visszatérhet Nápolyba. Úgy fogadják, mint egy fejedelmet, de ellenségei még elég erősek, hogy kivigyék újból való eltávolítását.

A Rend előjáróságát sikerül rávenni, hogy megtegyék Manfredonia házfőnökének. Ez a: promoteatur, ut amoveatur elve alapján történt.

Mint házfőnök élő tükre a szabályoknak. Nagy szeretete vonza rendtársait a tökéletesség útján. Ha valakit egyszer figyelmeztet, annak nincs

lelke másképpen tenni. Az ebédlőben ő olvas, hogy rendtársait kímélje, de viszont így eléri azt is, hogy az ebéd után élkezhetik; legalább senki sem látja nyomorúságos és sokszor undorító ételét, amellyel megtöri azt az érzékiséget, ami még volna benne. De ha különösen ünnepeken ott kell étkeznie a többiekkel, szándékosan dícséri az ételeket, mintha élvezné őket.

1762 augusztusában újra Anconában van. Második anconai tartózkodása alatt történt az a kedves epizód, mely elárulja nagy alázatosságát. Ancona katonai parancsnoka Manciforte Spineli örgróf rendeletet adott katonáinak, hogy ha Pompilius a palotába jön, katonai tiszteletadással fogadják. Úgy is volt. De amint a Szent észrevette, hogy a tisztelgés neki szól, előkapta reverendája alatt hordott kis feszületét, s feltartva azt, ment el a katonák között, isteni Urára háritva a neki kínos megtiszteltetést.

1764 től 1766-ig Itália sok városában megfordult, Rómában is, és sokat hányatott élete végre a kis Campiban ér el utolsó állomására. Immár 30 éve járja Itáliát a lelkeknek nagy keresője, a fáradhatatlan apostol, és hirdeti az Isten országát a hozzáserglő megszámlálhatatlan népnek.

Ennek az apostolkodásnak legkézzelfoghatóbb eredménye Jézus Szentséges Szíve tiszteletének elterjesztése. Az 1933. november 26-án kiadott Tuto dekrétum szerint Pompilius sajátos és egyedül álló érdeme az a buzgóság, amellyel Itáliában elterjesztette a Szentséges Szív akkor keletkező nyilvános tiszteletét, és így Pompilius méltán foglal helyet a Szent Szív kultuszának első apostolai között.

Az Egyházat vezető isteni kéz a janzenizmus lelkeket fagyasztó, Istentől elriasztó szellemével szemben Jézus Szívére mutatott rá. Jézus Szívére, mely szeretettől ég Isten iránt és mi irántunk, Jézus Szívére, az élet és szentség forrására, a szeretettől megtört Szívre — és az Isten szeretete győzött. Miközben diadalához közeledett, nem vetette meg Pompilius segítségét sem.

Gyermekségétől megfogta már őt a fehér Ostyának varázsa, s ahogy élete végéhez közeledik, ahogy érik benne a szent, mindig nagyobb helyet foglal el személyes lelkiéletében a Szent Szív. Majd mind gyakoribb prédikációiban is. Apostoli útjait itt is, ott is alapított Jézus Szíve egyesületek jelzik; az első ép Montecalvóban, szülővárosában állítja fel. Terjeszti az első péntek megünneplését és megírja — úgy tudjuk elsőnek Itáliában — a Novénát a Szent Szív tiszteletére. Megírja a Jézus Szívének szentelt hónapot is; ez elmékedéseket tartalmaz. Mindkettő megjelent újabban is.

Egy alkalommal a Szentséges Szív ünnepén Montecalvóban meghívta testvére házába az egyházi és világi előkelőségeket ebédre. Mintegy huszan voltak a vendégek, és testvére csak tízre számított; de ő ebédelőtti ima közben keresztet vetett az ételre, és a vendégek esodálkozva látták, hogy jóllehet mindenki jóízűen eszik, az étel csak nem akar fogyni, s miután húsz ember megebédelt, az ételek úgy állnak ott, mintha hozzájuk sem

nyúlt volna senki. Az Úr Jézus nem engedte, hogy apostola túltegyen rajta az udvariasságban. Mindez pedig történt húsz intelligens ember előtt.

Mennyit írhatnánk még róla! Milyen kedves vonása például az a gyengéd szeretete szülővárosa iránt. Különösen nyári szünidőben gyakran keresi fel az ősi házat, s megérkezése lázba hozza egész Montecalvót. Nála nem teljesedett be, hogy senki sem próféta az övéi közt. Ha feltűnt magas, sovány alakja az utcán, az emberek — olasz nép — utánalopóznak és jó darabokat levágnak ruhájából ereklyének. Ő meg imádkozva megy, és észre sem veszi.

Ilyenkor, mikor otthon van, nem egyszer ad ebédeket. A fenti csoda nem is egyszer történt vele.

Élete utolsó állomása Campi. Úgy fogadták, mint az Isten angyalát. Elöljárói azért szemelik ki a házfönökségre, hogy a még Szt. Kalazancius-tól alapított régi házban és iskolában felélessze a régi szellemet. Giuria generálishoz írt leveleiben csakhamar mélyreható változásról számolhat be. Áldott szellemét sokáig őrizték campii rendtársai. Ami külső tevékenységét illeti, a lelkieken kívül nagyon nevezetes, hogy az 1766-i nagy inség idején mit tudott tenni egymaga a szegényekért, elsősorban a gyermekekért. Volt neki egy zsákja, és abból sohasem fogyott ki a kenyér

Mikor elérkeznek utolsó napjai, búcsút vesz ismerőseitől. Mindössze 13 napig betegeskedik. Egy karosszékben ül, s csak elöljárója parancsára fekszik ágyba. Angyali türelemmel viseli szenvedéseit, s boldog örömmel várja a halált. Kezében ott a feszület utolsó pillanatáig, kéri a szentségeket, s a nap éppen lehanyatlak, mikor visszaadja lelkét a Teremtőjének. — 1766. júl. 15. — Az Egyház ezen a napon ünnepli hűséges fiát, amikor méltónak találta az Úr az örök boldogságra.

Földi megdicsőüléséig azonban hosszú volt az út.

Boldoggá 1890-ben XIII. Leó avatta. Ugyanaz a XIII. Leó, aki a század első felében induló szenttéavatási pörben, mint fiatal pap már szerepet játszott, s amióta csak megismerte Pompiliust, nagy tisztelője lett. A XIX. század legnagyobb pápája maga mondja 1878. nov. 17-én a nála járó piarista küldöttségnek: „Nagy öröm tölti el ma lelkünket, midőn közzéteszszük a tiszteletreméltó Pompilius erényeinek hősi voltát megállapító dekrétumot, s örömünk nemesak onnan van, hogy új dicsőség ragyog az Egyházra, hanem táplálkozik emlékeinkből is, amelyek negyven esztendeje kötnek bennünket Isten szolgájához. Mert szívesen emlékezem rá, hogy annak idején — 1839 — a Szentszék Bussi kardinális, beneventói érsekre bízta a szenttéavatási pör megindítását. Mi akkor az Apostoli Legációban tevékenykedtünk... s abból az időből ismerjük Pompilius fenséges erényeit, és azóta vagyunk eltelve iránta tisztelettel — somma venerazione — és akkor kezdtük őt segítségül hívni naponként, hogy biztosítsuk számunkra pártfogását.“

1893. márc. 12-én, mikor a boldoggáavatás két csodáját elismeri a pápa, újra szól: „De sua erga ipsum Beatum quotidiana devotione, mindennapos áhítatáról a Boldog iránt.“ A nagy Pápa nagyon jó latin verselő volt, és több latin költeményt is írt Pompiliushoz.

Bizonyára nem kis része volt Pompiliusnak abban, hogy XIII. Leó mindig nagy szeretettel bánt a piaristarenddel.

Az ő pápasága alatt történt meg ugyanis, hogy Siena és Firenze érseki székében egyidőben egy-egy piarista ült: Zini Celesztin, az olasz piarista apácák alapítója, illetőleg Mistrangelo Alfonz, a későbbi bíboros, ki a firenzei érsekek között Szent Antoninus óta († 1459.) először látogatta végig hatalmas egyházmegyéjét.

A két csoda, melynek alapján ez évben végre teljes lett Pompilius földi dicsősége, közvetlen a boldoggáavatás után történt; az egyik 1891 szeptemberében Nápolyban, a másik 1892. dec. 12-én a spanyol Leridában.

A nápolyi csoda Domenica Maria Maliscivel történt, ki 16 éves korától kezdve évekig szenvedett jobboldalán egy mogyorónagyságú daganattól, de a fájdalmak nemsokára maguktól megszűntek. Hosszú idő telt el, a régi bajról egész megfeledkezett, mikor 43 éves korában, 1891. szept. 14-én váratlanul újra elővették a régi fájdalmak, s a daganat nőni kezdett befelé. Az orvos a bajra több orvosságot írt, de azok hatástalanok maradtak, mire mint egyedüli meutséget: a rákos daganat műtéti eltávolítását ajánlotta. A beteg nagyon megijedt az operáció hallatára, s Pompiliushoz fordult segítségért. Négy napra az első imádság után a fiatalkori rákos daganat, melyről a rokonságban s ismerősök között mindenki tudott, és sokan saját szemükkel látták, minden nyom nélkül eltűnt. Az orvosok készségesen kiállították a bizonyítványt, hogy ilyen gyógyulásról az orvosi tudomány és gyakorlat nem tud.

Leridában a kis spanyol Matilde Iruegas, egy egészséges kislány 7 éves korában egyszerre megbetegszik; magas láza már hetek óta győtri, ijesztően soványodik, tüdőgyulladás és mellhártyagyulladás súlyosbítja a bajt, az orvos feladja a reményt, mindenki a kislány halálát várja. Ekkor jut eszébe az édesapának, hogy van egy Pompilius-creklye a házban: mikor ezt harmadszor érinti a kis beteg testéhez, a kislány a jelenlevők legnagyobb ámulatára magához tér harmadnapos halálszerű kábultságából, s a kérdésekre kijelenti, hogy teljesen jól érzi magát. A betegség nyomtalanul elmúlt. A kezelőorvoson kívül még három neves orvost kért fel a Rituskongregáció az eset felülvizsgálatára, s azok úgy nyilatkoztak, hogy emberi ésszel érthetetlen a gyógyulás.

1934. március 19-én, Sz. József napján Róma a Szentév utolsóelőtti szentléavatására készülődött. A Sz. Péter homlokzatán három személyt lehetett látni egy ilyenkor szokásos nagy festményen: a középső Pompilius volt. A szentléavatáson az egyetemes Rendet az Osservatore Romano sze-

rint a Szentév egyik legimpozánsabb zarándoklata képviselte. Erre az oly rég várt családi ünnepre a hazai földön immár 250-nél több éve emberebb embert és magyarabb magyart nevelő Kegyes Iskolák is elküldték a maguk tanítványainak egy kis csoportját tanáraik vezetése alatt. De ha sokan nem is lehettünk ott, mikor a világ legnagyobb templomában Krisztus helytartója először imádkozta: Sz. Pompilius könyörögj értünk! s ha nem is felelhettünk a bazilikát betöltő ötvenezer emberrel: Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéretere, ez nem ok arra, hogy annál nagyobb buzgósággal ne ajánljuk magunkat a nagy XIII. Leó példájára Szent Kalazancius alázatos fiának, Szent Pompiliusnak pártfogásába.

Fejes Tibor Sch. Piar.

Búcsú az öreg iskolától.

A Calasanzi emlékünnepen elmondotta: **Horváth Ödön dr.**, a kecskeméti Piarista Diákegyesület tagja.

Valami mélységes, nagy-nagy meghatottság önti el a lelkemet, amikor szólásra emelkedek ezen a helyen.

Régen volt, még a nagyháború előtt — közben egy egész világ omlott össze, — mégis úgy tűnik nekem, mintha most is hallanám, amint háromnegyed után 5 perccel pontosan megszólalt az óra végét jelző csengetyű ott a folyosó végén.

Mint a méhraj, úgy tódultunk kifelé az osztályokból.

A 10 perc mindig a játék, a labda, a futkosás, a birkózás és a gyerekvirtus egyéb örömeinek birodalmává változtatta a két udvart.

Ezekben a gondtalan óráközökben még a mérhetetlen kicsiségnek azt a szorongató érzését is levetkőztük, ami máskor mindig szinte semmivé törpített bennünket, ha a kimondhatatlan tekintélyű Tóth György igazgató úr magas, szikár alakja, felfelé szegett feje feltűnt előttünk.

És amikor idézem a drága, szép, szívem legszeretőbb zugában őrzött emlékeket, mit nem adnék érte, ha most megint megszólalna a csengetyű és rohanhatnék ki a kedves mult tárt karjába, az öreg udvarba, amelynek minden négyzetcentimétere drága ismerős, ezer gondtalan, boldog emlék, ezer édesbús gyerek-keserűség őrzője. Mit nem adnék érte, ha megint látnám a belső udvar öreg fái között hátra tett kezében könyvet szorongalva sétálni a legnagyobb pedagógus Wágner Lajos osztályfőnök urat, a komor, de csupaszív Dutschák tanár urat, az áldott lelkű Brach tanár urat, a tüzes történész Pözna tanár urat, no meg a kedves Dezső Lajos tornatanár urat, aki sok tízezer büntetést szabott ugyan ki itt a tornateremben a négy évtizedet meghaladó munkája során keze alá került sokezer növénydékre, de a tízpercek gyönyörűségeit, nagy önmegtadással, még ő sem zavarta meg soha.

Sajnos, mindez emlék már csupán.

Forog az idő megállíthatatlan kereke. Generációk letűnnek, generációk jönnek. Csak a milió változik, az évszám növekszik, esetleg a színhely lesz más, a lényeg változatlan és örök.

A piarista iskola 220 év óta áll őrhelyén Kecskeméten. A több, mint két évszázad alatt mindig ugyanaz a vig gyermek-zsvajj töltötte a tízperce-

ket, mindig ugyanaz a komoly munkában teltek az órák, mindig külön dísz, tekintélyt és elsőséget jelentett a diáknak, pedagógusnak egyaránt, ha a piarista jelzőt a neve elé tehetette.

A piarista szó fogalmat jelent országos viszonylatban, fogalmat jelent Kecskeméten, de éppen olyan tiszteletet parancsoló csengése van a legkisebb faluban is.

Serédi Jusztinián bíboros hercegprímásunk úgy formulázta meg a katolikus kívánságokat az Akció Katolika országos zászlóbontásán, hogy a magyar katolikusság nem azt követeli, hogy valaki pusztán azért érvényesüljön, mert katolikus, hanem azt, hogy egyenlő feltételek esetén senkise kerüljön hátrányos helyzetbe azért, mert katolikus.

A mai piarista ünnepnap alkalmából az egyházfejedelem öntudatos, de nem bántó hangjához hasonlatosan nyugodtan megállapíthatjuk, hogy ezt az elvet a piaristák már régen átültették a gyakorlatba.

A piarista növendék sohasem érezte hátrányát, ellenben annál gyakrabban tapasztalta előnyét annak, hogy a Kegyesitanítórend iskolájában készült az életre.

Itt meg kell állanunk egy szóra.

Mi, akik a gimnáziumi osztályok után az élet sok nehéz osztályát is kijártuk már, talán leginkább vagyunk hivatottak, hogy ilyen szempontból bírálatot mondjunk és osztályzatot adjunk a piarista iskolának. Hiszen a mi generációnk az, amelynek szinte az életét minden órában líztkörmével védő őseMBER fantasztikus erőfeszítéseire van szüksége, hogy a felszínen tudjon maradni.

És mi jelest adunk a piarista iskolának. Mi érezzük minden lépésnél, amelyet ebben a robotos, összekészált, naponta új akadályokat termő, új erőfeszítéseket igénylő világban teszünk, érezzük minden lépésnél, hogy nem vagyunk fegyvertelenek. Nyolc éven át vértetk bennünket a piarista atyák. Bevalljuk nagyon sokszor akaratunk ellenére. Bevalljuk, nem egyszer lázongott bennünk tilkon a lélek, és tudós arccal, fontoskodó gyerek-szóval gyakran magyaráztattuk egymásnak, hogy ugyan minek tanuljuk hát ezt meg ezt a nehéz dolgot, amikor sohasem lesz szükségünk rá ezen a kerek világon!

Most azonban, életünk egy-egy nehéz állomásán, megilletődött lélekkel hajtunk fejet, és elismerjük, hogy nem volt igazunk.

A mi nagyszerű tanítómestereinknek volt igazuk, akik századok tapasztalatainak kifinomult, csodálatos magasságokba emelkedett pedagógiai művészetével irányítottak bennünket. Nagyszerű rendszerük erős támasztókaróját tüzték minden gondjukra bizott emberpalánta mellé, hogy ne hajlítsák el a viharok az Isten-és hazaszeretettől, mély gyökereket verjenek az ugarnak csúfolt, mégis áldott, mégis gazdagon termő magyar földbe, koronájukkal pedig szívják az éltető levegőt, érezzék a viharok erejét,

edződjének hozzá, tanuljanak látni, tájékozódni, röviden és egy szóval: Ismerjék meg az életet

A piarista nevelés vonalvezetésének háromas nagyszerű kiinduló pontja van, amelyek egyben ideális célkitűzések is. Ez a hármás ideál: Isten, haza, élet.

A legszebb csokor ez, amelyet az új és új generációk keblére lehet tüzni. Három parancsolat, amelyet természeti törvénynek vésnek a szívbe. Hiszen *isten*i szikrát hordunk valamennyien magunkban. Atómjai vagyunk a *hazának* és szentelt rögjeiben fogunk megpihenni. *Az élet* pedig, amelyre elrendelttünk, útja és próbatétele az örökkévalóságnak, amelyben csak az nem hisz, aki kevélységében, vagy vakságában tagadni merészeli Isten létezését.

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A magyar piarista iskolánál ez a három alaptétel a lényeg, minden egyéb csak eszköz, ami a célok fokozott szolgálatáért van.

Calasanzi Szent József a nagy alapító, akinek emlékéért ma üljük, Rómában az utcán kezdte a gyermeksereg oktatását és egy emberöltő fanatizmusát áldozta eszméjéért. Hite akkor sem csüggedt a szent aggasztánnak, amikor egy hosszú élet végén mindent összeomlani látott.

Az ő szívének szent lángja kincsese örökségként maradt követőire. Calasanzi élete azóta sokszor ismétlődött. 220 év előtt tette lehetővé Koháry grófnak, a város nemes földesurának áldozatkészsége, hogy a piaristák Kecskeméten letelepedhettek. Az első tanári kar, a három áldott emlékü szerzetes eleinte egyetlen kis parasztköbön lakott, ahol alig fért el három ágy. Mégis pár év múlva már megkezdték templomuk építését. Szinte emberöltőként egy-egy nagy válság, egy-egy sorsdöntő harc merült fel az egyszerű szerzetesek életében. Valamennyi harcból tekintélyben, súlyban gyarapodva győztesként kerültek ki. De lehetett e veszteniők, amikor olyan szeretet övezte őket, hogy a Bach-korszak alatt épülő gimnázium tetőcserepeit a város apraja-nagyja hordta a Szózatot énekelve a kőművesek keze alá, mitsem törődve az osztrák helytartó tomboló dühével és fenyegetéseivel.

Most pedig egy másik nagy harc befejezésének határkövénél, a fejlődés új nagy lépésével készülődünk elindulni a jövő útján.

A folyton izmosodó kecskeméti piarista diák kinötte a régi ruhát, új köntöst kap, szebbet, díszesebbet, de a lélek, a lényeg marad a régi.

Útoljára ünnepelünk itt, a drága öreg intézet megszentelt falai között.

A szerető gyengéd szemek mégegyszer megsímogatják a vastag öreg falakat, az erőt sugárzó bolthajtásokat, végig futnak az otthonos folyosókon, az ismerős öreg akácokon.

Kicsit belefacsarodik a szív a búcsúzásba, de holnap már megy tovább minden a maga útján a tudomány gyönyörű új várában, a tágas, napsugaras, remekbe épült iskolapalotában.

Temetünk, de egyben keresztelünk is, új élet kezdetét ünnepeljük, amely új századok, új dicsőségek ígéretét hordja magában.

Megpróbáltatásokkal teljes volt az út, amely idáig vezetett, de beszélhet most akárki akármit, az utódok áldani fogják azokat, akik az új gimnáziumot felépítéshez segítettek. E helyen, ebből az alkalomból tanúságot kell tenni mellettük. Kecskeméért, az új gimnázium homlokzatán ragyogó „Scholae piac” eszméjéért küzdöttek, és volt bátorságuk, hogy a gáncsok és megpróbáltatások elé feszítsék a mellüket. Talán tudattalanul, de vállalták egy parányi epizódját, egy mikroszkópikus részecskéjét annak a roppant harenak, amelyet a legnagyobbak folytatnak, új világot formáló erővel folytatnak az emberiség javára a piarista alapfogalmak diadaláért: Az Isten és Haza felmagasztalásáért, a jobb Életért.

Igy találkozunk csodálatos párhuzamban a kis dolgok és a legnagyobbak. A mi szűkebb életünkben rendkívüli eseménynek, rendkívüli eredménynek számító, de a világmérték szerint apró porszemekből, kis téglákból épül fel az új világ, az új élet diadalra törő épülete.

És amikor idáig érkeztem, idéznem kell a rendház egyik földszinti ajtaja felett olvasható szavakat:

Sic itur ad astra!

Igy haladunk a csillagok felé! Így haladunk a magasságok felé!

Szorongó szívvel látjuk, tudjuk, hogy még nagy út áll előttünk, nehéz út vár különösen reánk, a trianoni mélységeket járó szegény magyarokra. De mi a mélységeket is biztos lábakkal járjuk és piarista vértzetben, a magasságokra szegezett szemmel haladunk mindig csak előre az Isten, a Haza, a jobb Élet eszményéért.

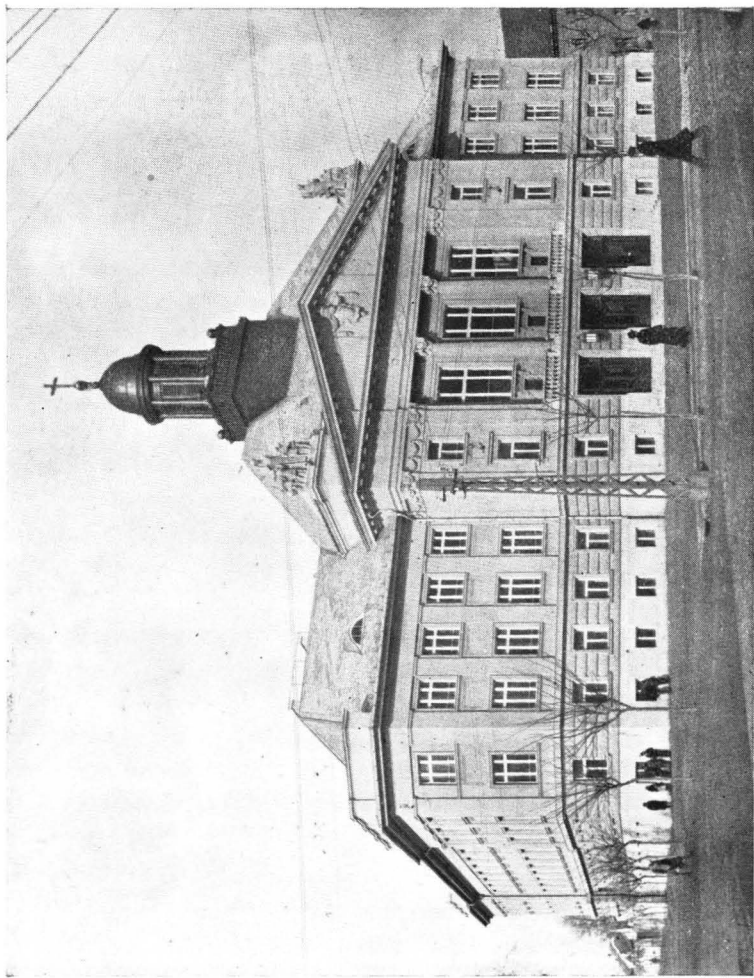
I. Az iskola multja.

Intézetünk immár 220 éves multa tekinthet vissza. Alapítója Koháry István gr. országbíró volt. Egyike a magyar barokk korszak kiemelkedő egyéniségeinek, akik vallásuk és nemzetük művelése érdekében sokat tettek és áldoztak. Koháry, akit iskolázottsága, műveltsége, közéleti szereplése és életének gazdag tapasztalatai széles látókörű emberré tettek: tudatában volt az iskolázás jelentőségének. De nemcsak ez vezelte őt a kecskeméti iskola alapításában, hanem az is, hogy Kecskemét városának egyik, még pedig eléggé tekintélyes földesura volt. Kecskemét városa, melyet a felszabadító hadjárat és Rákóczi felkelése, főleg azonban a rációk pusztításai majdnem koldusbotra juttattak, nem volt abban a helyzetben, hogy a maga erejéből iskolát tudjon emelni és fönntartani. Koháry meleg érdeklődéssel kísérve a kecskeméti sorsát, maga veszi kezébe a kezdeményezést, és az iskolának a vezetését a piaristákra bizza (1714). Erre az elhatározására döntő hatással volt saját élménye: 1712-ben Nyitrán személyesen ismerte meg a piaristák nevelő munkásságát. Szándékát rövidesen valóra is váltotta, és 1715. febr. 21-én a piarista atyák meg is kezdték működésüket 63 tanulóval.

A város lakossága ünnepélyesen fogadta az első piaristákat, Keszecőkői Majthényi Domokos házfönököt, Kovátsovits Pált, az iskola első igazgatóját és Bieliczky Ágoston tanítót. Ideiglenesen a Mária-Társulat házát boesátották rendelkezésükre (ez a mai színház helyén volt). Innen járogattak el a valószínűleg nem messze fekvő elemi iskolába, melyet kérésükre a tanítás céljaira átengedtek nekik. Ugyanekkor a róm. kat. egyház gondozásukra bizta a Szt. Mihály-kápolnát, mely közel esett az iskolához és ideiglenes lakóhelyükhöz is.

A következő évben (1716) megnyílt az első és a második osztály (cl. infima: declinistae, comparatistae, conjugatistae és minores parvistae; cl. media: majores parvistae és principistae) és a tanulók száma 118-ra emelkedett. Az egyre jobban növekvő tanulóifjúság számára azonban szüknek bizonyult az elemi iskola helyisége. Közben szerencsétlenség is érte őket, 1718-ban a tűz elpusztította ideiglenes lakásukat. Az iskola fejlődése szükségessé tette, hogy a piaristák vágya, saját házuk felépítése mihamarabb megkezdődjék és oda költözhessenek. 1720-ban indult meg a ház építése, és 1725-ben már annyira előrehaladt, hogy átköltözhettek új otthonukba, a mai társház épületébe. Az iskola a társház földszinti szobáiban helyezkedett el, a piaristák pedig az emeleten laktak. Közben megnyílt a harmadik osztály (cl. syntaxistarum) is.

De a Szt. Mihály-kápolna is szük volt a nagyszámú ifjúság és az odajáró hívők számára. Ezen a hiányon először úgy segítettek, hogy a

Az új gimnáziumi épület.

rendházban az alsó folyosó egy részét elzárták és kápolnává alakították, de még ez is kicsiny volt. Szükségesnek mutatkozott tehát a templom felépítése is. 1729. Szt. Háromság vasárnapján tették le a piarista templom alapkövét, s 1735-ben készült el véglegesen. Ezzel a hívők és a piarista atyák régi vágya teljesült.

A piaristák lelkes és odaadó munkája következtében az iskola jóhírneve egyre jobban növekedett, s messze vidékről sereglettek Kecskemétre a tanulóifjak. Kecskemét így nemcsak a Duna-Tiszaköz katolikusságának lett művelődési középpontja, hanem a Felvidékről, a Délvidékről, sőt a Nagy-Alföld keleti széléről is sokan felkeresték. A kis- és nagykunsági, jászsági magyar fiúkkal együtt német polgárgyerekek, azután tót, dalmata, sőt elvértve horvát anyanyelvűek is szorgalmasan látogatták az iskolát. A diákság száma 1777-ig némi hullámmal állandóan növekedett. 1759-ben 480 tanulója volt az intézetnek. 1753-ban Rákóczy Miklós házfőnök a társház mellett megépítteti a ma „piarista konviktus”-nak nevezett épületrészt, s így módon 1754-ben megnyitották a poétikai és retorikai osztályt is és ezzel az intézet hatosztályos gimnázium lett. Bár a tanítás nyelve latin volt, mégis az iskola szerencsés fekvésénél fogva tiszta magyar környezetben a magyarosítás egyik legjelentősebb tényezője lett. A piarista rend is azért rendeli ide 1736-ban a hittudományt tanuló rendi növendékeket, hogy a magyar nyelvet minél jobban elsajátítsák. (1743-ig marad itt.) Itt működik 1731-től kezdve a rendi noviciátus is egészen 1849-ig. A rendfőnököknek is székhelyük volt Kecskemét hosszabb időn át.

A piaristák alapítójuk szándékának megfelelően először az elemi nevelést veszik gondozásukba, s iskoláik csak lassan nőnek ki gimnáziumokká. A jezsuita rend eltörlése után azonban egyre nagyobb jelentőségre emelkednek, s átveszik a jezsuita iskolák egy részét is. Tanításukban alkalmazkodtak a gyakorlati élethez, s már a Ratio Educationis (1777) előtt az íráson kívül a hittant, a latin és német nyelvet, majd a földrajzot, görögöt, a római és a hazai történelmet rendes tárgyként tanították. A magyar nyelvet Cörver János br. rendfőnök Methodus-a alapján már 1758-tól kezdve kötelezően tanították. A Ratio Educationis tanterve tehát semmi zökkenőt sem okozott az iskola munkájában. Annál nagyobb megrázkódással jártak a rendre s egyúttal az iskola működésére is II. József intézkedései. Az iskola hanyatlásnak indult, 1788-ban összesen 26 tanulója volt az intézetnek. A zavaros viszonyok között meglazult a diákság fegyelme is. Az 1806-ban kiadott Nova Ratio-ra várt az a feladat, hogy a megbolygatott iskolaügyet újra rendezze. Az egész országban egyre jobban erősödő nemzeti érzés sürgeti, hogy a magyar nyelvet is iktassák a rendes tárgyak közé. 1796-tól kezdve szerepel a magyar nyelv is a rendes tárgyak között.

A kecskeméti piarista iskola a Nova Ratio kiadásakor már ismét

hatosztályos gimnázium (u. n. nagy gimnázium) volt, s tanulók száma 280-ra emelkedett. Időközben a ház és az iskola épülete annyira megromlásra jutott, hogy új épületről kellett immár gondoskodni. A kezdeményezés után azonban csak lassan indult meg az építkezés. 1825-ben foglak hozzá a templom mellett az új épület felépítéséhez, s csak 1832-re készült el. Ekkor a róm. kat. Egyházközség vállalta magára annak fenntartását. Ily módon az iskola zavartalanul folytathatta működését. Az ifjúság száma átlagosan 300 körül mozgott. A békés munkát csak az 1848/49-es évek eseményei és küzdelmei szakították meg. Az iskolát Haynau kórháznak lefoglaltatta. 1849 szeptemberében ugyan visszaadták, de midőn októberben az iskolát megnyitották, már új, az osztrák tanterv (Entwurf) szerint kellett tanítaniuk. Ez a tanterv minden előnye mellett is ellenszenves volt a piaristáknak, mert a német nyelvet erőszakolta rá az iskolákra, holott 1841-től kezdve már az összes tárgyat magyar nyelven tanították. A piarista gimnázium négyosztályos al-gimnázium lett, a tandíj és a beíratási díj fizetése pedig megapasztotta a tanulók számát. Mindez az iskola fenntartását is kérdésessé tette. 1853-ban Demeter Alajos igazgató egyenesen azt a tervet vetette fel, alakítsák át az iskolát reáliskolává, hogy továbbra is életképes maradjon. Ez ugyan nem történt meg, mert sokan voltak, akik nem az átalakítás, hanem a továbbfejlesztés mellett foglaltak állást, s azt javasolták, hogy főgimnáziummá kell kifejleszteni. Az erre vonatkozó tárgyalások a kat. Egyházközség és a rendfőnök között 1859-ben eredményre is vezettek. Csak az épülethiány okozott nagy gondot. Ezen újabb bővítéssel segítettek. 1860-ban fogtak hozzá a kibővítéshez, s a következő évben a váci püspök felszentelve átadta rendeltetésének. A fokozatosan fejlődő intézet azonban újabb építkezéseket tett szükségessé. 1888-ban megépítik a tornacsarnokot, 1893/94-ben pedig felépült az intézetnek a Horváth Cirill-utca felé eső része is. Így rakódott össze részekből a piaristák kecskeméti gimnáziuma, melyet ma már „őreg gimnázium“ néven emlegetünk. A rend pedig azzal tett eleget a szerződés feltételeinek, hogy tanárokkal látta el az iskolát, és ideküldötte a gimnáziumba járó rendi növendékeket. A rend kisebb papnevelő intézete azóta is itt működik (u. n. stúdium). Az intézetben 1862/63-ban volt az első érettségi vizsgálat, s ekkor alakult meg az önképzőkör is. A diákság szellemi életét ébrentartották és fejlesztették a pályázatok, az ifjúsági könyvtár, ambícióját és öntevékenységet pedig az ifjúsági egyesületek.

Az 1883. évi középiskolai törvénnyel kapcsolatban a piaristák minden nehézség nélkül illeszkedtek be az új tantervbe s annak szellemébe az ősi örökség elfeledése nélkül. A világháború megrázkódtatásai, a forradalmak, majd a ránk szakadó trianoni béke és az ország megveszítése kemény életfeladatok elé állították a magyarságot, legfőképpen azonban az ifjúságot. A új életcélok, a művelődési eszmény és a korszerű haladás

összehangolása tették kívánatossá az 1924. évi középiskolai reformot. Ennek három típusú iskolája (gimnázium, reálgimnázium, reáliskola) közül inkább a gimnázium lett.

Iskolánk fejlesztését és az iskolaépület kibővítését csak egyidőre oldották meg a múlt század 80—90-es éveinek építkezései. Az öreg gimnázium aránylag rövid idő múltán már nem felelt meg a modern iskolai épület követelményeinek. A szertári helységek elégteleneknek, a tantermek a jelentkező tanulók befogadására szűkeknek bizonyultak. Új, modern épület emelésére megindultak tehát a tervezgetések, amelyek 1911 óta öltöttek konkrétabb formát, majd a nagy gondolatokat és áldozatkészségeket magában rejtő végleges terv alapján 1930. szept. 27-én meg is kezdődött az építkezés a piarista templommal és társházzal szembenfekvő régi reáliskola és a vele szomszédos telkeken dr. Hülli Dezső műegyetemi tanár tervei alapján.¹ A munka nagy lendülettel folyt 1931. évi augusztusig, amikor a pénzügyi nehézségek miatt bekövetkezett a hanyatlás, sőt — közel a teljes befejezés előtt — a két évig tartó pangás. Végre a magyar Kegyeztanítórend főnöke, Sebcs Ferenc dr. 1933. nyarán újra megindította a munkálatokat, s az épületet beköltözhetővé tette. 1933. dec. 4-én az új épületben meg is kezdődhetett a tanítás. Köszönet mind néhai gr. Klebersberg Kúno vallás- és közoktatásügyi miniszternek, mind pedig Kecskemét th. város közönségének, hogy a róm. kat. Egyházközséget e nemes szándék és nagy terv megvalósításában határozottan támogatták.

Iskolánk eddigi főigazgatói: farádi Vörös Antal (1776—85), báró Prónay Gábor főispán (1785—90), gróf Szapáry József főispán (1793—1822), Orgler József kanonok (1824—29), Adamkovics Mihály kanonok (1831—45). Az önkényuralom idején főfelügyelők voltak: Kovács Pál helytartótanácsi tisztviselő (1851—53), Haas Mihály prépost (1853—58), Halder Konrad kir. tanácsos (1858—67). A főigazgatóságok visszaállítását követően iskolánk főigazgatói: Feszti Károly kanonok (1862—66), Röder Alajos kanonok (1866—67), Lutter Nándor piarista (1867—1884). A budapestvidéki tankerületben iskolánk főigazgatói voltak: Say Mária (1884—85), Hóman Ottó (1885—96), Francics Norbert (1896—1904), Spitzkó Lajos (1904—1914), Badiés Ferenc dr. (1915—18), Madzsar Gusztáv (1919—27), Acsay István dr. (1927—32). 1932. évi július 1-től kezdődően a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter intézetünket a budapestvidéki tankerületből kivéve a szegedi tankerületbe osztotta be. Főigazgató: Kaufmann György dr. (1932 től).

Iskolánk eddigi igazgatói: Kovátsovits Pál (1715), Zaboynik Péter (1715—24), Kovátsovits Pál (1724—26), Tagányi Béla (1726—28), Demka Sándor (1728—30), Alapy (Halápy) Konstantin (1730), Demka Sándor (1730—33), Zhoretizky Tóbiás (1733—34), Oszlányi Ferdinánd (1734—35), Demka Sándor (1735—36), Tagányi Béla (1736—39), Demka Sándor

¹ A megépítés történetét l. az 1930/31. és 1931/32. iskolaévi intézeti Értesítőben.

(1739—41), Nozdrovitzky Szevér (1741—42), Deményi László (1742—43), Gyurovits Glicér (1743—44), Demka Sándor (1744—45), Rátay Egyed (1745—47), Demka Sándor (1747—48), Dorinetz Chr. János (1748—49), Prileczky Mihály (1749—50), Tarr András (1750—52), Pnyacsek Julián (1752—54), Szokolóczy Vendel (1754—56), Horváth Benedek (1756—57), Rákóczy Miklós (1757—58), Hulinyi Jónás (1758—59), Tarr András (1759—60), Léday Lénárt (1760—63), Kiss Adorján (1763—64), Lality Elek (1764—68), Diviaczky János (1768—69), Kázmér Demeter (1769—72), Holló Imre (1772—73), Némethy Lajos (1773—74), Butsi Sándor (1774—76), Koretz Orbán (1776—89), Kruzy Márton (1789—90), Szomy Lajos (1790—93), Pek Ágoston (1793—99), Visky Ágoston (1799—1802), Subányi György (1802—1803), Lippay József (1803—1807), Kiss Márton (1807—1808), Hulják Péter (1808—10), Hegyi József (1810—11), Dani Zsigmond (1811—32), Cserbay Lipót (1832—37), Katona Dénes dr. (1837—41), Schembera József (1841—44), Valentini János (1844—46), Szigly Gábor (1846—47), Demeter Alajos (1847—55), Cseh Ferenc dr. (1855—59), Suhajda Sándor dr. (1859—63), Polák Ede dr. (1863—83), Tóth Antal (1883—88), Perger József (1888—97), Tóth György dr. (1897—1914), Brach József (1914—19), Simonides István (1919—23), Niklos János (1923—28), Csösz László (1928—31), Orbán János dr. (1931-től).

Az iskola egykori (elhunyt) tanárai közül a tudomány és irodalom terén kitűntek: Alapy Konstantin (író), Cseh Ferenc (filozófus), Czirbusz Géza (egy. tanár, földrajzi író), Horányi Elek (irodalomtörténetíró), Horváth Mihály (történetíró), Koppi Károly (egyet. tanár, történettudós), Kucserik Sándor (az utolsó latin költő), Laczkó Dezső (geológus), Nagy Alajos (pedagógus), Pintér Kálmán (író, a Vörösmarty kultusz terjesztője), Pivár Ignác (a vakok orsz. intézetének volt igazgatója, gyógypedagógus), Polák Ede (természettudós), Simai Kristóf (akadémikus, színműíró), Szölgyémy János (tankönyvíró), Tóth György (pedagógus, filológus), Vajda Gyula (egyet. tanár, történettudós), Váry Gellért (filológus, író).

Iskolánk nevesebb tanítványai a mullban: Csemegi Károly (jogtudós, a büntető törvénykönyv szerkesztője), Garay Alajos (költő), Hornyik János (Kecskemét város történetírója), Horváth Döme (író), Horváth Cirill (akadémikus, egyet. tanár, filozófus, író), Kada Elek (író, Kecskemét nagyevű polgármestere), Katona József (a *Bánk-bán* szerzője), Klapka György (honvédtábornok), Madarassy László (hírlap- és jogi író), Szentkirályi László (szepitemvir), Szlemenits Pál (jogtudós), Tomcsányi Lajos (egyházi író), Váczy János (irodalomtörténetíró).

II. Adatok az intézet lefolyt 1933—34. iskolaévének történetéhez.

1. **Az iskolaév lefolyása.** A tanártestület alakuló értekezletét szeptember hó 7-én tartotta. A különbözeti-, pótló- és magánvizsgálatok írásbeli része szeptember hó 9. és 11. napján, a szóbeli 12-én folyt le, a javítóvizsgálatok szeptember 11-én voltak. A tanulók beírása szeptember 13. és 14. napján történt. Az iskolaévet szeptember 15-én nyitottuk meg ünnepélyes Veni Sancto-val, elrendeztük az osztályokat, megismertettük a tanulókkal az intézet fegyelmi szabályait, majd ifjúságunk tisztelegve elvonult a nemzeti zászló előtt. Szeptember 16-án megkezdődtek az előadások, s a törvényes szüneteken kívül megszakítás nélkül folytak az év végéig. A befejező összefoglalásokat a VIII. osztályban május 11—14., az I—VII. osztályban pedig június hó 14—20. napjain tartottuk meg. Az iskolaévet a nagym. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr 30.660/1934. V. a--1. számú magas rendelete értelmében június hó 24-én zártuk be. E napon ünnepélyes Te Deum volt, majd kiosztottuk a bizonyítványokat, a pályaművek díjait, a jutalmakat és segélyeket.

Az 1930—31. és 1932. iskolaévi Értesítő részletesen közli az intézeti új épület megépítésének történetét. Az ez évi krónikában azt a kiemelkedő eseményt jegyezzük fel, hogy december hónapban átköltözhettünk az új épületbe. December 4-én reggel 9 órakor volt az átvonulás. Formáiban ez igen egyszerű volt, de tartalmában annál összetettebb. Amikor a templom keresztül elhagytuk az iskola régi épületét, a búcsúzás érzékeny perceit éltük át. Egy generáció vonult ki az immár szűknek bizonyult ősi házból, a 220 éves alma mater hajlékat hagytuk el. S miközben diákjainkkal a szemben levő új épület felé haladtunk, éreztük, hogy a régi iskola géniusza kísér bennünket; vittük a régi alma mater családi szentélyét, hogy itt újból felállítsuk, elhoztuk magunkkal a nemes tradíciót, hogy itt, ez új helyen is meghonosítsuk a lelket, hogy itt is éltesse, elhoztunk mindent, amit értéknek tartunk mi magunk is, s értéknek tart iskolánkban a társadalom is, hogy itt őrizzük, és gyarapítsuk őket. Legyen áldott a régi iskola multja, s legyen áldott az újnak jövője! Pax huic domui et omnibus habitantibus in ea! Köszönet és hála mindazoknak, akik a kultúra e szép hajlékát megteremtették!

2. **Változások a tanártestületben.** Az 1933—34. iskolaévre vonatkozóan a tanártestületben az a változás történt, hogy a magyar Kegyesitanítórend Főnöke *Jakab János dr.-t* és *Énekes Istvánt* a tatai kegyesrendi reálgimnáziumba, *Jochs Józsefet* a budapesti, *Paizs Józsefet* pedig a szegedi kegyesrendi gimnáziumba helyezte. Énekes István két évig, Paizs József három esztendőn át volt intézetünk buzgó, munkás tanára. Jochs József 8 évig

működött iskolánkban. Odaadó tanári munkáján kívül ki kell emelnünk a cserkészlet körében végzett értékes munkáját, amellyel intézetünk csapatát és a VIII. cserkészkerületet eredményesen vezette. Jakab János dr. bizonyos keménysége mellett is ki tudta váltani kicsi és nagy diákjainak szeretetét. Ő volt az énekkar lelkes vezetője; a fűvös zenekar megszervezésével és lendületben tartásával elérte azt, hogy intézetünk zenekara a városi zeneéletben is számottevő tényezőkké váltak.

A tanártestület új tagjai lettek: *Nyári István* a tatai kegyesrendi reál-gimnáziumból. *Mihálkó Béla* és *Nyers Lajos* a váci kegyesrendi gimnáziumtól.

Az iskolafenntartó Róm. Kat. Egyházközség *Gärtner Jenő* francia-német szakos okl. világi tanárt ideiglenes helyettes tanárnak alkalmazta.

3. Hivatalos látogatások. *Sebcs Ferenc dr.*, a magyar Kegyesitanítórend főnöke, okt. hó 17—23. napjain látogatta meg iskolánkat.

Kaufmann György dr. tankerületi kir. főigazgató hivatalos látogatásának ideje: febr. 28. és márc. 1., 2. és 3. napjai. Ezenkívül az évvégi szóbeli érettségi vizsgálatokon elnökölt.

Kovács Sándor főesperes, apát-plébános, püspöki biztos, a gimnáziumi bizottság egyházi elnöke a vallástani órákat látogatta meg. Az évvégi vallástani vizsgálatokon belegsége miatt nem vehetett részt.

Bohn Ferenc dr. testnevelési szakfelügyelő megfigyelte a testnevelési órákat, s meglekintette a gimnázium új épületének tornatermét.

4. Valláserkölcsi nevelés. Az igaz a hitből él és talán sohasem kellett több igaz ember, mint napjainkban a magyar jövő hordozásához, ezért természetes, hogy féltett gondunk diákjaink vallásos élete.

A hittanórák mellett a vallásos szellemet lebeli egész iskolánk. A primuszcsengő templomunk tornyából hívja napi munkája küzdőterére az ifjúságot, keresztül ragyog messzire iskolánk tornyáról, ami pedig minden ékes és sok szónál többet mond, az az iskola piarista tanárainak egységes krisztusi világnézete. Ez a tanári kar nem elégedett meg azzal, hogy a diákoknak csak instruktora legyen, hanem lelkiatyja kívánt és tudott is lenni.

A mi ideálunk a *Vir Dei*: az az ifjú ember, aki tudja a maga és később mások életét a krisztusi elvek szerint alakítani, akit kísértések nem buktatnak el, rossz példa meg nem tántorít, aki tudja, Kinek hitt és sziklaszilárdan áll Egyháza mellett, aki tudja, mit keres a földön, aki még ma sem nézi tehernek, de majálisnak sem az életet, hanem Istentől kapott feladatnak, és felhagyván azzal, ami a gyermekéi, komolyan készül életpályájára és hitvallásra: Első az Úristen, azután a haza; minden más e kettő után jön.

Ami irányelvünket illeti, a periferikus dolgok elhagyásával a lényegre hang-súlyoztuk: mindenekelőtt a megszentelő kegyelem megbecsülését és a szentségekhez való járulás fontos voltát. Állandó Istenközelségben szeretnők tudni a ránk bízottak lelkét.

Saját templomunk felbecsülhetetlen érték. Ősszel és tavasszal a szentbeszédeket is itt hallgatta az ifjúság. A templomról szólva, meg kell emlékeznünk a rendi növendékekről, akik segédkeztek az ünnepi szentmiséken és az énekkarról, amely szebbnél-szebb művészi énekszámokkal hódolt az Úrnak.

Szokott ünnepnapjainkat megültük. Elvégeztük a nagyheti szertartásokat s a feltámadási körmenetet. A szentségimádásba belekapcsolódott az ifjúság. Az egyházmegyei szentségimádás pont Jézus Szívének ünnepén esett templomunkra. A felső osztályok délelőtt testületileg, délután pedig negyedóránként felváltott képviselőivel az egész ifjúság hódolt a Legszentebb Szív előtt. Szent Rendalapítónk nevének (aug. 27.) és Pártfogásának ünnepét (nov. 27.) templomi, illetőleg iskolai ünnepélytel tettük emlékezetessé. A Rend új Szentjének, Pirotti Pompiliusnak szenttéavatása napján és órájában az ifjúság szentmisét hallgatott és *Te Deumot* énekelt, két tanulónk pedig, Szelei Mihály IV-es és Szabó János VI-os Rómában vett részt a nagy eseményeken. Előtte méltóképen a következő iskolaévben fogjuk tiszteletünket leróni.

Ezenkívül szentmisét hallgatott az ifjúság okt. 6-án, Halottak napján, az elhunyt piaristákért, az iskolaalapító Koháry István grófért és Rendünk jötevőjéért: I. Ferenc királyért, valamint a Kormányzó Úr ő főméltósága név- és születése napján.

Templomunkban 8 kép, ill. szobor hirdeti Szűz Mária dicsőségét, de minden diákunk is ott hordja homlokán nevének monogrammját leglúndóklóbb címével: Isten anyja. — Az *Angelust*, ill. *Regina caelit* déli harangszóra naponként elmondottuk. — Kedvelt imádságunk volt a *Sub tuum*.

A téli időben az ifjúság három csoportban hallgatott exhortációt *Farkas Dénes dr.*, *Nyers Lajos dr.* és *Fejes Tibor* vezetésével. A lelkigyakorlatot az egyes exhortátorok vezették a szokásos formák között az egész tanári kar részvételével. A felsősök lelkigyakorlata a Szentévvvel kapcsolatban a bűntől való megváltást tárgyalta.

Az előirt szentgyónásokat elvégeztük, de a diákság túlnyomó része havi gyónó és még gyakoribb áldozó. Nagyon soknak van állandó lelkiatyja. A hittanár a fel-ösök nagy részével egyénileg is foglalkozott, de meg kell említenünk, hogy a tanári kar sok tagja a legnagyobb készséggel nyújtott segítő kezet az ifjúságnak a lelkiekben is. — Papi és szerzetesi pályára többen készülnek diákjaink közül.

Ami diákságunk általános képét illeti, szívesen hivatkozunk itt a nyolcadik osztályt végzett diákjaink feltűnés nélküli, szerény magaviseletére. A ballagás alkalmával betértek a templomba; az iskolától pedig közös szentgyónással és szentáldozással vettek búcsút. A búcsúztatót a hittanár mondotta; az osztály a főoltár körül helyezkedett el. Az érettségi eredmények kihirdetése után a templomban *Te Deumot* mondtak, s szentségáldás kísérte őket útjukra. Megértve a nehéz időket, le tudtak mondani

tervezett bankettjükről és szolid viselkedésükkel, az iskolához való ragaszkodásukkal mutatják, hogy a szent teherhez, a magyar jövőhöz, talán még sem lesznek gyengék az új nemzedeknek vállalai.

5. Hazafias nevelés. Ünnepegek. Iskolánk hagyományos eljárása mellett a jó honpolgárrá való nevelésben ezidén is a következő szempontok voltak: helyes tartalmú, erős nacionalizmusra való nevelés, a magyarságban rejlő szellemi és fizikai értékek tudatában a történelmi hivatás és felelősség érzésének ápolása, a magyar egység gondolatának kiemelése, Széchenyi szellemében az önismeretre való nevelés s a munkás, cselekvő magyar kimintázása. Az a gondolat pedig, hogy az itt ezer esztendő óta államot alkotó magyar nemzet az új történelmi helyzetbe sohasem törődhetik bele, a magyar irredenta gondolat alapja. Szomorú volna, mert a magyar hit, remény pusztulását jelentené, ha ennek a generációnak a lelkében lassankint elmosódnék az integer Magyarország képe, s helyette a megeseonkítotté rögződne meg. „Meg kell teremteni az irredentizmus leghatékonyabb pedagógiáját.“ (Kornis: Kultúrpolitikánk irányelvei.) E gondolattal kapcsolatos nagyszerű feladatokat intézetünk a magyar iskola egész lelkével vállalta, s megoldásukra minden lehető helyes eszközt, módot és alkalmat felhasznált. Különös gondunk volt továbbá arra, hogy újabban már az iskola falai közé merészkedő szélsőséges irányzatok, a társadalmi rendet felforgató eszmék tanulóink lelkét, gondolkodását ne fertőzhessék meg.

A hazafias szellemre való nevelés szolgálatában álltak történelmünk eseményeivel, nemzetünk nagyjaival kapcsolatos ünnepélyeink és megemlékezéseink.

Október 6-án az aradi vértanúk emlékére volt műsoros ünnepély.

November 1-én Katona József sírjánál róttuk le kegyeletünket beszéddel, szavalattal és énekkel.

December 10-én felelevenítettük a limanovai hősök emlékét.

Március 15-én a magyar szabadság napját ültük meg műsoros ünnepély keretében.

Megünnepeltük a Kormányzó Úr ő főméltóságának nevenapját, és születésnapját.

Májusban ifjúságunk kivonult a hősök temetőjébe, s ott rendezett ünnepségen vett részt.

Báthori István születésének 400, Körösi Csoma Sándorénak pedig 150 éves fordulójával kapcsolatban a történelmi, illetőleg földrajzi órák keretében történt megemlékezés.

Az ifjúságunkat nevelő-tanító piarista rend iránt való tiszteletre és kegyeletre való nevelést céloztuk azzal is, hogy a magyar Kegyestanítórend Főnökének névnapját megültük, az elhunyt piarista tanárokért tanulóink szentmisét hallgattak. Calasanzi Szent Józsefnek, a Kegyestanítórend alapítójának emlékére pedig november 26-án ünnepélyt rendeztünk.

Szóltunk tanulóinkhoz a hazai termelés pártolásának fontosságáról, a lakarékkosság jelentőségéről, a magyar könyv megbecsüléséről és az édes anya iránt való szeretetről.

Ünnepségeink sorát a május 30-án az intézet régi épületének árnyas udvarán megtartott, hagyományosan nagy érdeklődést keltő záróünnepély rekesztette be. Ennek az ünnepélynek keretében történt a pályadolgozatok eredményének kihirdetése s az intézelezből távozó tanulók búcsúzása.

6. Fegyelmi állapot. Amidőn megállapíthatjuk, hogy általában jórahajló, megfelelő lelkiberendezettséggű ifjúságunk külső és belső fegyelmezettsége megnyugtató, számolnunk kell azzal, hogy a mai élet diáksága egy új generáció kialakulási folyamatában az átmenetet mutatja. E kialakulási folyamattal együttjáró állandó mozgás, bizonyos nyugtalanság észlelhető. Ez a sok hatóerőtől mozgatott ifjúság az iskola részéről irányításra, sok odaadó és tervszerű fegyelmező, fékező munkára szorul, hogy a helyes irányt megtalálja.

Az iskolai fegyelem fontosságának tudatában már alakuló értekezletünkön megállapítottuk az egyöntetű eljárást, s a többi értekezleten is megbeszélés tárgyai voltak a minél nagyobb fegyelemre irányuló intézkedések. Az iskolai törvények éveleji felolvasása és megmagyarázása s a továbbiakban fegyelmi eljárásunk minden mozzanata annak a gondolatnak éreztetésével történt, hogy mindez nem gúzsbakötés, nem az ifjúság éllekedvények, természetes vidámságának elnémitása, nem a dresszúra lelkelen eljárása, hanem az iskolán belül és kívül való magatartásának jó akaratú szabályozása. A fegyelmezésben a lélekkal való eljárás nem jelenthet valami erélytelen szentimentalizmust, sztereotip elnézést s ezzel együtt dekadenciát a fegyelemben. A szép szóval, a személyes befolyással hatni akaró fegyelmezés általában megfelelő lelkiberendezettséggű tanulóinknál megértésre talált. Ám az év folyamán egyeseknél olyan jelenségek mutatkoztak, amelyek lappangó, kellő eljárás nélkül kifejlődő, majd megrögződő hajlamokra mutattak. (Az őszinteség hiánya, az a szándék, hogy a tanárt még írással is félrevezesse, tiszteletlenség.) Ezek elszigetelt, erkölcsi romlottságra még nem valló, inkább gyerekes meggondolatlanság, próbálkozás jelei voltak, s megfelelő eljárással, a szülőkkel való együttműködés után el is tűntek, s javulás mutatkozott.

7. A szülői ház és iskolánk. Szülői konferenciák. A nevelés munkája a szülői ház és az iskola közt oszlik meg. Nem lehet tehát e kettő élénk és bensőséges összeköttetése és összhangja nélkül egységes irányítás. Remélhető, hogy ezt tanulóink szülei és gondozói lassankint valamennyien megértik. Kültelkiek, sőt helybeliek közül még mindig többen megelégedtek azzal, hogy gyermekeiket, gondozottjaikat az év elején beadták az iskolába, s ezen kívül minden kapcsolat nélkül távolálltak az iskolától és ezzel együtt gyermekeik, gondozottjaik iskolai ügyeitől. Előfordultak esetek, hogy tanulóink

legfontosabb ügyeivel kapcsolatban sem lehetett az érintkezést és érdeklődést megteremteni. E mellett örvendetes jelenség, hogy a szülők többsége mindjobban keresi az összeköttetést az iskolával, fiaikkal szinte együtt élnek az iskola életét, résztvesznek a diákmiséinken, ünnepségeinken, s általában intézetünk minden mozzanata iránt érdeklődnek, az igazgatói és tanári fogadóórákat, még a távollakó kültelkiek is, szorgalmasan látogatják. Ennek a hatásait mindkét részről tapasztalhattuk. Nem ismerhetik ugyanis a szülők az iskolát a diák szubjektív, legtöbbször önigazolásán alapuló beszámolásából, viszont az iskola sem a házi nevelésre többször kevésbé kedvező mentegedőzésekből a szülők eljárását. Minden szempontra kiterjedő felvilágosításaink és tanácsaink, a szülőknél a házi nevelés alapján való őszinte megnyilatkozásai révén sok bajt el lehetett kerülni, vagy megszüntetni. Nem is szolgálhatja a célt a szülői ház részéről a fiúnak irreálisan kedvező színben való feltüntetése; ez nem lehet a gyökeres megoldás módja, s a tanár munkáját megnehezíti. Tartalmatlanoknak bizonyultak közvetlenül a konferenciák előtt való érdeklődések is. Ilyenkor ugyanis az érdeklődés tárgya rendszeresen a várható eredmény.

Intézetünk tanulói közül aránylag kevesen vannak olyan vidékiek, akik nem a szülői házban vannak. Ezek egy része a kecskeméti Faragó Béla Orsz. Árvaházra esik. A mellett, hogy a jónévű Árvaház nevelésének lényege, pedagógiai elvek szerint való eljárása diákjaink otthoni irányításáról teljesen megnyugtathat bennünket, az előjáróságaikkal való összeköttetésünk az egyéni esetekben való együttműködés szempontjából megvolt. Vidéki tanulóink másik része egyes családoknál helyezkedett el. A szállásadás és szállásvétel ügyébe való beleszólásunk, a gyakorolt felügyelet is azt célozta, hogy az összekötő szálak az iskolával ebben a viszonylatban is meglegyenek. Amikor a szállásadók a diákokat gondozásra átvették, vállalkozniok kellett az iskolával való együttműködésre is.

A szülői házzal való kapcsolat szorosabbá tételét célozta az is, hogy tanulóink szüleit, gondozóit közös megbeszélésre hívtuk össze. Szülői értekezlet ebben az évben kétszer volt. Az egyikén a modern nyelvek ügyét beszéltük meg a szülőkkel, a másikon Mihálkó Béla a különböző korú és típusú tanulók lélektanára s ezzel kapcsolatban a családi nevelésben a tervszerű eljárásra hívta fel a figyelmet, az igazgató pedig az iskolai fegyelmi és tanulmányi rendet ismertette.

8. Tanulmányi állapot. Gimnáziumunkban az oktatás az 1924. évi középiskolai reformból kifolyóan mind a nyolc osztályban az új tanterv szerint és a módszeres értekezleteken megállapított elvek szerint történt. Ebben az évben az V., VI. és VII. osztályban a görög nyelv mellett a fakultatív francia nyelv tanítása is megvolt. A tanulók tehát ezekben az osztályokban szabadon választhattak a görög és a francia nyelv tanulása között. A megszólás helyes szempontok szerint történt. A bevezetett fakultatív francia

nyelv a jövő iskolaévbén fokozatosan már a VIII. osztályban is szerepel.

A tanulmányi eredményt a tanulók érdemsorozata, továbbá a statisztikai adatok feltüntetik. A merev jegyek és számok nem beszélnek azonban arról, hogy tanulmányi állapot szempontjából is érezzük az átmenetet. Az átalakulási folyamat a mai élettel kapcsolatos nagyobb differenciáltságú, új célkitűzésekkel, új szempontokkal meggyarapodott iskolát újabb és újabb feladatok elé állítja. Az iskolai munkával kapcsolatban mindig sok kérdés vetődött fel, de az új problémák megoldása fokozottabb mértékben szolgáltatja az anyagot a tanárnak az elmélkedésre és a közös megbeszélésekre. Miközben keressük a logikább célravezető eljárásokat, módokat, elég nehézségre találunk. Érezzük, hogy a mai ifjúságban nagy gondjal kell fokozni a tudományszeretetet, a pontos kötelelességteljesítésre való készséget s élesíteni a munkával s ennek eredményeivel járó gyönyörűséget. Fokozottabb mértékben kell örködni, hogy ifjúságunk tudattartalmában ne a kötelelességteljesítést hátráltató élmények uralkodjanak. Féltenünk kell az egyensúly elbillenését a szellem művelésétől a túlhajtott, könnyen öncélúvá válható testkultusz felé. Sok esetben bebizonyosodott, hogy a tanulók rossz vagy jó előmenetele azon fordul meg, hogy a családi nevelés mennyire rendezkedik be pedagógiai elvek szerint. Szükséges, hogy a szülők, gondozók a mai nehéz életviszonyok mellett s a kenyérkeresés súlyos gondjai között is találják meg a módot arra, hogy gyermekeiktől számonkérjék az iskolán kívül eltöltött idő felhasználását, és a helyes napirend megtartásával rászorítják őket a pontos kötelelességteljesítésre.

Az erkölcsi és fegyelmi szempontokon kívül a tanulmányi előmenettel is szoros kapcsolatban van a *vasúton való bejárás* kérdése. Az iskoláztatásnak ez a módja a háborús időkből származik, s a mai nehéz anyagi viszonyok között is megvan. A szülőknek ez anyagi könnyebbség, de az iskolának nagy teherterhelés. A bejáró tanulók azt az energiamennyiséget, melyet a tanítási órákra kellene tartogatniok, a koránkeléssel, utazással már elhasználták. Fáradtan és sokszor késve érnek az iskolába, innen még fáradtabban verődnek haza, s így a másnapra való készülődés fizikai és pszichikai feltételei hiányoznak. Azok a hátrányok, amelyek a bejáró tanulók egészségi, erkölcsi és tanulmányi állapotában észlelhetők, aránytalanul nagyobbak a szülők anyagi előnyeinel. Jól tesz tehát a szülők, ha gyermekeiket a bejárástól megkímélik. Intézetünk egyébként a bejárást a jövő iskolaévbén is csak a feltételeknek megfelelő esetekben engedheti meg.

A szorosabb értelemben vett iskolai oktatáson kívül felhasználtuk az alkalmakat tanulóink szemléletkörének bővítésére és ismeretanyagának mélyítésére, s felhívtuk figyelmüket az iskolán kívül folyó kulturális jelenségekre is. Az állatvédelem gondolatát az egyes órák tanítási anyagával kapcsolatban gyakorlati témák kidolgozásával tartottuk ébren, a kirándulásokon pedig a természet szépségei felé irányítottuk a figyelmet. Azokat a tanulókat,

akik bizonyos irányban érdeklődést és tehetséget mutattak, a tanítási órákon kívül is készséggel irányítottuk.

9. Tanulmányi kirándulások. A tananyaggal kapcsolatosan a IV—VII. osztály növendékei megtekintették az országos viszonylatban is számottevő, sőt bizonyos dolgokban egyedülálló városi múzeumot, ahol nemcsak a város, de az Alföld multjába és jelenébe nyertek értékes bepillantást. A IV. osztály növendékei a Kovács—Jávorka-féle szikvízgyárat, a gyufa-, gép- és dr. Bende-féle ecetgyárat, az V. osztály növendékei az úrréti faiskolát és a Gyencs-féle virágkiállítást tekintették meg.

Az I—VIII. osztály növendékei megtekintették a baromfi-, stb. és Jamboree kiállítását.

Az egyes osztályok több ízben felkeresték a Katona József sétateret, a Műkertet és a kisnyíri erdőt, ahol növény- és állat-életteni megfigyeléseket végeztek, és gyakorolták a növényhatározást.

A kirándulások alkalmával az illetékes tényezők mindenkor a legnagyobb szívésséggel voltak segítségünkre, sőt szakszerű magyarázatukkal nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a kirándulások a tanulók gyakorlati tudását bővítsék és elmélyítsék.

Az intézet igazgatósága ezúton is hálás köszönetét fejezi ki szíves támogatásukért.

10. Egészségi állapot. Testnevelés. A tanártestület és az ifjúság egészségi állapota általában kedvezőnek mondható. A tanártestület tagjai közül az igazgatót mütét miatt két hélig, négy tanárt pedig kisebb megbetegedésből kifolyóan néhány napig kellett helyettesíteni. Kovács Andor testnevelési tanár betegsége miatt ez évben nem taníthatott. Munkakörét, mint óraadó, Mitass Emil okl. testnevelési tanár töltötte be. A tanulók között járványszerűen nem lépett fel betegség. Súlyosabb, hosszabb mulasztással járó betegségek voltak: vörheny 3, tüdőcsúcsburut 4, tüdőgyulladás 1, vakbélgyulladás 1, mandulagyulladás 1, ízületi csúsz 1, kartörés 1, szemgyulladás 1, vesegyulladás 1 tanulónál. A tüdőcsúcsburutosok az előadásokat nem látogatták, s állandó orvosi kezelés alatt voltak.

Szarvas András dr. iskolaorvos megvizsgálta tanulóinkat, s egészségi állapotukat, fejlettségüket egyes alsó osztályokban jónak, általában pedig kielégítőnek találta. A koránkeles, az utazástól való fáradság, a rendszeretlen táplálkozás jeleit a vasúton bejáró tanulókon következetesen megállapította. Trachomás szembetegséget nem talált. A megfelelő korban levő tanulók diftéria-oltásban részesültek.

A rosszul táplált, vézna testalkatú tanulók életviszonyai iránt érdeklődünk, s tőlünk telhetően igyekeztünk rajtuk segíteni. Az ifjúsággal az egyes órák keretében megismertettük az egészséges táplálkozás, ruházkodás és lakás szabályait, s ellenőrzéssel, szaktudással iparkodtunk a tisztaság iránt való érzéküket fejleszteni. A VII. és VIII. o. tanulói az egészségtan

órákon Szarvas András dr. kórházi főorvostól nyertek rendszeres oktatást az egészség ápolásáról.

Ifjúságunk az egyes órák után a szüneteket a folyosókon vagy az udvarban töltötte, s ez alatt az osztálytermeteket gondosan szellőztették. Az intézet új épülete tágas, világos, derűs, jól szellőztethető, központi fűtéssel ellátott tantermeivel és folyosóival, külön vízvezetékével, higiénikus félrecső helyeivel az egészségügy igényeit minden szempontból kielégíti.

A tanulók testnevelésére felhasználtuk a rendelkezésünkre álló eszközöket és módokat. A harmadik testnevelési óra minden osztályban megvolt. Az új épület modern tornatermének teljes elkészültéig az órák még a régi épület tágas, jól felszerelt tornatermében, alkalmas időben pedig az intézet udvarán voltak.

11. Pályázatok jutalmazása. Egyéb jutalmak és segélyek. A pályadolgozatok eredményéről az intézetnek május hó 30-án megtartott záróünnepélyén felolvasott jegyzőkönyv számol be:

J e g y z ő k ö n y v

a kecskeméti kegyesrendi róm. kat. gimnáziumban kitűzött pályázatok elbírálása végett 1934. évi május hó 28-án megtartott gyűlésről.

A tételket megállapító bizottság az 1933. évi december hó 20-án tartott gyűlésén 14 tételre tűzött ki pályadíjat.

A határidőre beérkezett 35 pályamunka és 9 rajzpályázat Birálói: Kovács Sándor apátplébános-főesperes, Bardocz Árpád ügyészségi elnök, Csorba János gyógyszerész, Dömötör Lajos dr. h. polgármester, Dömötör László dr. kir. közjegyző, Füredi Lajos városi tanácsnok, ifj. Gáspárics Lajos reáliskolai igazgató, Harkay Béla városi főjegyző, Harkay József tanácselnök, Hegedüs Ferenc dr. ügyvéd, Nyúl Tóth Pál dr. városi tanácsnok, Ottó Sándor ny. műszaki főtanácsos, Szabó Iván dr. kormányfőtanácsos, egyházközségi főgondnok, Iványosi Szabó László dr. kormányfőtanácsos, Szabó József dr. rendőrtanácsos, Szabó László ny. törvényszéki tanácselnök, Szeley Imre dr. kir. ügyész, Tassy József dr. tisztí főorvos, Winkler István takarékpénztári főkönyvelő, Zimay Károly ny. polgármester és a gimnázium tanári testületének tagjai.

1. Kecskemét város közönségétől alapított „*Széchenyi-díj*“-ra, amelyre csakis kecskeméti születésű ifjak pályázhatnak, a bizottság a következő történelmi tételt tűzte ki: *Egy nemzetnél sem vagyunk alábbvalóak.* Beérkezett két dolgozat.

Az „*Él magyar, áll Buda még*“ jeligés dolgozat szerzője 11 fejezetben foglalkozik a témával, hogy a messze Keletről magunkkal hozott őstehetség és történelmi elhivatottság kiváló szerepet szánt nekünk, és ennek nemzetünk minden téren meg is felelt ezer éven át. A szerző igyekezett teljes képet rajzolni. Stílusán mindvégig uralkodik a nemes hazafias érzés,

bár meglátszik a kezdő író bizonytalansága. Jutalma 15 P. Szerzője: *Dubecz József VIII. o. t.*

A „Széchenyi szelleme“ jeligés mű csak két ív, inkább emlékbeszédhez hasonló vázlat. A kívánt mértéket nem üti meg.

2. A „Casino díj“-ra kitűzött irodalmi tétel: *Elbeszélés a piarista gimnázium multjából*. Beérkezett két dolgozat. Az elsőnek jeligéje: *Ora et labora*. Címe: Ha a kövek beszélni tudnának. Romantikus meséje szép, érdekes és fordulatos; alakjait jól rajzolja. Háttérnek a piarista iskola Bach korszakbeli életét választja. Kiállítása szép, de a sok apróbb-nagyobb helyesírási hiba zavaróan hat. Jutalma 10 P. Szerzője: *Lázár András VII. o. t.*

A másik dolgozat jeligéje: Az élet csak hangulat. (Nyilván Reviczky sírfelirata járt a szerző eszébe: „A világ csak hangulat.“) Címe: Álom-émlék. Rendkívül finom hangulatú elbeszélés; csupa meleg líra; de témáját nem a gimnázium, hanem a saját multjából választja a szerző. Melegsége, finomsága dícséretre teszi érdemessé. Szerzője: *Krosits László V. o. t.*

3. A „Zsiga-díj“ ezévi tétele: *Kecskemét katolikus templomaiban található szentképek, szobrok, jelképek*. Két dolgozat érkezett be. A „*Quam dilecta tabernacula...*“ jeligés szerző a dolgozattal adott nehézségeket, néhány jóhiszemű tévedését leszámítva, forrásokra is támaszkodva, sikerrel oldotta meg. Stílusa eleven, változatos. Jutalma 15 P. Szerzője: *Hallay István VII. o. t., kr. pn.*

A „*Nil mortalibus...*“ jeligés pályázat szerzője keretbe állítja dolgozatát. A teljesség nála is megvan, de ő sem mentes néhány jóhiszemű tévedéstől. Stílusa nem kifogástalan. A szenteknek itt ott közbeszólt rövid életrajza károsan hat az egész mű menetére. 10 P jutalomra érdemes. Szerzője: *Szegi Ferenc VIII. o. t.*

4. A „*Horváth Döme-díj*“-ra *Erdély mai magyar irodalmi élete* című tételt tűzte ki a bizottság. Beérkezett két pályamű. Az első jeligéje: *Dunának, Oltnak egy a hangja*. Igen pontos és kimerítő tárgyalást nyújt. Csak a bevezetés magyarázataiban van egy-két fölösleges dolog. Hogy mennyire szorgalmas gyűjtő, bizonyítja, hogy tárgyról még akkor is tanult, amikor az Erdélyi Szépművéses Céh képviselőjében Kós Károly itt Kecskeméten felolvasott. Tárgyalja a román és szász irodalommal való kapcsolatokat is. Igen értékesé teszi dolgozatát a betűrendes név- és tárgymutató. Jutalma 20 P. Szerzője: *Weisz János VII. o. t., kr. pn.*

„*Székely föld mindig zöld*“ jeligés munka általános képet ad Erdély szellemi és irodalmi arcáról. Nem megbízható minden adata. Külön veszi Reményik, Sándort és Végvárit, pedig tudnia kellene, hogy e kettő egy szerzőt takar. Sok érdekes statisztikát közöl, de ezekhez készen jutott. A női lírikusok között említi meg Walter Gyulát és Finta Gerőt is. Egy-két hanyag fogalmazás is előfordul. 10 P jutalmat érdemel. Szerzője: *Sápi Sándor VIII. o. t.*

5. A „Pózna-díj“-ra kitűzött történelmi tétel címe: *A nemzetiségi kérdés kifejlődése* volt. Három dolgozat érkezett be.

„Mint oldott kéve...“ jeligés mű szerzője a kérdés lényegét fogta meg, és azt világoslátással dolgozta ki. Jól átgondolt és kerek formában részletesen adja a problémát és annak kifejlődését. Előadása mozgalmas, stílusa gördülékeny. Az irodalmat jól felhasználta. Jutalma 20 P. Szerzője: *Pethő Zoltán VIII. o. t., kr. pn.*

„Él magyar, áll Buda még.“ A dolgozat szerzője a jelenből indul ki, és visszafelé halad, hogy eljusson a gyökerekig. Előadása nem nagyon részletes, inkább csak nagy vonásokban vázolja a kérdést. De így is megbízható, és tárgyilagos képet kapunk. 10 P jutalomra érdemes. Szerzője: *Hallay István VII. o. t., kr. pn.*

„Fiat iustitia...“ jeligés pályázat inkább politikai röpirat. A szerzőben még nem fejlődött ki eléggé a kellő kritikai érzék, és nem is állott rendelkezésre elég irodalmi munka. Ezért kissé merevelőadású. Fáradozásáért *dicséretet* érdemel. Szerzője: *Démy-Gerő Sándor V. o. t.*

6. A *róm. kat. Egyházközség díjára* kitűzött szociális tétel címe: *A Rerum Novarum, a Quadragesimo Anno és a magyar szociális viszonyok.*

Egy munka érkezett „*Suum cuique*“ jeligével. A két enciklika összevetése a magyar viszonyokkal sikerültnek mondható. Feltárja, ami eddig történt, és foglalkozik a jövőre váró jelentős feladatokkal is. Jutalma 20 P. Szerzője: *Egyed András VIII. o. t., kr. pn.*

7. *Esztétikai tétel* címe: *Shakespeare Lear király, Hamlet és Macbeth tragédiáinak összevető elemzése.* Két pályázat érkezelt be.

A „*Sweet swan of Avon*“ jeligéjű dolgozat szerkezete logikus. Nem elégszik meg az egyszerű ismertetéssel, hanem csakugyan összevet és következtet. Az irodalmi mű elemzésének szempontjait alkalmazza pályamunkájában. Jutalma 15 P. Szerzője: *Weisz János VII. o. t., kr. pn.*

Az „*Ophélie*“ jeligével ellátott dolgozat bevezetése hangulatos. A művek részletes méltatásában egyszerű módszert követ, a jellemeket tartalomszerűen fejt ki, hiányzik a finomabb lélektani elemzés. Helyesírása nem megbízható. *Dicséretre* érdemes. Szerzője: *Dubecz Sándor VIII. o. t.*

8. *Költői tétel* volt: *Prolókus az új gimnázium megnyitó ünnepségére* (vers.) Két pályázó akadt.

A „*Hora ruit*“ jeligés dolgozat valóságos kis drámai jelenet, több jóakarattal, mint hozzáértéssel megalkotva. Maga Szent Alapítónk is megjelenik az ünnepélyen. Gondolatai szépek, de jambusai döcögők. 5 P jutalomra érdemes. Szerzője: *Fodor György VII. o. t.*

A másik pályamű is verses prólókus, de sem formában, sem tartalomban nem üti meg a mértéket. Jutalmat nem érdemel.

9. *A műfordítás* anyaga: *Weber: Dreizehnlinden* c. munkájából fordítás. 7 pályázó akadt, a belső érték azonban nem áll arányban a nagy

számmal. Még legjobb a „Wer nicht hören will...“ jeligés munka. Egy hely kivételével teljes biztonsággal uralkodik a szövegen; talán nem mindig ad hű fordítást, de mindig kifogástalan magyarságú. Ügyességről és készségről tesz tanúságot. 15 P jutalomra érdemes. Szerzője: *Démy-Gerő Sándor V. o. t.*

A „Heil Christus“ jeligés dolgozat nem találja el mindig a helyes kifejezést, de vannak igen sikerült részei. Jutalma 10 P. Szerzője: *Weisz János VII. o. t., kr. pn.*

Harmadik a „Non recuso laborem“ jeligével ellátott dolgozat írója nem használta ki lelkiismeretesen a szöveghez csatolt jegyzeteket, és magyartalanságok is akadnak benne. Buzdításul 5 P jutalomra érdemes. Szerzője: *Hammerschmid Iván V. o. t.*

A többi kísérlet nem jöhet számításba.

10. *Természettrajzi tétel: Növényi kártevőink és az ellenük való védekezés.* Hárman pályáztak. A „Georgicon recentius“ jeligéjű munka a legteljesebb részlelességgel, szinte szakszerű pontossággal dolgozott. Hatalmas forrásanyag tanulmányozására épült, mindenképen sikerült munka. Jutalma 20 P. Szerzője: *Kósa Ferenc VII. o. t.*

„Kecskemét az híros város“ jeligés pályázat különös tekintettel van a kecskeméti viszonyokra. Fontosságuknak megfelelően tárgyalja a növényi kártevőket. Ez is szorgalmas munka eredménye. Jutalma 15 P. Szerzője: *Götz István VIII. o. t.*

A „Növényvédelem“ kertészkedő kézből származó munka, mely a forrásmunkák mellett ügyesen alkalmazza saját tapasztalatait is. Kár, hogy sem tárgymutatót, sem pedig tartalomjegyzéket nem ad. Jutalmazásra ez is érdemes. Jutalma 10 P. Szerzője: *Iller Antal VII. o. t.*

11. A *fizikai pályázat* címe: *A teljes színekép.* Két pályázó dolgozott. Az első jeligéje: „Sic itur ad astra.“ Ügyes csoportosításba adja elő ismereteit. A dolgozat tanúságot tesz arról, hogy a szerző jól áttanulmányozta a forrásokat, és rendelkezik az anyaggal. Kiállítása szép, másoláskor azonban sok értelemzavaró hiba csúszott be. Jutalma 15 P. Szerzője: *Helyes László VIII. o. t., kr. pn.*

„The time is money“ jeligés mű már kevésbbé sikerült. Önállóan fogalmazott rész alig van benne. Forrásmunkáiból vett idézetek szerves összefüggés nélkül vannak egymás mellé rakva, úgyhogy a teljes színeképnek még a fogalma is homályos marad. Mindenesetre dicséretet érdemel a szerző a dolgozat összeállításával járó munkájáért. Jutalma 5 P. Szerzője: *Nagy László VII. o. t.*

12. *Mennyiségtani pályázat*ként *A komplex számokat* tűzte ki a bizottság. Három pályamunka érkezett be.

A „Sic itur ad astra“ jeligés pályázat az anyagot szerencsésen dolgozza fel. Érdeme, hogy mindenütt áttekinthető, világos, fordulatossá. Böven

vannak példák és ügyes szemléltető ábrák. Külső kiállítása is szép. Jutalma 20 P. Szerzője: *Cserhádi Oszkár VI. o. t.*

A „Nihil est menti...“ jellegű munka az előbbinél tömörebb, elvontabb. Ezért kisebb terjedelme mellett is több anyagot ad. Ismerteti a kérdés történeti fejlődését is. Kiállítása gondos. 15 P jutalomra érdemes. Szerzője: *Helyes László VIII. o. t., kr. pn.*

A harmadik mű jellegéje „Ho Theos arithmei.“ Az anyagot vázaltszerűen adja, inkább csak a főbb tételek felsorolásával. Viszont kiterjeszkedik magasabbfokú vizsgálatok ismertetésére is. Kiállítása a legegyszerűbb. Jutalma 5 P. Szerzője: *Szabó István VIII. o. t., kr. pn.*

13. Az alsó osztályú tanulók számára: *Érzelmek és benyomások az új iskolaépületben* című tételt tűzte ki a bizottság. Beérkezett 5 pályázat. Ezek közül a „Sursum corda“ és a „Per crucem ad lucem“ jellegű dolgozat szerzője fogta fel, és dolgozta ki helyesen a tételt. Az előbbi a tárgyhoz illő langulatos stílusával föléje emelkedik az utóbbinak. A „Sursum corda“ jellegű pályamű jutalma 6 P. Szerzője: *Szabó Pál IV. o. t.*

„Per crucem ad lucem“ jutalma 4 P. Szerzője: *Jankovich Ferenc IV. o. t.*

A többi háromnak közös hibája, hogy a tételtől eltérőleg inkább csak leírását, ismertetését adják az épületnek. A „*Sem magasság, sem mélység nem rettent!*“ jellegű dolgozat ezenkívül a helyesírásra sem vigyáz, a „*Scholae piae*“ szerzője pedig nincs tisztában a kiállítás formájával. Az „*Alea jacta est!*“ jellegű: ellátott dolgozat kissé rendszertelen és felesleges dolgokat is közöl. Így ezeket nem lehet figyelembevenni.

14. *Rajztételiül zárthelyi csendéletfestés* szolgált. Kilenc pályázó akadt. Az 5. sz. aquarell készítője élesen látó megfigyelő. A formákat és a színek fényértékét legjobban hozta ki. Jutalma 10 P. Szerzője: *Mácsay Zoltán VIII. o. t.*

A 6. sz. munka pasztell. A tónus értékeit jól megfigyelte és hűen adta vissza. Jutalma 10. P. Szerzője: *Király Endre VIII. o. t.*

A 7. sz. csendélet készítője tehetséges, de felületese megfigyelő. Néhol elrajzolt. Jutalma 5 P. Szerzője: *Mányoki József VIII. o. t.*

A többi pályázó is megérdemli a dícséretet, névszerint: *Bense Imre VIII. o. t., Párján Lajos VIII. o. t., Rábay István VIII. o. t., Novák Pál VIII. o. t., Szegi Ferenc VIII. o. t.* és *Tóth Béla V. o. tanuló.*

Az *Önképzőkör házi szavalóversenyén* első lett *Hallay István VII. o. tanuló, kr. pn.* Jutalma dr. Hegedüs Ferenc adományából egy db. 10 K-s arany. Második lett *Faludi László VII. o. t.* Jutalma 8 P. Harmadik *Novák Pál VIII. o. tan.,* aki 5 P jutalmat kapott.

A *Müller Testvérek Vegyészeti Gyár R.-T.-től* hirdetett országos ifj. rajzpályázaton *Mányoki József VIII. o. tanuló*nk jutalmat, *Bende Ervin, Dósay Károly, Szabó János III. o., Lontya György, Magyar János IV. o. tanuló*k pedig dícséretet nyertek.

Dr. Bende Sándor *plakátra pályázatot* hirdetett. Az általa kitűzött 15 P jutalmat *Mácsay Zoltán* VIII. o. t. nyerte el két plakátjával.

A *Magyar Szemle Társaság* jutalom-köteteket juttatott azon VII. és VIII. oszt. tanulóknak, akik a történelemben és a magyar irodalomban kiváló előmenetelt tanúsítottak. Intézetünkben a következő tanulókat találták jutalmazásra érdemesnek: *Egyed András*, *Sápi Sándor* VIII., *Fodor György*, *Weisz János* VII. o. t. a történelemből, *Fodor Vince*, *Pethő Zoltán* VIII., *Hallay István*, *Kósa Ferenc* VII. o. t. a magyar irodalomból.

A magyar Kegyeztanítórend Főnökétől a *Piarista Diák Kis Kalauza* címlapjára a piarista iskolák tanulói részére hirdetett pályázaton *Mányoki József* VIII. o. tanulónk a múlt évben első díjat nyert. Az idén rajza kivételre is került, s ezért 25 P jutalomban részesült.

Pénzjutalomban, illetőleg *segélyben* részesültek az I. oszt.-ból: Baracska István (15 P), Dobos István (10 P), Lőrincz Imre (17·50 P), Palotás István (10 P), Pulai István (15 P), a II. oszt.-ból: Czarbol János (10 P), Fodor Endre (10 P), Joó Ferenc (15 P), Legeza István (17·50 P), Rácz István (15 P), Stöber Lajos (10 P), a III. oszt.-ból: Dósay Károly (15 P), Hegedüs Ferenc (15 P), Perger Béla (15 P), Vörös István (15 P), a IV. oszt.-ból: Csösz Gyula (17 P), Magyar János (20 P), Szabó Pál (15 P), az V. oszt.-ból: Farkas Ferenc, Halasi Pál és Sípos György (15—15 P), a VI. oszt.-ból: Kis József (10 P), Kovács Gergely (15 P), a VII. oszt.-ból: Maróti Ferenc (10 P), Trepák Károly (15 P), Walentin István (15 P), a VIII. oszt.-ból: Mácsay Zoltán, Mányoki József, Sápi Sándor és Sípos Lajos (15—15 P).

Rózsa Béla IV. o. t. a diákmiséken való orgonálásért 20 P., Lázár András VII. o. t. a zenében tanúsított szorgalmáért 15 P, Bierer Béla III. o. t. pedig az énekben való buzgóságáért 10 P jutalomban részesült.

A pályamunkákra, továbbá egyéb jutalmakra, illetőleg segélyekre kiosztott díjak összege: 820 P és 1 drb 10 K-ás arany.

Könyvjutalmat kaptak az I. oszt.-ból: Adorján László, Boksányi Nándor, Mányi József és Szarvas András, a II. oszt.-ból: Brusznjai József, Farkas István Ferenc, Farkas János és Lengyel Zoltán, a III. oszt.-ból: Börönte István, Chiovini Károly, Leskowsky Zoltán és Szabó János, a IV. oszt.-ból: Farkas Géza, Ferenczy József, Kangyal György, Karl János és Polyák Sándor, az V. oszt.-ból: Berauer Béla, Deák Lajos, Démy-Gerő Sándor és Krörits László, a VI. oszt.-ból: Cserhádi Oszkár, Fajsi Árpád, Kis József és Steiger Ödön, a VII. oszt.-ból: Fodor György, Kósa Ferenc és Weisz János kr. pn., a VIII. oszt.-ból: Egyed András kr. pn., Novák Pál és Pethő Zoltán kr. pn.

A pályadíjakhoz, jutalmazásokhoz, segélyezésekhez hozzájárultak: a Kecskeméti Piarista Diákegyesület (200 P), a Kecskeméti Róm. Kat. Egyházközség (régi gimnáziumi alapítványok kamattérítése címén 100 P), Winkler István (51 P), Kovács Sándor (30 P), Petráss András (25 P),

Dömötör Lajos dr., Dömötör László dr., Dömötör Pál (20—20 P), Bende Sándor dr., Nóta István dr. (15—15 P), Csomák Gábor, vitéz Démy-Gerő Sándor, Fritz Imre dr., Hammerschmid József dr., Horváth Iván dr., vitéz Márkus Ferenc dr., Nyúl-Tóth Pál dr., Sándor József dr., Schönberger Dezső dr., Szabó Iván dr., Szabó László, Szarvas András dr., Szeley Imre dr., Tassy József dr., Zimay Károly, Kecskeméti Leszámitoló Bank, Kecskeméti Népbank, Kecskeméti Takarékpénztár Egyesület (10—10 P), Ackermann Arthur, Aszódi Géza dr., Bagi Béla dr., Bagi Lajos, Bardocz Árpád, Dömötör István dr., Csorba János, Fehér József, Feszler György dr., Füredi Lajos, Harkay József, Kerner Ede, vitéz Kovács István, Labancz Ferenc dr., Nagy Mihály dr., Oláh Béla, vitéz Rábay István, Stejskal Ottó dr., Szabó József dr., Iványosi Szabó László dr., Szeley Mihály dr., Virág László, Wágner Béla dr., Zellhofer János (5—5 P), Kovács Ferenc (4 P), özv. Csösz Péterné, Magyar József dr. (3—3 P), Acsay Vilmos, Molnár Árpád dr., Molnár Máté, vitéz Szabó László, Szívós Béla dr., Véber Mihály dr., N. N. (2—2 P), Hegedüs Ferenc dr. 1 drb 10 K-ás arany.

Könyveket ajándékoztak: Vincze László piarista tanár (2 db.), Széll Nándor könyvkereskedő (1 db.), a budapesti Szt. István Társulat (6 db.), a Kecskeméti Katona József-Társaság (2 db.). Kiosztásra került a múlt évi könyvnap sorsoláson nyert 1 db., továbbá az intézet adományából 19 db. könyv.

A nemesszívű adakozóknak, kik ifjúságunk munkakedvét fokozták, szegény tanulóinkat segítették, e helyen is hálás köszönetet mondunk.

Ösztöndíj. A nagyméltóságú Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr a közszolgálati alkalmazottak gyermekei részére létesített tanulmányi ösztöndíjből ebben az iskolaévben *Fodor Vince* VIII. o. tanulónak 100 P-t adományozott.

Ottó Sándor ny. műszaki főtanácsos és neje Várady Gabriella-alapítvány 120 pengő kamatait, az alapítók szándékának megfelelően, a tanártestület Sánta István (70 P) és Nagy László (50 P) VII. o. tanulóknak ítélte.

12. Iskolánk és volt tanítványaink. A Kecskeméti Piarista Diákegyesület. Az intézetből távozó érettségizett diákjainktól évről évre azzal a gondolattal veszünk búcsút, hogy a kapcsolatot fenntartjuk egymással. Fel is keresik volt tanáraikat, s érettségi találkozók formájában is vissza-visszatérnek. Ez évben az 1908-ban és 1913-ban érettségizettek jöttek össze találkozóra.

Volt tanítványainknak az intézettel való kapcsolatát még szorosabbá teszi a helybeli *Piarista Diákegyesület*. Megalakítási éve 1925. Célja: „a hazaszeretet, a keresztény kultúra és az összetartozás érzésének ápolása; a kecskeméti piarista gimnáziumnak és intézményeinek erkölcsi és anyagi támogatása; a gimnáziumba járó s onnan a főiskolákba került tanulóifjak istápolása; a gimnáziumba járó tanulók munkakedvének fokozására pályatételek kitűzése és jutalmazása. E cél elérése végett nyilvántartja a gimnázium

zium volt növendékeit és figyelemmel kíséri pályájukat; kegyelettel őrzi a meghalt iskolatársak emlékét, s arra törekszik, hogy a hősi halált haltak emlékét méltóképpen megörökítse; gyűléseket, előadásokat, felolvasásokat tart, kirándulásokat rendez, s a gimnáziumban rendezetteket támogatja; alapítványokat, ösztöndíjakat és diákjóléti intézményeket létesít. Közgyűlésein kegyelettel eleveníti fel az intézet egy-egy jelesebb volt tanítványának emlékét.

A Diákegyesület keretében indult meg az az élénk visszhangra talált mozgalom is, hogy az iskola új épületének régi felszerelését, első sorban az osztálytermek padjait a volt tanítványok ragaszkodása, hálaája és áldozatkészsége cserélje fel újakkal. Az adományozók neveit emlékképpen a padokon feltüntetjük. Új padok beszerzésére eddig a következő adományok folytak be: Csonti Szabó családtól (Kecskemét) 75 P, Dezső Lajos ny. testnev. tanártól (Kecskemét) 50 P, Vincze László piarista tanártól (Kecskemét) 132 P, Schüssler Albert piarista tanár (Kecskemét) pedig 66 P értékben a zenekar tagjai részére székeket készíttetett.

III. Hatóságok.

A magyar Kegyestanítórend főnöke: **Sebes Ferenc dr.**, az országgyűlés felsőházának tagja.

Iskolánk a m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter vezetése alatt áll. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter: **Hóman Bálint dr.** Államtitkár: **Szily Kálmán dr.** A minisztérium középiskolai ügyosztályának főnöke: **Vajdinger Gyula dr.** miniszteri tanácsos.

A szegedi tankerület kir. főigazgatója: **Kaufmann György dr.**

A gimnáziumi bizottság egyházi elnöke: **Kovács Sándor** apát-plébános, főesperes, világi elnöke: **Szabó Iván dr.**, a Róm. Kat. Egyházközség főgondnoka, m. kir. kormányfőtanácsos. Tagjai: Bagi Béla dr. ügyvéd, Biró Ádám népisk. nyug. felügyelő-igazgató, Cserey-Pechány Albin dr. kórházigazgató, Csorba János gyógyszerész, Csösz József gazd. főtanácsos, Dömötör Lajos dr. h. polgármester, Dömötör Pál gazd. tanácsos, tb. főgondnok, Harkay Béla városi főjegyző, Hegedüs Ferenc dr. ügyvéd, Jámbor József dr. ügyvéd, Királymezey Tibor zárdalelkész, Magyar József dr. ügyvéd, Móczár Gábor földbirtokos, Nagy Zoltán egyházközségi titkár, Nyúl Tóth Pál dr. városi tanácsnok, Orbán János kir. tszéki bíró, Orbán János dr. gimn. igazgató, vitéz Orbán Nándor polg. leányisk. igazgató, Ottó Sándor ny. tb. műsz. főtanácsos, Roósz Lajos dr. törvzs. másodelnök, Stejskal Ottó dr. ügyvéd, Iványosi Szabó László dr. m. kir. kormányfőtanácsos, ügyvéd, Szarvas András dr. kórházi főorvos, Zimay Károly ny. polgármester.

IV. A tanári testület és működési köre.

Igazgató:

Orbán János dr. kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár. Szaktárgyai: a magyar és latin nyelv s irodalom. Tanította a vallástant az I., a filozófiát a VIII. osztályban, heti 4 órában. Tanári éveinek száma: 21.

A tanári testület tagjai:

Balogh Ferenc kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a VII. osztály főnöke, a fizikai, zene- és énekszertár öre, cserkésztsízt. Szaktárgyai: a mennyiségtan és természettan. Tanította a mennyiségtant a II., IV. és VII., a természettant a III. és VII., az éneket a II. osztályban, heti 17 órában. Tanári éveinek száma: 2.

Erczbrucker Aladár kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a VI. osztály főnöke, a kisebb ifjúsági könyvtár öre, cserkész-csapattiszt. Szaktárgyai: a magyar és latin nyelv s irodalom. Tanította a magyar nyelvet a II., V. és VI., a latin nyelvet a VI., a természetrajzot a II. osztályban, heti 17 órában. Tanári éveinek száma: 16.

Farkas Dénes dr. kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, hitelemző, tanárértekezleti jegyző. Szaktárgyai: a mennyiségtan és természettan. Tanította a mennyiségtant a III., V., VI. és VIII., a természettant a VIII. osztályban, heti 16 órában. Tanári éveinek száma: 5.

Fejes Tibor kegyestanítórendi áldozópap, rendes hittanár, a hittudományok felavatandó doktora, hiteszónok, az „Oratórium“ vezetője. Szaktárgyai: a hittudományok. Tanította a vallástant a II. és IV—VIII. osztályban, heti 12 órában. Tanári éveinek száma: 4.

Gärtner Jenő világi, ideiglenes h. tanár. Szaktárgyai: a német és francia nyelv s irodalom. Tanította a francia nyelvet az V., VI. és VII. osztályban, heti 16 órában. Tanári éveinek száma: 1.

Kováts Andor világi, rendes testnevelési tanár. Betegsége miatt szabadságon. Tanári éveinek száma: 9.

Lengyel János dr. kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a VIII. osztály főnöke. Szaktárgyai: a latin, görög nyelv s irodalom és történelem. Tanította a latin nyelvet a VIII., a görög nyelvet a VI. és VIII., a történelmet a IV. osztályban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma: 20.

Mihálkó Béla kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, az I. osztály főnöke, az ifjúsági Önképzőkör vezetője, cserkészparanesnok. Szaktárgyai: a magyar és latin nyelv s irodalom. Tanította a magyar nyelvet az I., VII. és VIII., a latin nyelvet az I. osztályban, heti 17 órában. Tanári éveinek száma: 14.

Mitass Emil világi, óraadó testnevelési tanár, a Zrinyi Sportkör vezetője, a tornaszertár gondozója. Tanította a testgyakorlást az I—VIII. osztályban, heti 24 órában. Tanári éveinek száma: 2.

Nagy Miklós kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a nagyobb ifjúsági könyvtár, a természetrajzi és vegytani szertár őre, cserkészliszt. Szaktárgyai: a természetrajz és földrajz. Tanította a természetrajzot a IV., V. és VI., a földrajzot az I., II., IV. és VII., a gyorsírást az V. osztályban, heti 19 órában. Tanári éveinek száma: 5.

Nyári István kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, az V. osztály főnöke, a filológiai múzeum őre. Szaktárgyai: a latin és görög nyelv s irodalom. Tanította a vallástant a III., a latin nyelvet az V., a görög nyelvet az V. és VII. osztályban, heti 17 órában. Tanári éveinek száma: 22.

Nyers Lajos dr. kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a III. osztály főnöke, hitelemző, a tanári könyvtár, a történelmi és földrajzi szertár őre. Szaktárgyai: a latin nyelv s irodalom és történelem. Tanította a latin nyelvet a III., a történelmet a III., VI. és VII., a földrajzot a III., az éneket az I. osztályban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma: 4.

Pozsgay Rezső dr. kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár. Szaktárgyai: a latin nyelv s irodalom és történelem. Tanította a történelmet az V. és VIII. osztályban, heti 6 órában. Tanári éveinek száma: 26.

Schüssler Albert kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár. Szaktárgyai: a latin és német nyelv s irodalom. Tanította a latin nyelvet a VII., a német nyelvet a III., VI., VII. és VIII. osztályban, heti 15 órában. Tanári éveinek száma: 40.

Szabó István világi, rendes rajztanár, a rajzszertár őre, cserkészliszt. Tanította a rajzot az I–VIII., a mennyiségtant az I. osztályban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma: 11.

Vincze László kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a IV. osztály főnöke, igazgatóhelyettes. Szaktárgyai: a magyar és latin nyelv s irodalom. Tanította a magyar nyelvet a III. és IV., a latin nyelvet a IV., a természetrajzot az I. osztályban, heti 14 órában. Tanári éveinek száma: 32.

Zellhofer János kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a II. osztály főnöke, a Segélyző-Egyesület vezetője, cserkészparancsnokhelyettes. Szaktárgyai: a latin és német nyelv s irodalom. Tanította a latin nyelvet a II., a német nyelvet a II., IV. és V., a gyorsírást a IV. osztályban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma: 2.

A nem róm. kat. tanulók vallástanárai:

Borsódi József dr. főrabbi, tanította az izraelita vallású tanulókat.

Friedrich Lajos ág. h. ev. hitoktató, tanította az ág. h. ev. tanulókat.

Závory Elek ref. hitoktató, tanította a ref. vallású tanulókat.

A rendkívüli tárgyak tanárai:

Balogh Ferenc rendes tanár. tanította az egyházi és műéneket.

Farkas Dénes dr. rendes tanár, tanította a gyorsírást a haladóknál.

Herédl-Szabó Imre okl. zeneművész, tanította a zenét.

Szarvas András dr. kórházi főorvos, iskolaorvos, tanította az egészségtant a VII. és VIII. osztályban.

Zellhofer János rendes tanár, a német társalgás vezetője.

V. A tanárok hitéleti, társadalmi és irodalmi tevékenysége.

Orbán János dr. házfőnök-igazgató, a Katolikus Középiskolák Igazgatói és Tanárai Fegyelmi Tanácsának kinevezelt tagja, a Kecskeméti Katona József reáliskola hittani püspöki biztosa, a Kecskeméti Róm. Kat. Egyház-köztség tanácsának, Kecskemét th. város törvényhatósági bizottságának, iskolaszékének, testnevelési bizottságának, a városi múzeum és könyvtár felügyelő-bizottságának, a gimn. gazdasági és pénzügyi, valamint tápintézeti bizottságának tagja, a Kecskeméti Piarista Diákegyesület választmányi, a Kat. Egyházi Énekkar tb. tagja, az Orsz. Faragó Béla Árvaház felügyelőbizottságának, a szegedi Dugonics-Társaság és a Kecskeméti Katona József-Társaság rendes tagja, a Magyar Cserkészszövetség VIII. kerületének társelnöke.

Erczbrucker Aladár a Magyar Cserkészszövetség VIII. kerületének tb. ügyvezető elnöke.

Farkas Dénes dr. az Eötvös L. mat. fiz. Társaság rendes tagja, a kecskeméti földrengrési Obszervatórium vezetője. Zongoraszámmokkal szerepelt a Kat. Legényegylet nagybójtj délutánján. Cikkeket irt a Katolikusok Lapjába. A kegyesrendi tárház alkalmazottainak húsvéti szentgyakorlatait vezette.

Fejes Tibor előadást tartott a Keresztény Munkásegyletben, a kerek egyházi Actio Cath. gyűlésén két alkalommal, cikke jelent meg a Katolikusok Lapjában és a jelen Értesítőben, vezette az Emericana húsvéti lelki gyakorlatait, a Jó Pásztor zárda növendékeinek gyóntatója.

Gärtner Jenő felolvasott „Párizs életéről“ és cikkei jelentek meg a Pécsi Napló és a Dunántúl c. lapokban.

Mihálkó Béla a Magyar Cserkészszövetség VIII. kerületének ügyvezető elnöke, a 885. sz. Petur öregcserkészcsapat parancsnoka. A Keresztény Munkásegyletben és az iskolai szülői értekezleten (a gyermekek otthoni neveléséről) előadást tartott, a Ferencrendiek templomában Pádúai Szent Antalról beszélt. Vácon vetített képes előadást tartott Kecskemétről.

Mitass Emil az Országos Testnevelési Tanárok Egyesületének és az Országos Torna-Szövetségnek rendes tagja.

Nagy Miklós a Magyar Cserkészszövetség VIII. kerülete fegyelmi bíróságának ügyésze.

Nyers Lajos dr. Kecskemét th. város népművelési bizottságának tagja.

„A nádor bírói és oklevéladó működése a XIV. században (1307—1386)“ címen önálló tanulmányt írt. Cikke jelent meg a *Juventusban*, ismertetés a *Századokban*. Hazafias beszédet mondott az intézet márc. 15-i ünnepélyén és a *Kat. Legényegyletben*.

Pozsgay Rezső dr. a Katolikus Középiskolák Igazgatói és Tanárai Fegyelmi Tanácsának tagja, Kecskemét th. város iskolaszékének, az állami polgári és elemi leányiskolák gondnokságának, a kereskedőtanonciskola, a városi múzeum és könyvtár felügyelőbizottságának, a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége végrehajtó bizottságának, az Alföldkutató Bizottság történelmi szakosztályának, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarának, a *Kat. Egyletnek*, a *Kecskeméti Piarista Diákegyesületnek*; a *Kecskeméti Úri Kaszinó választmányának*, a *Kecskeméti Gazd. Egyesület igazgatóválasztmányának* és *fegyelmi bizottságának* tagja. Alkalmi és szakelőadásokat tartott a *Gazd. Egyesületben*.

Schüssler Albert a Kecskemét-városi zeneiskola felügyelőbizottságának választott, a *Kat. Egyházi Énekkar* tb. tagja.

Szarvas András dr. kórházi főorvos, a *TEVE* ügyvezető elnöke, a *Róm. Kat. Egyházközség tanácsosa*, *Kecskemét th. város törvényhatósági bizottságának* tagja, az *Orvosi Hetilapban*, a *Budapesti Orvosi Ujságban* és több német folyóiratban értekezései jelentek meg. A folyó évi orvosi nagyhéten Budapesten referáló előadást tartott „A gümőkóros szülők gyermekeinek sorsa“ címen.

Vincze László a *Kecskeméti Piarista Diákegyesület* és a *Váci Múzeum-Egyesület* alapító és választmányi tagja.

Zellhofer János a *Foed. Americana Jazygia corporatiójának* lelkésze, a *VIII. cserkészkerület* tiszti próbáztató bizottságának tagja.

A tanári testület több tagja helyben, sőt vidéken is szívesen kisegítette a lelkészkedő papságot.

VI. Tananyag.

A tananyag elvégzése mind a nyolc osztályban a *nagym. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter 1926. évi 38,804. számú rendeletével* kiadott *Tanterv* alapján történt. Az *V., VI. és VII. osztályban* a görög nyelv mellett a *fakultatív francia nyelv* tanítása is megvolt. A jövő iskolaévből fokozatosan már a *VIII. osztályban* is szerepel. A tanulók szabadon választhatnak a görög és a francia nyelv tanulása között.

VII. Tankönyvek.

I. osztály. *Róm. kat. nagyobb katekizmus*, *Alszegehy—Sík: Magyar nyelvt. I—II.*, *Alszegehy—Sík: Magyar olvasó I.*, *Pirchala—Esztergomy—Nagy: Latin nyelvtan*, *Esztergomy—Nagy: Latin olvasó I—II.*, *Karl—Varga: Földrajz*

I. (A mi hazánk.), Karl—Méhes: Kis természetrajz I., Suták—Vörös—Hatvani: Számтан és geometria elemei I.

II. osztály. Róm. kat. nagyobb katekizmus, Pokorny: Ó-szövetségi bibliai tört., Alszeqhy—Sík: Magyar nyelvt. I—II., Alszeqhy—Sík: Magyar olvasó II., Pirchala—Esztergomy—Nagy: Latin nyelvtan, Esztergomy—Nagy: Latin olvasó I—II., Bitter: Német nyelvk. I., Karl—Varga: Földrajz II., Karl—Méhes: Kis természetrajz II., Suták—Vörös—Hatvani: Számтан és geometria elemei II.

III. osztály. Róm. kat. nagyobb katekizmus, Pokorny: Új-szöv. bibl. tört., Alszeqhy—Sík: Rendszeres magyar nyelvtan, Alszeqhy—Sík: Magyar olvasó III., Pirchala—Esztergomy—Nagy: Latin nyelvtan, Esztergomy—Nagy: Latin olvasó III., Bitter—Teveli: Német nyelvk. II., Balanyi—Jászai: Magyarország tört., Karl—Varga: Földrajz III., Nagy J.: Kis fizika, Suták—Vörös—Hatvani: Számтан és algebra III. oszt.

IV. osztály. Róm. kat. nagyobb katekizmus, Pokorny: Kat. szertartástan, Alszeqhy—Sík: Stilisztika, Lehr—Arany: Toldi, Pirchala—Esztergomy—Nagy: Latin nyelvtan, Esztergomy—Nagy: Latin olvasó IV., Bitter: Német nyelvk. III., Kontraszty—Tihanyi: Egyet. tört. I., Karl—Varga: Földrajz IV., Toborffy Z.: Ásványtan és kémia, Suták—Hatvani—Lóky: Algebra és geometria IV. Kiss: Az egységes magyar gyorsírás tankönyve. I. rész.

V. osztály. Schütz: Kat. hittan, Alszeqhy—Sík: Retorika, Pirchala—Esztergomy—Nagy: Latin nyelvtan, Vézner: Antológia lyrica, Friml: Livius XXI—XXII. könyve, Bitter—Teveli: Rendsz. német nyelvt., Bitter—Teveli: Német nyelvk. IV., Maywald—Váyer: Görög nyelvtan, Maywald—Jirka: Görög olvasó I. és II. r., Birkás: Francia nyelvkönyv V. és VI., Kontraszty—Tihanyi: Egyet. tört. II., Karl—Méhes: Növénytan, Suták—Hatvani—Lóky: Algebra és geometria V., Kiss: Az egységes magyar gyorsírás tankönyve. II. rész.

VI. osztály. Schütz: Kat. erkölces tan, Alszeqhy—Sík: Poetika, Pirchala—Esztergomy—Nagy: Latin nyelvtan, Kuzmits: Szemelvények Cicero beszédeiből, Láng: Sallustius Coniuratio Catilinae, Wirth: Szemelv. Verg. Aeneiséből, Marót—Wáqner: Homeros Odysseia, Jirka: Szemelv. Xenophon és Herodotos műveiből, Maywald—Váyer: Görög nyelvtan, Bitter—Teveli: Német nyelvk. V., Birkás: Francia nyelvkönyv V. és VI., Kontraszty—Tihanyi: Egyetemes tört. III., Karl—Méhes: Állattan, Suták—Hatvani—Lóky: Mennyiségtan, VI., Lóky: Logaritmustáblák (4 jegyű).

VII. osztály. Schütz: Kat. egyháztörténelem, Alszeqhy—Sík: Magyar irod. tört. és olv. könyv I. r., Szinnyei: A magyar nyelv, Pirchala—Esztergomy—Nagy: Latin nyelvtan, Wirth: Szemelv. Verg. Aeneiséből, Fehér B.: Cicero De Signis, Huszty: Ifj. Plinius lev., Maywald—Váyer: Görög nyelvt. Marót—Wáqner: Homeros Iliasa, Gerecs—Mészáros: Görög lírai antológia., Birkás: Francia irod. olvasókönyv I. r., Bitter—Teveli: Német irod. tört. I., Bi

Teveli: Schiller Wilh. Tell., Kontraszty—Tihanyi: Egyetemes tört. IV. Nagy J.: Kísérleti fizika I., Suták—Hatvani—Lóky: Mennyiségtan VII—VIII., Lóky: Log. táblák, Melly—Párdányi: Egészségtan, Kalmár—Varga: Földrajz VII.

VIII. osztály. Schütz: Kat. hitvédelem, Alszeghy—Sik: Magyar irod. tört. és olvasókönyv II. r., Pirchala—Esztergomy—Nagy: Latin nyelvtan, Wirth: Szemelv. Horatiusból, Balogh Á.: Szemelv. P. Cornelius Tacitus műveiből, Kerényi: Platon és Aristoteles, Bitter—Teveli: Német irod. t. II., Balanyi—Jászai: Magyarország okny. története, Nagy J.: Kísérleti fizika II., Suták—Hatvani—Lóky: Mennyiségtan VII—VIII., Lóky: Log. táblák, Kornis: Pszichologia és logika, Melly—Párdányi: Egészségtan.

Segédkönyvek: V—VIII. Wágner—Horváth: Kóm. régiségek, III—VIII. Schmidt: Magyar-latin és latin-magyar szótár, III—VIII. Kelemen: Magyar-német és német-magyar szótár, V—VIII. Lévy—Vida: Görög szótár, VI—VII. Elischer—Frölich: Szótár Homeroshoz, III—VIII. Kogutowitz: Atlasz a magyar és világtörténelem tanít., I—IV. Kogutowitz: Középk. földr. Atlasz.

A kat. tanulók részére minden osztályban Sik—Schütz: Imádságos könyv.

A jövő iskolaévben csak annyiban lesz változás a tankönyvekben, hogy a III. osztályban az új kiadású Bitter: Német nyelvkönyv II. részét, a VIII.-ban pedig Birkás: Francia irod. olvasókönyv II. r.-t használjuk.

VIII. Szertárak és könyvtárak.

Az intézetnek a folyó iskolaévben történt átköltözködése miatt a szertárak és könyvtárak rendezés és új feltározás alatt állanak. A beszámolás a jövő évi Értesítőben lesz.

IX. Ifjúsági egyesületek.

Oratórium a gyűjtő neve vallásos egyesületeinknek. Vezetője a hittanár. A II—IV. osztályos csoport 40 tagból állt. Ez vallásos alapon álló kisonképzőkör, ahol a fiúk különféle számokkal — szavaltat, felolvasás, zene — szerepeltek, megtanulták meghallgatni és megbírálni egymást. A könyvtár nagy kedveltségnek örvendett. A szépen látogatott kétheti gyűléseket a templomban litánia és szentségi áldás fejezte be. Az ifjúsági elnök Karl János, jegyző Kangyal György volt a IV. osztályból. — Az év vége felé a különbség miatt a IV. osztály különvált a II.-tól, s ennek elnöke Farkas János, jegyzője Stóber Lajos lett.

Az V. osztály csoportja 16 tagot számlált. Ifj. elnöke Krosits László volt. A hónap első és harmadik vasárnapján jöttek össze. A cél a vasárnap megszentelése, az áhitatos szellem ápolása s baráti összefogétel. A program litániából, a tulajdonképeni gyűlésből és játékból vagy beszélgetésből állt.

Önképzőkör. Vezető tanár: Mihálikó Béla. Az önképzőkör a felsőbb osztályos tanulóiifjúság számára a legjobb alkalom és hely, ahol tehetségét, előadó készségét önálló szereplésben mindenki bemutathatja. Közvetlenül már elő is készít az életre, hiszen a mai társadalmi berendezkedés a változatos egyesületi élettel megkívánja a sokirányú szereplést. Az önképzőkör nemcsak az iskolán kívüli önművelést akarja előmozdítani, hanem ezekre a jövő életfeladatokra is előkészít. Az önképzőköri gyűléseken a tanulók szavalnak, felolvasnak, szónokolnak, tanulmányokat, zene- és énekszámokat, sőt szindarabokat is előadnak, rajzokat bemutatnak és mindezeket a szerepléseket rögtön meg is bírálják, ami a rögtönzött, talpraesett fellépéshez szoktatja őket. Minthogy az önképzőkör bizonyos autonómiával, a maga választotta tisztviseelőivel az élén éli a maga ifjúsági életét, nagy mértékben segíti elő az iskola egyik nevelési célját, a tehetségek és készségek kifejlesztését.

A 10 rendes gyűlésen kívül volt: 1 alakuló gyűlés és 5 ünnepély. A rendes gyűléseken elhangzott összesen: 1 beszéd, 5 szabadelőadás (bemutatással 2, vetített képes 1), 4 felolvasás, 5 novella, 8 szavaltat, 1 monológ, 6 zeneszám, 3 énekszám zenekísérettel, 3 kisebb színmű. Az április hónapban megtartott szavaltversenyen első lett: Hallay István VII. oszt. tanuló, kr. pn.; második: Faludi László VII. oszt. tanuló; harmadik: Novák Pál VIII. oszt. tanuló. — A kör tagjai a VI.—VIII. oszt. tanulói.

Tisztikar: Elnök: Egyed András VIII. o. tan., kr. pn.; titkár: Novák Pál VIII. o. tan.; főjegyző: Fodor György VII. o. tan.; aljegyző: Weisz János VII. o. tan., kr. pn.; pénztáros: Sipos Lajos VIII. o. tan.; ellenőr: Szabó István VIII. o. tan., kr. pn.; főkönyvtáros: Götz István VIII. o. tan.; könyvtárosok: Hümpfner János és Maróti Ferenc VII. o. tanulók.

A kör az idén a következő folyóiratokat járatta: Magyarosan (Nyelv-
műv. folyóirat), Pásztortűz, Vasárnapi Könyv.

Szegélyző-Egyesület. Vezető tanár: Zellhofer János. A Segélyző Egyesület a gimnázium tanulóiifjúságának könyvsegéllyel való ellátásával igyekszik a szülők gyermekneveltetési gondját enyhíteni. Ennek ellenében elvárja a szülőktől, hogy segítségére legyenek abban, hogy a tanulókat ráneveljük a könyv megbecsülésére és rendbentartására. Szomorú, ha tankönyvvizsgálatnál teljesen újonnan kiadott könyveket piszkos, összefirkált (tintával is!) gondozatlan állapotban találunk. Az idej tanévben minősítettük a könyveket, többek közt abból a célból, hogy a tankönyvrongálókat számontartsuk. Mivel az eddigi sok figyelmeztetés velük szemben nem használt, a Segélyző Egyesület kénytelen velük a legszigorúbb eljárást használni: a rongálóktól a jövő évre a könyvsegélyt megvonni.

A Segélyző-Egyesület az elmúlt tanévben 176 tanulót látott el tankönyvekkel. A tanulók a könyvekért csekély használati díjat fizetnek, amelyet új könyvek beszerzésére fordítunk. A nagyon szegénysorsú tanulóknál még

e csekély díjnak a fizetésétől is eltekintettünk. A Segélyző-Egyesület könyv-állománya 1456 darab, új beszerzés az elmúlt tanévben 160 darab könyv 510·32 pengő értékben. Különösen az alsó osztályosok tankönyveit újítottuk meg, a felsőbb osztályosok tankönyvei általában jobb állapotban vannak, mint az alsósoké. A megújítást folytatni szándékozunk, de ez csak úgy vezetne eredményre, ha a már meglevő könyvek jó állapotban maradnának. Az Egyesület vezetőjének munkájában segítettek Bense Imre VIII., Sápi Sándor VIII., Deák Lajos V., Krosits László V., Karl János IV. és Kovács János IV. oszt. tanulók.

Ének- és zenekar. Az intézet hetventagú vegyeskara Balogh Ferenc kegyesrendi tanár vezetése alatt ebben az iskolai évben is végezte hagyományos kettős munkáját. Az énekkar elsősorban a templomot szolgálja, az Úristent dicsőíti. A vásár- és ünnepnapok ifjúsági szentmiséin a régi szép, bensőséges magyar egyházi énekek mellett a nagy klasszikusok (Mozart, Liszt, Kirms, stb) egy-egy darabja is szerepelt. Pünkösöd ünnepén a „Missa de Angelis“ gregorián misét adta elő orgonakísérettel.

Az énekkarnak e hagyományos munkaköre azonban ebben az évben kibővült, amennyiben a gyertyaszentelés és a nagyhét liturgikus énekeit a kegyesrendi papnövendékek csekély száma miatt vállalnia kellett. Ezen a téren is szépen megállta a helyét.

Az énekkar tagjai nagy, dícséretreméltó odaadással vállalkoztak a munkatöbbletre. Buzgóságuknak meg is volt az eredménye; aki csak megfordult e napokon templomunkban, elismeréssel szólt az énekkar szép teljesítményéről.

Ezenkívül nem hanyagolta el a másik munkateret sem. Hazafias és más művészi énekszámokkal emelte az ifjúsági ünnepélyek fényét.

Az énekkar szertárosai Bierer Béla és Bánhidi Gyula III. oszt. tanulók voltak. Az intézet orgonistája Rózsa Béla IV. oszt. tanuló.

A zenekarnak mind a szimfónikus, mind a fúvós része a múlt tanév végén az intézetből távozó 18 zenekari taggal érzékeny veszteséget szenvedett. Ehhez járult még, hogy néhányan az év folyamán betegség miatt kénytelenek voltak távolmaradni a zeneprobákról. Schüssler Albert kegyesrendi tanár és Herédi-Szabó Imre intézeti zenetanár fáradságos munkája azonban mindkét veszteséggel szemben gondoskodott pótlásról.

A szimfónikus zenekar több ízben szerepelt ifjúsági ünnepélyeinken, sőt a Katona József-színházban hangversenyt is rendezett. Ez alkalmakkor nagy, a középiskolai zenekarok teljesítő képességét meghaladó munkára vállalkozott: Beethoven és Wagner darabok szerepeltek műsorán.

A fúvós zenekar éppen e nehéz teljesítményre való készülés miatt nyilvános, társadalmi szereplésre csak egyszer vállalkozhatott, a Katolikus Növédelmi Misszió és a Piarista Diákegyesület kerti ünnepélyén. Az ifjúsági ünnepélyeken azonban a hagyományos sikerekkel szerepelt, sok tapsot aratott.

Cserkészcsapat. A múlt nyár legnevezetesebb cserkészeseménye a gödöllői *Világjamboree* volt. Az ezen való részvételre és méltó szereplésre két éven keresztül készült a csapat. Június 24-én indult el Kecskemétről a VIII. altábor megszervezésére Jochs József altáborparancsnok-helyettes, Nagy Miklós rajparancsnok és Zellhofer János h. rajparancsnok vezetése alatt a 35 főből álló G raj, amelynek különleges feladata az altábor lelki ügyeinek intézése, a kislíu- és segédtelep látogatóinak fogadása és kalauzolása volt. 8 fiúnk a közszolgálatos törzsrajba volt beosztva. 32 fiú, mint párnapos résztvevő, a segéd táborban fordult meg, ahol Balogh Ferenc volt a rajparancsnokuk. Az apróraj 17 főnyi létszámmal, Szabó István cserkészvezetővel 5 napig a kislíutelepen szintén derekasan megfelelt a Jamboree követelményeinek.

A sűrű bozóttal és cserjéssel benőtt terület irtása táborhelyünk területén, a Koronaerdőben az első napok nehéz munkáját jelentette. Ezzel párhuzamosan folyt a táborépítés és a díszítés, a tábor érdekes büszkeségének, a csüngő árvalányhaj-bóbitákkal földíszített táborkapunak elkészítése. Közben készülődött a csapat a nagy bemutatókra, az indián táncrea és a jeladásra.

Az altábori díszes oltárnál mindennap volt szentmise. Az egész tábor számára mondott ünnepélyes szentmiséken, az Arénán fölállított oltár előtt szintén megjelent a csapat és részt vett beosztva a Nagyboldogasszony ünnepe előtti éjjeli szentségimádáson is.

A külföldiek közül az angolok és a svédek a mi szomszédságunkba kerültek. Bizony az angolok sokkal primitívebben készítették el a konyhájukat, mint akármelyik magyar csapat, és a táborok külseje is nagyon egyszerű volt, de annál inkább barátkoztak. Viszont a szőke, nyurga svédek mindig nagyon rendesek és feltűnően csendben voltak. Más egyéb külföldiekkel is bőven barátkoztak a fiúk. A meleg barátkozás eredményei a máig is tartó levelezések.

Egy régebbi tábornak sem akadt annyi vendége és látogatója a rokonok és ismerősök köréből, mint a Jamboreen.

A tábori élet igen változatosan telt el. A rendes napi programm lebonyolításán kívül a sokféle aréna-, sporttéri s színházi bemutatásokon való részvétel, az önálló szereplések (magyar ruhában való csárdás, pusztaszentjakabi vízi ünnepély), a táborlúzi számok (különösen kitűnt Maróti Ferenc hindu tánca s a zsákározók csoportos mutatványa) töltötték ki gazdagon és vidáman az időt. Magának az 5 km²-re terjedő óriási Jamboree táborterületnek végigjárása is igen látványos és hasznos élvezetet nyújtott. A sokféle tábor csodás változatossága, a sok színes kép felejthetetlen élményt hagyott. Ilyen tábor szemléken jólesett az idegenekkel való „csen-ceselés“, egy-egy jelvénynek, nyakkendőgyűrűnek kieserélése.

A Jamboree-táborunk sikeréhez nagyban hozzájárultak *Schelken Oszkár*,

a VIII. altábor parancsnoka, akinek szervező tehetsége remekelt a Jamboreen, továbbá *Jochs József* altáborparancsnok-helyettes éjt-napot összetevő fáradhatatlan munkásságával, de köszönet illeti Kecskemét városát, a Kecskeméti Piarista Diákegyesületet és a gimnázium Sportkörét, valamint az Első Kecskeméti Konzervgyár igazgatóságát is a táborozócsapat anyagi megsegítéséért.

Augusztus 15-én végül is fájó szívvel, de emlékekben gazdagon tábort bontott a csapat; hazaérkezett, hogy háromhetes pihenés után újra megkezdje az évközi cserkészmunkát. Az új iskolaévvvel kapcsolatban a csapatvezetésben változás állott be. *Jochs József*, a csapatnak öt éven át tisztje, négy évig pedig parancsnoka, Budapestre helyeztetett át, s így a parancsnokságot át kellett adnia. Egész lélekkel dolgozott mindig a csapatért, az ő nevéhez fűződik a csapat létszámának nagyarányú kifejlesztése, az apródraj megszervezése és sok hasznos és célszerű szervezési intézkedés. Így nehéz volt ő utána a csapatvezetést vállalni. Az új parancsnok, a csapat első szervezője, *Mihálkó Béla* lett, aki már harmadízben vállalja ezt a szerepet. A cserkészmunka zökkenés nélküli folytatását Zellhofer János segítségével kezdette meg, míg az apródraj vezetését Schifter Ferenc apródvezető, a csapat egyik régi tagja vállalta.

Szeptemberben mindjárt őrsvezetőképzés kezdődött, és az önkéntesen jelentkezők egy *elsősegély különpróba-tanfolyamon* vettek részt, amelyet Berényi katonafőorvos úr vezetett. E mellett az egyéb kiképzés folyt a cserkészösszejöveteleken és kirándulásokon.

December 5-én *Mikulás-háziünnepséget* rendezett a csapat változatos műsorral.

Januárban rendezte meg a kecskeméti cserkészkerület *Jamboree-kiállítását*, amelyen számos tárggyal, a cserkészek saját készítményeivel és a külföldi cserkészektől elcsereált holmikkal vett részt a csapat.

Bensőséges ünnepség volt, amikor a csapat január 27-én az új gimnázium tágas *cserkészotthonát* elfoglalhatta, és *Orbán János dr.* igazgató, szervezőtestületi elnök jelenlétében *felavatta*. A csapat kifestette ezt az otthont, és szépen feldíszítette. Még hátra van a szintén tágas raktárhelyiség rendbehozatala. A fényképezési laboratórium berendezése első sorban Schütz Ádám VI. o. tanuló ügybuzgóságának és áldozatkészségének eredménye, rajta kívül még Novák Pál őrsvetítő buzgólkodott sokat. A fényképezők irányítását Szabó István rajztanár, cserkésztiszt végzi.

Tavasszal az idősebb fiúknál rower-munka kezdődött. A helyi viszonyoknak megfelelően Zellhofer János parancsnokh. vezetésével leginkább vasárnap délutánonként a környékre, a szomszédos községekbe és városokba *kerékpáros túrákat* rendeztek.

Május hó 12-én és 13-án a csapat az ének- és zenekarral karöltve a *színházban* nagy *előadást* és *hangversenyt* rendezett. A változatos és igen gazdag műsor számai a következők voltak:

1. Beethoven: *Prometheus-nyitány*. Előadta az iskola szimfónikus zenekara.
2. Buday G.: *A szökött diákok*. Színdarab 2 részben.
3. *Tiroli tánc*. Bemutatták: Király Endre, Maróti Ferenc, Mácsay Zoltán, Novák Pál és Sármási Jenő cserkészek.
4. Würfel: *Erdőben*. -- Silcher: *A kürt szava*. — Mendelssohn: *Vadászdal*. Előadta az iskola énekkara.
5. *Hindu tánc*. Bemutatta Maróti Ferenc őrsvezető.
6. Wagner: *Lohengrin-egyveleg*. Előadta az iskola szimfónikus zenekara.
7. Herczeg F.: *Baba-hu*. Szatirikus játék egy felvonásban.
8. Offenbach: *Barcarola*. — Sik--Thurry: *Cserkészinduló*. Előadta a fűvós zenekar.

A rendezésben és a betanításban Balogh Ferenc, Erczbrucker Aladár és Zellhofer János működtek nagyban közre; Balogh Ferenc az énekszámokat is vezette, míg a zenekari számokat Herédi-Szabó Imre intézeli zene tanár vezényelte.

A színelőadással kapcsolatban a következő adományok folytak be *felülfizetés* és *tiszteletjegy megváltás* címén: Csabai dr. 1 P, Dezső Lajos 10 P, Dömötör Lajos dr. 5 P, Dömötör Pál 10 P, ifj. Gáspárics Lajos 2 P, Hatvani Pál 4 P, özv. Jeszeniczei Jankovich Ferencné 16 P, Jávor János 6 P, Jós Ferenc 1'60 P, Kiss Endre dr. 10 P, Kuhn János 2 P, Mares Géza 6 P, Molnár Árpád 6 P, Pál Armand 1'60 P, Cserey-Pechány Albin 5 P, Petraszilka József 1 P, vitéz Rábay István 6 P, Smogrovics Ernő 6 P, Szabó Jenő 6 P, Szabó József dr. 1 P, Szabó László 6 P, Iványosi Szabó László 3 P, Szarvas András dr. 10 P, Székely Jenő 2 P, Tassy József dr. 6 P, Nyúl-Tóth Pál dr. 3'20 P, Vöröss József dr. 1'60 P, Zimay Károly 4 P, Winkler István 1 P, N. N. 2 P. — A Piarista Diákegyesület az idén is 100 pengős támogatásban részesítette a csapatot, nagylelkű adománya a szegény fiúkat hozzásegíti a táborozáshoz.

Több alkalommal szerepeltek cserkészeink ünnepélyes kivonulásokkor.

Az év második felében Kuhn János honvédszázados úr *jeladótanfolyamot* rendezett cserkészeink részére. Június hó 3-án a gimnázium előtti szabad téren 17 jelölt telt *fogadalmat*, 20 apród pedig *ígéretet*. A szülők nevében Kovács Ferenc gazdasági tanár úr intézett lelkes, buzdító szavakat az új fogadalmasakhoz.

A csapatmunka irányításában az említett vezetőtanárokon kívül Nagy Miklós tanár, a VIII-os cserkészek és az őrsvezetők vettek tevékeny részt. Sok hasznos szolgálatot végez a csapatnál Jankai István vizsgázott cserkésztsízt is. — Bense Imre, Párján Lajos cserkészek segédtsízt próbát is tettek.

A csapatnak 79 cserkésztagja 3 rajba osztva 8 őrshben működött. Az *apródraj* 22 tagja külön végezte munkáját Schifter Ferenc cserkésztsízt

vezetésével; segítségül Deák Lajos őrsvezető volt hozzá beosztva. Az apródok hetenkint tartottak „szer”-t és gyakran kirándultak. A csapat cserkész- és apródtagjainak a száma: 101. Minden harmadik diák tagja a cserkész-csapatnak.

A csapat négy cserkészt kiküld a nyáron a *nagykőrösi őrsvezetőképző táborba*, nagytáborát pedig a Dunántúl, a *veszprémi Cserkészparkban* rendezi; az állótáborot összeköti kerékpáros mozgótáborral.

Sportkör. A sportkör neve: Zrínyi.

A sportkör kerület: Szegedi.

A sportkör csoport: Kecskeméti.

A sportkör igazolási száma: 40.

A sportkör megalakulási ideje: 1924. nov. 14.

A sportkör tiszteletbeli elnöke: Dr. Orbán János igazgató.

A sportkör vezetőtanára neve és lakcíme: Mitass Emil, Cegléd, Tűzok-köz 7.

A sportkör vezetőtanára testnevelő tanár-e? Testnevelő tanár.

Az intézet tanulóinak teljes létszáma: 324.

A magántanulók, illetve a magánvizsgázók száma: 3.

A testgyakorlás alól fölmentettek száma összesen: félévre 28, egész évre 20, összesen: 48. (Ezek közül 7 kr. pn.)

A testnevelési alap fizetése alól fölmentettek száma: 12.

A testnevelési alapra fizetett tanulók száma összesen: 312.

A sportkörben működő tagok száma korosztályonként: I. korosztály (10—12 évesek) 112, II. korosztály (12—14 évesek) 98, III. korosztály (14—16 évesek) 54, IV. korosztály (16 éven felül) 48.

A korosztályok sportköri foglalkozásának heti óra száma összesen: 4.

A működő szakosztályok: atletika, futball, koresolya, kosárlabda, ping-pong, tenisz, torna, vívás, úszás.

Van-e az intézetnek tornaterme? Van.

Hány négyzetméter? 161·5 m²

Padlózata: Fa.

Van-e az intézetnek játékra alkalmas udvara? Kisebb játékra.

Hány négyzetméter? 1593 m²

Külön játszótere? Nincs.

Melyik sporttelepen gyakorolnak a tagok? A Kecskeméti Atletikai Club pályáján.

Hányszor hetenként? Egyszer.

Van-e uszoda? Van.

Hányan tanultak meg úszni az iskolai év alatt? 39.

Hányan tudnak összesen: 142.

A télisport üzésére van-e mód? Koresolyázásra.

A sportkör működésére vonatkozó egyéb följegyzések:

Az őszi újjáalakulás után sportkörünk a következő tisztikart választotta meg. Ifj. elnök: Lehoczki Pongrác VIII. o. t., alelnök: Sánta István VII. o. t., titkár: Sipos Lajos VIII. o. t., pénztáros: Bense Imre VIII. o. t., jegyző és sporttudósító: Csaplár Vilmos VIII. o. t.

Szakszaktálykapitányok. Atletika: Bódi B. VIII., helyettese: Juhász I. VII. o. t.; Céllövészet: Király Gy. VIII. (Kovács G. VI.); Futball: Berente I. VII. (Mányoki J. VIII.); Kosárlabda: Király E. VIII. (Maróti F. VII.); Ping-pong: Gáspár J. VI. (Andersen L. VII.); Torna: Sármási J. VIII. (Lázár A. VII.); Tenisz: Novák P. VIII. (Maróti F. VII.); Vívás: Rábay I. VIII. (Novák P. VIII.); Úszás: Losonezi S. VII. (Nagy L. VII.); Koresolya: Andersen L. VII. (Sármási T. V.); Vízipóló: Schütz Á. VI. (Kovács G. VI.); Kerékpár: Mácsay Z. VIII. (Kovács G. VI.)

A sportkör tagjai nagy lelkesedéssel vettek részt a sportköri gyakorlóórákon és a versenyeken. Ennek eredménye meg is látszott és szép sikereket könyvelhetett el intézetünk az 1933—34. iskolai évben. Részletes eredmények a következők:

A KAC rendezésében lefolyt okt. 6-i kegyeleti stafétafutásban kilenc csapat közül intézetünk csapata második lett. A csapat tagjai: Sipos L. VIII. o., Farkas I. VIII. o., Kovács G. VI. o., Bense I. VIII. o., Sármási J. VIII. o., Juhász I. VII. o., Sánta I. VII. o., Lehoczki P. VIII. o., Bódi B. VIII. o., Katona S. VI. o. tan.

Október 23—24-én résztvettünk a Kecskeméti gr. Tisza István reál-gimnázium által rendezett kecskeméti középiskolai teniszcsapat egyéni és páros bajnokságain. mégpedig igen szép eredménnyel. A csapat-bajnokságban intézetünk második lett. A csapat tagjai: Király E. VIII. o., Novák P. VIII. o., Király Gy. VIII. o., Sármási J. VIII. o. és Maróti F. VII. o. tan. voltak. Az egyéniben a kecskeméti középiskolai bajnok Király E. VIII. o. t. lett, míg a harmadik helyet Novák P. VIII. o. t. foglalta el. A páros bajnokságot szintén intézetünk nyerte Király E. és Novák P. VIII. o. tanulók személyében.

Ugyancsak októberben rendezte meg sportkörünk a házi teniszbajnokság egyéni és páros szárait a következő eredménnyel:

Egyéni bajnokság:	Páros bajnokság:
I. Király E. VIII. o. t.	I. Király E.—Király Gy. VIII. o. t.
II. Novák P. VIII. o. t.	II. Sármási J.—Maróti F. VII. o. t.
III. Sármási J. VIII. o. t. Maróti F. VII. o. t.	III. Démy—Gerő S. V. —Dömötör I. II. o. t.

November hóban rendeztük meg a házi ping-pong egyéni és páros bajnokságot a következő eredménnyel:

Egyéni bajnokság:	Páros bajnokság:
I. Gáspár J. VI. o. t.	I. Gáspár J. VI. —Énekes J. VI. o. t.
II. Énekes J. VI. o. t.	II. Király E. VIII.—Lehoczki P. VIII. o. t.
III. Lehoczki P. VIII. o. t.	III. Sármási J. V.—Bódi B. VIII. o. t.

Résztvettünk még a Kecskeméti gr. Tisza István reálgimnázium ping-pong versenyén is, ahol a párosban szép küzdelem után Király E. VIII. o. és Gáspár J. VI. o. tanulók első díjat nyertek.

December 15-én résztvettünk a Magyar Országos Torna Szövetség ifjúsági jelvény-szerző versenyén, melyen Sármási J. VIII. o. és Faludi L. VII. o. tanulók a MOTESz vasjelvényét és erről tanúskodó díszoklevelet nyertek.

A tél folyamán rendeztük meg a házi kosárlabda-bajnokságot a felső osztályok között. Bajnok csapat lett a VIII. o. A. csapata:

(Bódi, Király, Lehoczki. Párján, Sipos)

II. a VII. o. A. csapata.

(Sánta, Iller, Maróti, Juhász, Valentin.)

III. a VIII. o. B. csapata.

(Farkas, Götz, Király Gy. Mácsay, Sármási.)

Ősszel és tavasszal rendezték meg a helybeli középiskolák a kecskeméti középiskolák futball bajnokságát, mely egyúttal a „Kecskeméti Lapok” ezüst kupájáért is folyt. A bajnokság két forduló, őszi és tavaszi volt. A bajnokságért az összes helybeli felső osztályokkal rendelkező iskolák indultak. Iskolánk szebbnél-szebb küzdelmekben bizonyította be futballtudását és fölényét a többi intézetekkel szemben. Részletes eredmények a következők:

Őszi forduló: Kegyesrendi g.—Felsőkereskedelmi 4:2 (2:1)

Kegyesrendi g.—Kollégium 6:1 (2:0)

Kegyesrendi g.—Reál (Reál visszalépett) 2:0 (2:0)

Tavaszi forduló: Kegyesrendi g.—Felsőkereskedelmi 3:0 (0:0)

Kegyesrendi g.—Kollégium 2:0 (0:0)

Kegyesrendi g.—Reál 2:0 (0:0)

Játszottunk még a tavasz folyamán a Felsőkereskedelmi iskolával egy barátságos futball mérkőzést is, melyet 7:0 (2:0) arányban nyertünk. Így tehát csapatunk veretlenül végzett a futball bajnokságban.

Május 20-án Cegléden indult hat atlétánk, a ceglédi reálgimnázium torna ünnepélyén, melyen a következő eredményeket értük el: Magasugrásban I. Lehoczki P. VIII. o. (165 cm.) Súlylökésben: II. Juhász I. VII. o. (950 cm.), 5×400 m. stafétafutásban csapatunk II. lett. A csapat tagjai: Bódi B. VIII., Lehoczki P. VIII., Juhász I. VII., Kovács G. VI., Sármási T. V. o. t. 4×100 m. stafétában pedig I. (48'6"). A csapat tagjai: Bódi B. VIII., Lehoczki P. VIII., Katona S. VI., Sármási T. V. o. t.

Május 26-án volt az évvégi tornaünnepélyünk, melyen részt vett valamennyi kecskeméti középiskola. Az ünnepélyt a MANSz rendezte a szegénysorsú egyetemisták felsegélyezésére.

X. A tanulók érdemsorozata.

A) A rendes tantárgyakból.

Rövidítések: g. kat. = görök katolikus; ref. = református; ág. h. ev. = ágostai hitvallású evangélikus; izr. = izraelita; kr. pn. = kegyesrendi papnövendék; ism. = ismétlő; ö. d. = ösztöndíjas; fm. = felmentve; e. m. = egészmentes; f. m. = félmentes; n. m. = negyedmentes; p = példás; j = jó; sz = szabályszerű.

Első osztály.

Osztályfőnök: **Miháلكó Béla.**

A tanuló neve	Előmenetel									Tandíjmentesség	
	Magaviselet	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetről	Mennyiségtan	Rajz	Ének		Testgyakorlás
Abel Kornél	j	2	4	3	3	3	3	3	3	1	
Adorján László izr.	p	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	
Almási János	p	3	3	3	3	2	3	3	3	fm	
Bajtay Imre	p	2	3	3	2	2	2	2	3	1	
5 Balla János	p	3	3	3	2	2	3	1	2	1	
Baracska István	p	1	3	3	2	1	2	3	2	2	
Barth Jenő	j	1	3	2	2	1	3	2	1	3	
Boksányi Nándor	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	f. m.
Bugyi János	p	1	2	2	2	1	2	2	2	2	
10 Czikmantory Albert	p	1	2	3	2	1	3	3	2	3	
Csorba Gyula	p	1	3	2	1	1	2	2	2	3	
Dobos István	p	1	1	2	1	1	1	1	1	1	e. m.
Donkó Tibor	p	1	2	3	1	1	3	2	2	3	
Dubecz Sándor	j	1	4	4	3	2	3	3	3	2	
15 Dunai Kálmán	j	3	4	4	3	4	3	3	2	3	
Felföldi Kálmán	p	2	3	2	2	1	2	2	2	3	
Fodor Tivadar	p	1	2	3	2	1	3	2	1	1	
Frankó Imre	j	2	4	4	3	3	4	2	3	2	
Gábris Elek	p	1	2	2	1	1	2	3	2	2	
20 Grácia János	p	2	3	4	3	2	3	2	3	2	
Gubaesi Imre	j	1	4	4	2	2	3	3	3	2	
Héjja Péter	p	1	2	2	1	2	2	1	2	2	
Horváth Béla	j	1	3	4	3	2	3	3	1	2	
Horváth Ervin	p	1	3	2	2	2	2	3	1	3	
25 Jancsik István ism.	p	1	3	2	2	1	2	2	3	2	
Izsák Gyula ism.	p	1	2	3	3	1	2	2	3	2	
Kakuja Zoltán	j	2	4	4	3	2	4	3	3	2	
Kindlovics József	j	1	1	2	2	1	1	1	1	fm	
Kocsák Béla	p	2	3	3	2	1	3	2	1	2	
30 Kovács Ferenc	p	1	1	2	1	1	2	2	1	1	

A tanuló neve	Előmenetel										
	Magaviselet	Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettud.	Mennyiségtan	Rajz	Ének	Testgyakorlás	Tandíjmentesség
Kovács Zoltán	j	1	3	4	2	1	3	3	2	3	
Kósa József	p	2	3	3	3	1	3	2	2	1	
Lőrincz Imre	p	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	f. m.
Madary László	j	1	3	4	3	1	3	3	2	2	
35 Majoros Béla	p	1	2	3	2	1	1	3	2	2	
Mányi József	p	1	1	2	1	1	1	1	2	1	
Német Sándor	j	3	3	4	3	4	4	3	3	2	
Palotás Ferenc	j	1	2	3	2	1	2	2	3	1	
Pintér Endre	j	1	3	3	2	1	3	3	3	2	
40 Píszmán József	j	2	3	3	3	3	3	2	2	1	
Píszmann László	p	2	3	3	2	3	3	1	2	2	
Pölös József	j	2	4	4	3	2	4	3	3	fm	
Pulai István	p	1	3	3	2	1	2	3	2	1	
Rapcsányi István	p	1	3	3	2	1	2	3	1	2	
45 Rapcsányi László	p	1	2	2	1	1	1	2	1	1	
Rózsa Sándor	j	2	3	4	3	2	3	2	2	3	
Schönberger István izr.	p	1	1	1	1	1	1	2	2	2	
Selmeci László	p	1	1	2	1	1	1	1	1	1	
Szabó János	p	2	3	3	2	1	3	3	1	2	
50 Szabó József	p	1	2	2	1	1	2	3	1	2	
Iványosi Szabó Tibor	j	2	3	4	2	1	3	3	1	3	
Szaloki József	p	2	3	3	2	1	2	3	1	2	
Szarvas András	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Sztankó László	j	1	3	4	3	1	3	2	2	2	
55 Sztraka Pál	p	1	2	2	2	1	2	2	1	2	f. m.
Venczel Sándor	p	1	2	1	1	1	2	2	2	2	
Zelleny Endre	p	1	3	3	2	2	3	3	2	2	
Zubek János	p	2	3	3	3	2	2	1	1	1	

Kimaradtak: Gombay Tibor, Horváth István, Nyúl József

Összesen : 61.

Második osztály.

Osztályfőnök: Zellhofer János.

A tanuló neve	Magaviselet	Előmenetel								Tandíjmentesség		
		Vallás tan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiség tan	Rajz		Ének	Testgyakorlás
A dai Ferenc	p	1	2	2	2	2	1	2	3	1	2	
Ambrus László	j	2	3	4	3	3	2	3	2	2	1	1
Balkó István	j	2	2	3	3	2	1	2	2	2	1	2
Beck Aladár	j	2	2	3	3	3	2	3	3	3	1	3
5 Benkő Géza	j	1	1	3	2	2	1	3	2	2	2	3
Brusznyi József	p	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
Csernay István	j	2	3	4	4	3	1	3	3	1	2	2
Csorba Ferenc ism.	j	1	2	3	3	2	1	2	1	2	2	2
Csorba Sándor	p	1	2	2	1	2	1	2	2	1	2	2
10 Czabol János	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	e. m.
Domokos Mihály	j	1	2	4	3	2	1	3	2	1	1	1
Dömötör István	j	1	2	4	3	2	2	3	3	1	2	2
Farkas István Ferenc	p	1	2	2	1	1	1	1	2	1	1	1
Farkas István Imre	p	1	2	2	2	1	1	2	2	1	1	1
15 Farkas János	p	1	2	1	1	2	1	2	2	1	1	1
Fodor Endre	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	f. m.
Gorják József	p	1	2	3	3	2	1	3	3	2	fm	2
Greskovics Ferenc ism.	j	1	2	4	3	3	1	3	3	1	2	2
Hajnal Mihály	p	2	2	3	3	2	1	2	1	1	1	1
20 Hatvani László	p	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1
Hribál Károly	j	1	3	3	3	2	1	3	3	1	1	1
Igács László ism.	j	1	2	4	3	2	2	3	3	1	2	2
Jánosfi István	p	1	3	3	3	3	1	2	3	1	fm	2
Joó Ferenc	p	1	2	2	2	2	1	2	1	1	2	e. m.
25 Kovács István ism.	j	1	2	3	3	2	1	3	1	2	2	2
Kovács László	p	1	2	2	2	1	1	2	2	1	1	1
Kovács Pál	p	1	2	2	1	1	1	1	2	1	1	1
Krammer Győző	p	1	2	2	2	2	1	2	3	1	2	2
Legeza István g. kat.	p	1	2	2	1	2	1	1	2	1	2	f. m.
30 Lengyel Zoltán	p	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	f. m.
Lojkovics Ferenc	p	1	2	3	3	3	1	3	3	2	fm	2
Mattyasovszky Ferenc	j	1	3	3	3	3	2	3	2	1	2	2
Menyhárt Pál	p	1	2	3	2	2	1	2	2	1	fm	f. m.
Molnár István	p	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	1
35 B. Nagy Kálmán	p	1	3	3	3	3	1	3	3	2	2	2
Nyúl-Tóth Károly	j	1	1	3	1	2	1	2	1	1	1	1
Rácz István	j	1	2	3	2	2	1	2	3	1	1	e. m.
Sándor Ferenc	j	1	2	3	3	2	1	3	2	2	1	1

A tanuló neve	Előmenetel											
	Magaviselet	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettud.	Matematika	Rajz	Ének	Testgyakorlás	Tandíjmentesség
Stöber Lajos . . .	p	1	2	3	2	2	1	1	2	1	1	e. m.
40 Szabó Gábor . . .	p	1	2	2	2	1	1	2	2	1	1	f. m.
Szabó László . . .	p	1	2	2	2	2	1	1	1	1	1	f. m.
Szakács Rudolf ism.	j	1	3	4	4	3	2	4	3	3	3	
Szelei Béla . . .	j	1	2	3	3	3	1	3	1	1	1	
Szőke János ism. . .	p	1	1	2	2	2	1	2	1	1	1	f. m.
45 Tapasztó János . . .	p	1	2	2	2	2	1	2	3	1	2	f. m.
Sahin Tót Tibor . . .	p	1	2	2	1	1	1	1	3	1	1	
Tóth Balázs . . .	p	1	2	2	3	2	1	1	2	1	1	f. m.
Violini Ferenc . . .	p	1	2	3	3	2	1	2	2	1	2	
Zsigmond Antal . . .	p	1	2	3	3	2	2	2	3	1	2	
<i>Magántanuló:</i>												
50 Szelei Ervin		3	3	3	3	3	2	4	2			
<i>Kimaradtak:</i> Almási Péter, Ambrus Jenő ism., Liszafeld Gyula.												
Összesen: 53.												

Harmadik osztály.

Osztályfőnök : Nyers Lajos dr.

A tanuló neve	Magaviselet	Előmenetel										Tandíjmentesség
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Memorizáltan	Rajz	Testgyakorlás	
Acsay Vilmos	j	1	1	2	1	1	1	1	2	2	2	
Asztalos József	p	1	3	2	2	2	2	1	1	1	2	e. m.
Bagi Béla	j	1	3	2	3	2	2	2	3	2	3	
Balanyi László	p	1	2	3	3	3	2	2	2	2	2	
5 Barthalos Kálmán	p	1	3	3	2	2	2	2	2	2	2	
Bánhidi Gyula	j	1	3	2	3	2	2	3	3	2	1	
Beke András	j	2	4	4	4	3	3	3	3	3	1	f. m.
Bende Ervin	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	f. m.
Bende János	p	1	2	2	1	2	1	1	1	2	1	
10 Bierer Béla ism.	p	1	3	3	3	2	2	1	2	2	1	
Börönte István	p	1	2	1	1	1	1	1	1	2	1	
Buzás János	p	1	2	2	3	1	1	1	3	3	3	
Chlovini Károly	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	f. m.
Czintula Ferenc	p	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	f. m.
15 Dobos Béla	j	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	
Dombi János	j	1	3	2	3	3	3	3	2	1	2	
Dósay Károly	p	1	2	2	2	2	2	1	1	1	1	f. m.
Dubecz József	j	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2	
Farkas Róbert	p	1	2	2	1	1	1	1	1	1	2	
20 G. Fekete Tibor	j	1	3	3	3	3	3	1	3	2	2	
Garasi Károly	j	2	4	4	4	3	3	3	4	3	2	
Götz Inre	j	3	4	3	3	3	3	2	3	3	3	
Györi Endre ism.	p	1	2	2	3	2	2	1	1	2	2	
Hegedüs Ferenc	p	1	1	2	2	1	1	1	1	2	fm	
25 Hegedüs Károly ism.	p	1	2	2	2	1	2	1	1	2	2	
Horváth Ferenc	j	1	3	3	3	2	3	2	3	3	3	
Iván Ferenc	j	3	4	4	4	3	3	4	4	3	3	
Karácsonyi István	p	1	3	3	3	2	2	1	2	3	3	
Kelticska Béla ism.	p	1	3	3	3	3	3	2	2	2	2	
30 Kerekes József	j	1	3	3	3	2	2	2	3	3	3	
Kreiner Jenő	j	2	4	4	4	2	3	2	3	3	3	
Kürtösi Endre	p	1	3	2	2	2	2	2	2	1	3	
Lajos Ferenc	j	2	4	3	4	3	3	3	3	3	3	
Leskowsky Zoltán	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	f. m.
35 Lontea János ág. h. ev.	j	3	4	4	4	3	3	3	3	3	2	
Major József	j	2	3	3	3	2	2	3	3	1	2	
Materényi Jenő ism.	j	1	3	3	3	3	2	3	3	2	2	
Mészáros Jenő	j	2	2	2	2	2	2	2	3	1	1	e. m.
Molnár István	j	2	3	3	3	2	3	2	3	2	3	

A tanuló neve	Magaviselet	Előmenetel										
		Vallásstan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Tandíjmentesség
40 Muhi Elemér	j	2	3	3	3	3	2	2	3	1	2	
Müller Jenő	p	2	3	3	3	2	3	3	3	2	3	
Müller Viktor	p	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	
Nyirádi Imre	p	2	3	3	3	3	2	2	2	2	2	
Perger Béla	p	1	2	2	3	2	2	1	1	2	1	f. m.
45 Platter János ism.	j	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
Schmiedt József	j	2	3	3	3	3	3	3	2	2	fm	
Schweitzer János	p	1	3	2	3	2	3	1	3	3	3	
Simon Béla	j	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	
Szabó Ferenc	p	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
50 Szabó János	p	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	f. m.
Szabó Mihály	j	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1	
Szelepesényi Lajos	p	2	3	3	3	3	3	1	2	2	1	
Szmarcs Béla	j	2	3	3	3	3	3	3	2	3	fm	
Tamási Sándor	j	1	3	3	3	3	3	2	3	3	1	
55 Tóth Géza	j	1	3	3	3	3	3	3	4	3	2	
I. Tóth Gyula	j	1	3	3	3	3	3	3	4	2	2	
Vajda József	j	2	3	4	3	3	3	3	3	3	2	
Vértesi Ervin	j	1	3	3	3	3	3	1	3	2	3	
Vörös István	p	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	f. m.

Kimaradt: Baranyi István.

Összesen: 60.

Ötödik osztály.

Osztályfőnök: Nyári István.

A tanuló neve	Magaviselet	Előmenetel											Tandjmentesség	
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyviség	Gyorsítás	Testgyakorlás		Rendkívüli rajz
Bellus Alfréd	p	1	3	3	3		3	2	2	3	2	2		
Berauer Béla	p	1	1	2	2		2	1	1	1	1	1		
Csertő Antal	j	1	2	3	2		3	2	2	3	3	fm		
Csomák József	j	2	3	3		4	3	2	2	3	3	1	2	
5 Czeglédi Mihály	j	2	3	3		3	4	2	3	3	3	2		
Danis Mihály	j	1	2	3	2		3	2	1	2	2	2	1	
Deák Lajos	p	1	1	2	2		2	2	1	2	1	1		
Démy-Gerő Sándor ág. h. ev.	p	1	1	2		1	1	1	1	1	1	1	1	
Farkas Ferenc	p	1	2	3	3		3	2	1	3	1	2		
10 Fodor Pál	j	1	2	3		2	3	3	2	1	1	1		
Forgács Tivadar	j	1	2	3		1	4	3	3	2	3	2	2	
Gyenes Ferenc	p	2	1	3		2	3	2	2	2	2	1		
Halasi Pál	j	1	3	3	3		3	2	2	2	3	fm		
Hammerschmid Iván	p	1	1	2	2		2	1	2	3	2	1		
15 Juhász István	j	2	3	4		3	4	3	3	4	2	2	1	
Kelő József	p	2	2	3	3		3	2	2	2	2	1		f. m.
Kelticska László	j	1	2	3		3	4	2	3	3	2	1	1	
Korb Béla	j	1	3	3		3	4	2	2	3	3	2		
Krosits László	p	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	f. m.
20 Leskowsky Róbert	j	1	2	2	1		3	1	2	1	1	2	1	f. m.
Müller László	p	1	2	3	3		3	2	2	2	2	1		
Oláh János	p	1	2	3	3		3	2	2	2	2	fm		
Pergér Endre	p	2	2	3		1	3	1	2	2	2	3	2	
Sármási Tibor g. kat.	sz	1	2	3		2	3	2	3	2	3	1		
25 Sipos György	p	1	1	3	2		2	1	1	2	1	2		
Tóth Béla ism.	p	1	2	3		1	3	2	2	2	3	2	1	
Vajda József	j	2	3	3		3	4	3	3	3	3	2		
Verdug József	p	1	2	3	2		3	1	2	3	2	1		
Zátonyi György	p	1	1	2	2		2	2	1	2	1	1	1	

Kimaradtak: Hegedüs Antal, Róna Gyöző.

Összesen: 31.

Hatodik osztály.

Osztályfőnök: Erezbrucker Aladár.

A tanuló neve	Magaviselet	Előmenetel											
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettud.	Mennyiség	Testgyakorlás	Rendkívüli rajz	Tandíjmentesség
Balanyi Mihály	p	1	1	2	2		3	2	1	3	2		
Benkő István	j	1	2	3		3	3	2	2	3	2		
Berente Pál	p	1	2	3	3		3	3	1	3	1		
Bódog Géza	j	2	2	3		3	3	2	3	fm			
5 Chiovini Béla	j	1	1	1		2	2	1	3	1	1	1	
Cserhádi Oszkár	p	1	1	1		2	2	1	1	1	1	1	
Dumity Sándor	j	2	2	3		3	3	2	3	3	3		
Énekes János	p	1	1	2		1	3	1	1	2	2		
Fajszai Árpád	p	1	1	1	2		2	1	1	1	1		f. m.
10 Faragó Jenő	j	2	2	2		3	3	3	3	3	2		
Gáspár József	p	1	1	2		1	3	2	3	3	2		
Götz László	j	1	1	2	3		3	2	3	3	3		
Győri László	p	1	1	2	2		2	2	2	3	2		
Hegedüs Mihály	p	1	1	2	2		2	2	2	1	fm		
15 Katona Sándor	p	2	3	3		3	3	3	2	3	1		
Kiss József	p	1	1	1	1		1	1	1	2	1	1	e. m.
Kobolt Endre	p	1	2	2		2	3	3	3	3	2		
Kovács Gergely	j	1	1	2		2	3	2	2	2	2	1	
Molnár Gusztáv	p	1	1	1	2		2	1	2	2	2		
20 Schütz Ádám	p	2	2	2		2	2	2	3	3	3		
Staar Ottó	p	2	1	3		2	3	3	3	3	2		
Steiger Ödön	p	1	1	1		1	1	1	1	1	1		n. m.
Stöber Ernő	j	1	2	2		1	2	3	3	2	2		
Szabó Ferenc	p	1	1	3		2	3	3	2	2	1	1	
25 Szabó János	p	1	2	3		1	3	2	2	2	1		
Tasi Gergely	p	1	2	2	3		3	3	2	2	2		
Úveges Zoltán	p	2	3	3		3	3	3	2	3	3		

Kimaradtak: Dubecz Gyula, Gömöri István.

Összesen: 29.

Hetedik osztály.

Osztályfőnök : Balogh Ferenc

A tanuló neve	Magaviselet	Előmenetel										Tandjmentesség	
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyviségtan		Tesztgyakorlás
Andersen László	j	2	3	3	3		3	2	2	3	3	3	
Faludi László	p	2	3	3	3		3	2	2	2	2	1	
Fodor György	p	1	1	2		1	1	1	1	1	2	2	
Gigor Tibor	j	2	3	3	3		3	2	1	3	4	3	
5 Halley István kr. pn.	p	1	1	2	1		1	1	1	1	1	f.m.	
Hümpfner János	p	1	1	2	1		1	2	2	1	2	1	
Iller Antal	p	1	3	3	3		2	3	1	3	3	2	
Juhász István g. kat.	p	1	2	3	2		3	2	2	3	3	1	
S. Kovács István	j	3	3	3	3		3	3	2	4	3	2	
10 Kovács József	p	2	2	3	3		3	2	2	2	2	1	
Kósa Ferenc	p	1	1	1	1		1	1	1	1	2	1	f. m.
Lázár András	j	3	3	3	3		3	3	3	3	2	2	
Losonezi Sándor	p	1	2	3		2	3	2	1	2	3	1	
Maros Antal	p	1	3	3	3		3	2	2	3	3	1	
15 Maróti Ferenc	p	1	1	2	2		2	1	1	1	2	1	n. m.
Nagy László	p	1	1	1	1		1	2	2	1	2	2	1 c. m.
Sánta István	p	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	e. m.
Szennai István	j	2	4	3	3		3	3	3	3	3	1	
Temető Dezső g. kat.	j	1	4	3		2	3	2	2	3	3	2	
20 Trepák Károly	p	1	3	2	2		2	1	1	2	3	2	f. m.
Walentin István	p	1	2	2	3		2	2	1	3	3	2	f. m.
Weisz János kr. pn.	p	1	1	1	1		1	1	1	1	1	f.m.	

Kimaradtak: Berente István, Molnár László, Mozsolits Gyula kr. pn.

Összesen: 25.

Nyolcadik osztály.

Osztályfőnök: Lengyel János dr.

A tanuló neve	Előmenetel													
	Magaviselet	Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Filozófia	Testgyakorlás	Egészségtan	Rendkívüli rajz	Tandíjmentesség
André Balázs	p	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2		
Bense Imre	p	2	1	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1 f. m.	
Bódi Béla	j	1	3	2	2	2	3	3	3	3	2	1		
Csaplár Vilmos	p	1	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2		
5 Dubez József	p	1	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2		
Dubez Sándor	p	1	2	3	3	3	3	2	3	3	2	2		
Egyed András kr. pn.	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1		
Farkas István	p	1	2	3	3	3	2	3	3	3	2	2		
Fodor Vince ö. d.	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	f. m.	
10 Götz István	p	1	1	2	1	1	2	2	1	2	2	1		
Gyökér Pál kr. pn.	p	1	1	2	2	1	1	2	2	1	fm	1		
Helyes László kr. pn.	p	1	1	2	2	1	2	1	1	1	fm	1		
Király Endre	p	1	2	3	3	2	2	3	3	3	1	1	1	
Király György	p	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2		
15 Lehoczki Pongrác	j	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2		
Mácsay Zoltán	p	1	2	2	2	2	3	2	2	2	2	1	1	
Mányoki József	p	1	3	3	3	3	2	3	3	3	1	2	1	
Novak Pál ö. d.	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1 f. m.	
Pádár István	p	1	3	3	3	3	1	3	3	3	1	2		
20 Párján Lajos	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Pethő László	p	1	3	3	3	3	2	2	2	3	1	2		
Pethő Zoltán kr. pn.	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1		
Vitéz Rábay István	p	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Sápi Sándor	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	e. m.	
25 Sármási Jenő g. kat.	p	1	2	3	3	3	2	3	3	3	1	2		
Sipos Lajos	p	1	2	2	2	2	3	3	3	3	1	2		
Szabó István kr. pn.	p	1	1	1	1	1	2	1	1	1	fm	1		
Szegi Ferenc	p	1	2	2	2	2	2	1	2	2	1	1	1	
Szórád József	p	1	3	3	3	3	2	2	2	3	2	2		

Összesen: 29.

B) A rendkívüli tárgyakból.

A róm. kat. Egyházközség áldozatkészségéből a rendkívüli tárgyakat minden tandíj nélkül tanulhatják a jelentkező tanulók.

1. Műének.

Tanár: *Balogh Ferenc.*

<i>I. osztály.</i>		<i>IV. osztály.</i>		
	Barth Jenő	1	Flóznik Ervin	1
	Fodor Tivadar	1	Jankovich X. Ferenc	1
	Horváth Ervin	1	40 Kun Gergely	1
	Kocsák Béla	1	Lakner László	1
5	Kovács Ferenc	1	Schmidt István	1
	Szabó József	1		
	Selmeci László	1	<i>V. osztály.</i>	
<i>II. osztály.</i>			Deák Lajos	1
	Ambrus László	1	Forgách Tivadar	1
	Balkó István	1	45 Hammerschmid Iván	1
10	Csorba Sándor	1	Leskowsky Róbert	1
	Farkas János	1	<i>VI. osztály.</i>	
	Greskovics Ferenc	1	Chiovini Béla	1
	Hribál Károly	1	Gáspár József	1
	Igács László	1	Kiss József	1
15	Jóó Ferenc	1	50 Kobolt Endre	1
	Kovács László	1	Kovács Gergely	1
	Kovács Pál	1	Schütz Ádám	1
	Krammer Győző	1		
	Legeza István	1	<i>VII. osztály.</i>	
20	Molnár István	1	Faludi László	1
	Nyúl-Tóth Károly	1	Fodor György	1
	Stöber Lajos	1	55 Gigor Tibor	1
	Tapasztó János	1	Hallay István kr. pn.	1
	Zsigmond Antal	1	Hümpfner János	1
<i>III. osztály.</i>			Juhász István	1
25	Barthalos Kálmán	1	Kovács József	1
	Bánhidi Gyula	1	60 Kósa Ferenc	1
	Bende János	1	Lázár András	1
	Bierer Béla	1	Losonczy Sándor	1
	Czintula Ferenc	1	Maros Antal	1
30	Karácsonyi István	1	Maróti Ferenc	1
	Kelticska Béla	1	65 Nagy László	1
	Leskowsky Zoltán	1	Sánta István	1
	Molnár István	1	Walentin István	1
	Nyirádi Imre	1		
35	Szabó Mihály	1	<i>VIII. osztály.</i>	
	Szelepcsényi Lajos	1	Bense Imre	1
	Tóth Gyula	1	Egyed András kr. pn.	1

70	Gyökér Pál kr. pn.	1	Párján Lajos	1
	Helyes László kr. pn.	1	75 Pethő Zoltán kr. pn.	1
	Király Endre	1	Rábay István	1
	Novák Pál	1	Szabó István kr. pn.	1

2. Zene.

Tanár: *Herédi-Szabó Imre.*

<i>I. osztály.</i>		<i>VI. osztály.</i>		
	Boksányi Nándor hegedű	1	Faragó Jenő eufonium	1
<i>II. osztály.</i>		25	Gáspár József szárnykürt	1
	Ambrus László hegedű	1	Kobolt Endre basszus trombita	1
	Csorba Sándor hegedű	1	Kovács Gergely helikon	1
	Zsigmond Antal hegedű	1	Molnár Gusztáv ütőhangszer	1
<i>III. osztály.</i>			Schütz Ádám szárnykürt	1
5	Bende Ervin hegedű	1	Szabó János vadászkürt	1
	Bende János hegedű	1	<i>VII. osztály.</i>	
	Bierer Béla klarinét	1	30 Andersen László bőgő	1
	G. Fekete Tibor hegedű	1	Fodor György ütőhangszer	1
	Leskowsky Zoltán hegedű	1	Gigor Tibor bőgő	1
10	Muhi Elemér hegedű	1	Hümpfner János trombita	1
<i>IV. osztály.</i>		35	S. Kovács István vadászkürt	1
	Berkes Endre fuvola	1	Lázár András helikon	1
	Flóznik Ervin trombita	1	Losonezi Sándor hegedű	1
	Kun Gergely szárnykürt	1	Maros Antal szárnykürt	1
	Rózsa Béla orgona	1	Maróti Ferenc ütőhangszer	1
15	Siposs László trombita	1	Nagy László vadászkürt	1
<i>V. osztály.</i>		40	Szennai István szárnykürt	1
	Deák Lajos brácsa	1	<i>VIII. osztály.</i>	
	Forgách Tivadar hegedű	1	Bódi Béla hegedű	1
	Halasi Pál trombita	1	Farkas István basszus szárnykürt	1
	Hammerschmid Iván hegedű	1	Király Endre klarinét	1
20	Kelticska László hegedű	1	Király György fuvola	1
	Krosits László hegedű	1	45 Novák Pál klarinét	1
	Leskowsky Róbert hegedű	1	Sármási Jenő szárnykürt cselló	1

3. Gyorsírás.

Tanár: *Farkas Dénes dr.*

Haladók.

<i>VI. osztály.</i>		<i>VII. osztály.</i>		
	Benkő István	1	5 Fodor György	1
	Cserháti Oszkár	1	Kósa Ferenc	1
	Stöber Ernő	1	<i>VIII. osztály.</i>	
	Szabó Ferenc	1	Dubecz József	1
			Dubecz Sándor	1
			Pethő László	1

4. Német társalgás.Tanár: *Zellhofer János.**Kezdők.*

<i>II. osztály.</i>					
				Rácz István	2
	2	15		Stöber Lajos	2
				Szabó Gábor	1
	3			Szelei Béla	3
	1			Tapasztó János	2
5				Sahin Tóth Tibor	1
	1	20		Violini Ferenc	2
	3			Zsigmond Antal	2
	1				
	2			<i>III. osztály.</i>	
	1			Horváth Ferenc	3
10				Mészáros Jenő	1
	1			Molnár István	3
	1	25		Szabó Ferenc	3
	1			Szelepcsényi Lajos	3
	1				

Haladók. (I. csoport.)

<i>III. osztály.</i>				<i>IV. osztály.</i>	
	2			Farkas Géza	2
	2			Flóznik Ervin	3
	2			Kun Gergely	3
30		35		Major Sándor	2
	2				
	1				

Haladók. (II. csoport.)

<i>IV. osztály.</i>				<i>V. osztály.</i>	
	1			Deák Lajos	1
	1			Démy-Gerő Sándor	1
	1			Hammerschid Iván	1
	2	45		Kelő József	2
40				Krosits László	1
	2			Leskowsky Róbert	2
	2			Siposs György	2

5. Vívás.Tanár: *Mitass Emil.**Kezdők.*

<i>III. osztály.</i>				<i>VI. osztály.</i>	
	1	5		Schütz Ádám	2

<i>V. osztály.</i>			
	1		

Haladók.

<i>IV. osztály.</i>				<i>VIII. osztály.</i>	
	1			Lehoczki Pongrác	1
				Novák Pál	1

<i>VI. osztály.</i>			
	1		

XI. Érettségi vizsgálatok.

Érettségi vizsgálatra jelentkezett 29 tanuló, görög nyelvi kiegészítő érettségi vizsgálatra 7 tanuló.

Az írásbeliek május hó 15., 16., 17. és 18. napjain voltak.

Magyar nyelvi tétel: a) Drámairodalmunk fejlődési irányai a 19. században. b) Az elektromos világítás. Jelesen dolgozott: 10, jól: 10, elégségesen: 9.

Latin nyelvi tétel: Verg. Aen. V. 746—771. (Ford. latinból magyarra.) Jelesen dolgozott: 7, jól: 10, elégségesen: 11, elégtelenül: 1.

Német nyelvi tétel: A hét holló. (Ford. magyarból németre.) Jelesen dolgozott: 9, jól: 7, elégségesen: 12, elégtelenül: 1.

Görög nyelvi tétel: Xenoph. Anab. II. 3. 17—20. (Ford. görögből magyarra.) Jelesen dolgozott: 4, jól: 2, elégségesen: 1.

A szóbeli vizsgálatok június hó 1., 2., 4. és 5. napjain folytak le. Az elnök *Kaufmann György dr.* szegedi tankerületi kir. főigazgató volt. A szóbeli vizsgálatokra becsátott tanulók száma: 29, görög kiegészítő érettségire: 7.

Kitüntetéssel érettek: Novák Pál, Pethő Zoltán, Sági Sándor. Összesen: 3.

Jelesen érettek: Egyed András, Fodor Vince, Helyes László, Párján Lajos, Szabó István. Összesen: 5.

Jól érettek: Götz István, Gyökér Pál, vitéz Rábay István. Összesen: 3.

Érettek: André Balázs, Bense Imre, Bódi Béla, Dubecz József, Dubecz Sándor, Farkas István, Király Endre, Király György, Mácsay Zoltán, Pethő László, Sárközi Jenő, Sipos Lajos, Szegi Ferenc, Szórád József. Összesen: 14.

4 tanulót egy-egy tárgyból javítóvizsgálatra utasított a bizottság.

Görögből jeles: 4, jó: 2, elégséges: 1.

A sikeres érettségi vizsgálatot tett tanulók pályaválasztása: szerzetes-tanári: 5, jogi: 4, orvosi: 6, mérnöki: 1, gyógyszerészi: 1, tanári: 2, katonai: 2, repülőtiszt: 1, gazdasági: 1, zenei: 1, hajóstiszt: 1. Összesen: 25.

XII. Statisztikai adatok.

O s z t á l y		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen
1. Tanulók száma	Beírt nyilvános tanulók	61	52	60	37	31	29	25	29	324
	Beírt magántanulók	—	1	—	1	—	—	1	—	3
	Osztályoztatott összesen	58	50	59	36	29	27	23	29	311
2. Tanulók vallása	Róm. kat.	56	49	58	33	27	27	21	28	299
	Görög kat.	—	1	—	1	1	—	2	1	6
	Ref.	—	—	—	1	—	—	—	—	1
	Ág. h. ev.	—	—	1	1	1	—	—	—	3
	Izr.	2	—	—	—	—	—	—	—	2
3. Tanulók kor- megoszlása	1923-ban született	37	—	—	—	—	—	—	—	37
	1922-ben	17	29	—	—	—	—	—	—	46
	1921-ben	4	14	24	—	—	—	—	—	42
	1920-ban	—	6	21	20	—	—	—	—	47
	1919-ben	—	1	13	9	9	—	—	—	32
	1918-ban	—	—	1	3	12	11	—	—	27
	1917-ben	—	—	—	4	5	5	9	—	23
	1916-ban	—	—	—	—	3	6	4	9	22
	1915-ben	—	—	—	—	—	5	3	10	18
	1914-ben	—	—	—	—	—	—	4	5	9
	1913-ban	—	—	—	—	—	—	3	3	6
1912-ben	—	—	—	—	—	—	—	2	2	
1911-ben vagy korábbi években	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4. Anya- nyelv	Magyar anyanyelvű	58	49	58	36	29	27	23	29	309
	Német	—	—	1	—	—	—	—	—	1
	Tót	—	1	—	—	—	—	—	—	1
5. Nyelv- ismeret	Csak magyarul tudott	54	47	58	31	27	25	19	27	288
	Németül is tudott	4	2	1	5	2	2	4	2	22
	Franciául	—	—	—	1	—	—	—	—	1
	Tótul	—	1	—	—	—	—	—	—	1
	Szerbül	—	—	—	1	—	1	—	—	2
6. A tanulók szüleinek foglalkozása	Nagybirtokos v. nagybérelő	—	1	—	—	—	—	—	—	1
	Középbirtokos v. bérelő	5	1	1	1	—	2	1	2	13
	Kisbirtokos v. bérelő	4	3	5	6	4	4	5	4	35
	Kisbirtokos, napszámos	1	—	1	—	—	—	—	1	3
	Egyéb önálló őstermelő	—	—	—	—	5	1	—	—	6
	Gazdasági tisztviselő	1	2	2	—	2	—	—	1	8
	Egyéb gazdasági segédszemély	1	—	—	—	—	—	—	—	1
	Földművelési napszámos	—	1	—	—	—	—	—	—	1
	Nagyiparos	—	—	1	—	—	—	—	—	1
	Kisiparos	9	3	6	4	2	3	3	3	33
	Ipari tisztviselő	—	1	1	—	—	—	—	—	2
	Egyéb ipari segédszemély	—	1	2	1	1	—	—	—	5
	Kiskereskedő	5	7	4	1	—	1	—	1	19
	Kereskedelmi tisztviselő	1	2	2	1	—	—	—	1	7
	Egyéb kereskedelmi segédszemély	—	1	1	1	—	—	—	—	3
	Közlekedési tisztviselő	—	1	5	—	5	6	3	3	23
	Egyéb közlekedési segédszemély	3	1	2	1	—	—	—	—	7
	Köztisztviselő	12	10	11	7	5	4	1	9	59
	Pap, tanár, tanító	3	3	6	4	1	1	2	2	22
	Másféle értelmiségi	5	1	1	—	—	1	—	—	8
	Közhivatali altiszt	3	1	1	3	—	—	—	—	8
Katonatiszt (csendőrtiszt)	—	—	—	3	2	1	—	1	7	
Katona-altiszt (csendőraltiszt)	4	3	2	1	1	—	2	—	13	
Nyugdíjas köztisztviselő	1	3	3	—	—	1	—	—	8	
Nyugdíjas altiszt	—	2	—	—	—	1	1	1	5	
Házicseléd	—	—	—	—	—	—	2	—	2	
Egyéb és ismeretlen foglalkozású	—	1	—	—	—	—	—	—	0	
Arvaházi tanulók	—	1	2	2	1	1	3	—	11	

O s z t á l y		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen
7. A tanulók szüleinek lakhelye	Az iskola székhelyén	40	35	52	29	23	18	11	19	227
	A vármegye egyéb községében *	14	14	6	6	5	8	4	5	62
	Más vm.-ben, ill. városi törvh.-ban:									
	Békés vm.-ben	1	—	—	—	—	—	—	—	1
	Borsód "	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	Győr "	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	Heves "	—	—	—	1	—	—	1	—	2
	Hont "	—	—	—	—	—	—	1	—	1
	Jász-N. K.-Szolnok "	2	—	—	—	—	—	—	1	3
	Somogy "	—	—	—	—	1	1	—	—	2
	Sopron "	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	Tolna "	—	—	—	—	—	—	1	—	1
	Veszprém "	—	—	—	—	—	—	1	—	1
	Zala "	—	—	—	—	—	—	1	1	2
	Eger városban	—	—	—	—	—	—	1	—	1
	Kalocsa "	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Pápa "	—	—	1	—	—	—	—	—	1	
Szeged "	1	—	—	—	—	—	1	—	2	
Elszakított cseh területen		—	1	—	—	—	—	—	—	1
8. Óramulasztások	Igazolt óramulasztások	1761	1596	1499	1143	1106	849	849	1068	9871
	Igazolatlan óramulasztások	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9. A rendkívüli tárgyak tanulói	Német társalgási gyakorlatok	—	20	10	10	7	—	—	—	47
	Gyorsírás	—	—	—	—	—	4	2	3	9
	Műének	7	17	13	4	4	7	16	10	78
	Zene	—	3	6	5	6	7	12	8	47
	Vívás	—	—	1	1	1	2	—	2	7
<p>* Azon tanulók száma, akik a tanévben, illetőleg annak egy részében bejáróként látogatták az iskolát: Agasegyháza 1, Cegléd 2, Ceglégbercel 2, Felsőcsalános 1, Fülöp-házapuszta 1, Hetényegyháza 1, Izsák 5, Kerekegyháza 11, Kiskunfélegyháza 1, Lajosmizse 7, Majsajakabszállás 2, Méntelek 2, Újkécske 1, összesen 37.</p>										

Tantárgyak	I.		II.		III.		IV.		V.		VI.		VII.		VIII.																	
	jeles		jeles		jeles		jeles		jeles		jeles		jeles		jeles																	
	jó	elégséges	jó	elégséges	jó	elégséges	jó	elégséges	jó	elégséges	jó	elégséges	jó	elégséges	jó	elégséges																
Magaviselet	39	19	—	—	36	13	—	—	28	31	—	—	21	14	—	—	16	12	1	—	19	8	—	—	16	6	—	—	27	2	—	—
Vallás tan	38	16	4	—	44	5	1	—	37	18	4	—	20	14	2	—	22	7	—	—	20	7	—	—	15	5	3	—	28	1	—	—
Magyar nyelv	10	13	28	7	8	34	8	—	6	14	32	7	5	10	20	1	8	14	7	—	15	10	2	—	8	4	9	2	11	9	9	—
Latin nyelv	6	16	22	14	5	16	22	7	6	18	29	6	4	7	22	3	1	6	21	1	6	12	9	—	4	6	13	—	7	9	13	—
Görög nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	8	6	—	1	5	3	—	6	3	11	—	9	7	13	—
Francia nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	3	5	1	6	6	6	—	1	2	—	—	—	—	—	—
Német nyelv	—	—	—	—	11	14	23	2	7	11	34	7	3	6	22	5	2	5	16	6	2	7	18	—	7	5	11	—	11	6	12	—
Történelem	—	—	—	—	—	—	—	—	11	21	27	—	8	15	13	—	9	16	4	—	6	11	10	—	7	11	5	—	9	11	9	—
Földrajz	16	25	17	—	12	27	11	—	11	18	30	—	14	12	10	—	—	—	—	—	—	—	—	11	10	2	—	—	—	—	—	
Természettan	39	13	4	2	42	8	—	—	—	—	—	—	9	18	9	—	8	15	6	—	7	12	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fizika	—	—	—	—	—	—	—	—	23	15	20	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	4	10	1	10	8	11	—	
Mennyiségtan	11	19	24	4	13	18	17	2	14	16	25	4	10	11	15	—	5	13	10	1	5	8	14	—	3	8	11	1	10	7	12	—
Filozófia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Rajz	12	22	24	—	13	20	17	—	15	24	20	—	13	18	—	—	8	3	—	—	4	—	—	1	—	—	—	8	—	—	—	
Gyorsírás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Testgyakorlás	16	27	10	5	24	17	3	6	16	22	18	3	12	16	4	4	14	11	1	3	9	12	4	2	10	8	2	3	14	9	1	5
Ének	21	23	14	fm	41	7	1	fm	—	—	—	fm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egészségtan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

O s z t á l y	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	I--VIII.	%-ban
Jelesrendű	8	4	4	4	2	2	4	7	35	11.3
Jórendű	13	20	15	6	6	8	4	7	79	25.4
Elégségesrendű	22	18	30	20	14	17	11	15	147	47.2
1 tárgyból elégtelen	8	6	4	4	6	—	4	—	32	10.3
2 tárgyból elégtelen	2	1	1	1	—	—	—	—	5	1.6
Több tárgyból elégtelen	5	1	5	1	1	—	—	—	13	4.2

		O s z t á l y								Összesen	
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.		
12. Tandíjfizetés.	60 P-t fizet	39	29	47	22	21	20	12	16	206	
	70 P-t „	13	8	2	5	4	4	2	3	41	
	80 P-t „	—	—	1	2	1	—	—	—	4	
	100 P-t „	2	—	—	—	—	—	—	—	2	
	Egész tandíjmentes	1	4	2	2	—	1	4	6	20	
	Fél tandíjmentes helybeli (30 P)	2	4	5	2	3	1	1	4	22	
	„ „ „ „ „ vidéki (35 P)	1	4	2	1	—	—	2	—	10	
	Negyed tandíjmentes (26-25 P)	—	—	—	1	—	1	1	—	3	
	Helybeli magántanuló (120 P)	—	1	—	1	—	—	—	—	2	
	Vidéki „ „ (140 P)	—	—	—	—	—	—	1	—	1	
13. Az iskola felszerelése és gyarapodása.	Az intézetnek a folyó iskolaévben történt átköltözködése miatt a könyv- és szertárak selejtezés és rendezés alatt állanak.										
	14. Az iskola benépesülésének kimutatása. (Az osztályozott tanulók száma.)	1920—21. iskolaév	58	57	53	31	33	26	20	33	311
		1921—22. „ „ „ „ „	55	53	52	42	29	33	21	21	306
		1922—23. „ „ „ „ „	54	46	48	40	31	26	30	22	297
		1923—24. „ „ „ „ „	59	47	43	44	30	30	29	34	316
		1924—25. „ „ „ „ „	62	53	40	41	27	29	30	29	311
		1925—26. „ „ „ „ „	53	53	52	39	26	21	31	28	303
		1926—27. „ „ „ „ „	58	47	43	50	23	26	31	26	304
		1927—28. „ „ „ „ „	50	49	32	38	32	31	24	26	282
		1928—29. „ „ „ „ „	49	44	44	26	34	28	32	24	281
		1929—30. „ „ „ „ „	55	41	34	42	27	34	34	34	304
		1930—31. „ „ „ „ „	63	49	33	36	32	29	45	30	317
		1931—32. „ „ „ „ „	66	52	40	32	26	29	38	42	325
1932—33. „ „ „ „ „	57	63	39	41	31	23	30	40	324		
1933—34. „ „ „ „ „	58	50	59	36	29	27	23	29	311		

XIII. Tájékoztató az 1934—35. iskolaévre.

A jövő iskolaévre vonatkozóan a tanulók felvételének ideje: 1934. évi június hó 25. és 26., továbbá szeptember hó 6. és 7. napjai. A szeptemberi beírásokra azok is jelenjenek meg, akik júniusban már jelentkeztek. Akik már a múlt évben az intézet növendékei voltak, csak az iskolai bizonyítványt hozzák el felvételre. Az I. osztályba íratkozók, általában a más intézetből jövők bemutatják összes eddigi bizonyítványukat, születési anyakönyvi kivonatukat, keresztlevelet, továbbá oltási bizonyítványukat.

A magánvizsgálatok, különbözeti- és póllóvizsgálatok írásbeli része szept. hó 3. és 4. napján lesz délelőtt 8 órakor, a szóbeli szept. 5-én 8 órakor.

A magántanulók néhány nappal az írásbeli előtt benyújtják a nyelvekkel kapcsolatban végzett olvasmányok s a könyv nélkül megtanult költemények és prózai részek jegyzékét, továbbá az év folyamán készített rajzokat. A vizsgálat anyaga ugyanaz, mint a rendes tanulóknál.

A róm. kat. magántanulók bizonyítványt hoznak arról, hogy a vallástant róm. kat. pap vezetése mellett tanulták, s vallási kötelességeiknek az év folyamán eleget tettek.

A javítóvizsgálatok ideje szept. hó 4-én délelőtt 8 órakor. A vizsgálat előtt a Tanulmányi Értesítőt be kell nyújtani.

Az egy kötelező tárgyból elégtelen érdemjegyet kapott tanulók igazgatói engedéllyel tehetnek javítóvizsgálatot. Ezért nem kell folyamodni, hanem aug. 30-ig írásban vagy személyesen jelentkezni kell az igazgatónál.

A két kötelező tárgyból elégtelen érdemjegyet kapott tanulók nem folyamodhatnak javítóvizsgálati engedélyért.

Intézetünk V. osztályába lépő tanulók beszéljék meg szüleikkel, hogy a görög vagy francia nyelvet tanulják-e. A szülők erre vonatkozóan a beírásnál nyilatkoznak.

Szállást adni és fogadni csak az igazgatóság előzetes hozzájárulásával lehet.

Azok a tanulók, akik a Diáksegélyző Egyesülettől könyveket óhajtanak, kérvényüket szept. 1-ig nyújtásuk be a Diáksegélyző vezető tanárához. A folyamodványban jelöljék meg az osztályukat és azt is, hogy mely könyveket kérik.

A róm. kat. tanulók bizonyítványt hoznak arról, hogy vallási kötelességeiket a nyári szünetben is teljesítették. Azok a növendékeink, akik a nagyvakációt Kecskeméten töltik, vasár- és ünnepnapokon fél 9 órakor templomunkban hallgatnak szentmisét. Szeptember 9-én 1/2 9 órakor Veni Sancte. Szeptember 10-én kezdődik a rendes tanítás.

Iskolánk fegyelmi szabályai tanulóinkra a nagyszünetben is kötelezők.

Igazgató.

TARTALOM.

Fejes Tibor: Pirotli Szent Pompilius	3
Horváth Ödön dr.: Búcsú az öreg iskolától	14
Az iskola multja	18
Adatok az intézet lefolyt 1933—34. iskolaévének történetéhez	23
Az iskolaév lefolyása	23
Változások a tanártestületben	23
Hivatalos látogatások	24
Valláserkölcsi nevelés	24
Hazafias nevelés. Ünnepségek	26
Fegyelmi állapot	27
A szülői ház és iskolánk. Szülői konferenciák	27
Tanulmányi állapot	28
Tanulmányi kirándulások	30
Egészségi állapot. Testnevelés	30
Pályadolgozatok jutalmazása. Egyéb jutalmak	31
Iskolánk és volt tanítványaink. A Kecskeméti Piarista Diákegyesület	37
Hatóságok	38
A tanári testület és működési köre	39
A tanárok hitéleti, társadalmi és irodalmi tevékenysége	41
Tananyag	42
Tankönyvek	42
Szertárak és könyvtárak	44
Ifjúsági egyesületek	44
A tanulók érdemsorozata	53
Érettségi vizsgálatok	67
Statisztikai adatok	68
Tájékoztató az 1934—35. iskolaévre	72

